

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEČAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 900 lir - Leto XLIV. št. 88 (13.026)

Trst, petek, 22. aprila 1988

Z glasovi poslancev strank petstrankarske koalicije

De Mita prejel zaupnico v zbornici

Danes začetek razprave v senatu

Predsednik potrdil pripravljenost na soočanje s KPI o reformah institucij

RIM — Ciriaco De Mita je včeraj prejel prvo polovico zaupnice. Drugo polovico bo prejel v soboto v senatu, kjer se bo od danes dolgočasno ponavljalo to, kar je bilo že povedano in narejeno v palači Montecitorio. Tu, v poslanski zbornici je bila razprava obširna in privedla je do razjasnitve stališč in strategij. Včeraj je predsednik vlade, ki je obenem tudi tajnik krščanske demokracije, v svoji repliki odgovoril na pripombe Natte in tudi Craxija ter je poudaril, da namerava izvesti reforme institucij tudi v sodelovanju s komunistično opozicijo. Novost te vlade, je dejal De Mita, ni opozicija, v kakih zavezništvih, ki niso bila napovedana, ampak v volji, da prisilimo vse stranke, da se soočajo s problematiko države na različne načine, da opustijo zastarele kalupe ideologij in da se merijo predvsem po tem, kar je treba narediti. »V programskem poročilu smo zahtevali "nekaj več" in iz posegov v razpravi smo lahko razbrali, da je parlament ta predlog osvojil,«
je še dejal De Mita obrnjen k Natti. Nato se je predsednik vlade navezal na Craxija in dejal, da ne gre ne za dobrikanje ne za pogajanja za dvema mizama, ampak samo za poziv vladi in parlamentu, da se soočata s problemi države. Torej, gre za vprašanje razpoložljivosti za razpravo o tem, kar je treba narediti. Predsednik vlade se je nato zahvalil

Craxiju tudi zato, ker je dejal, da ne bo podpisal neizpolnjenih menic in je pripomnil, da tudi vlada ne bo podpisala neizpolnjenih menic. Natti pa je še potrdil razpoložljivost za razpravo o reformi institucij.

Sicer pa je to razpoložljivost včeraj potrdil tudi načelnik komunistične poslanske skupine Zangheri, pa čeprav je iz njegovega posega izhajala kritična ocena vlade in vladnega programa. Zangheri je tudi zahteval, naj vlada, na osnovi razprave v parlamentu, vendarle prizna Gibanje za osvoboditev Palestine. Kar pa zadeva petstrankarsko formulo, je Zangheri mnenja, da je ta večina neprimerna za reševanje problemov države in je torej potrdil svojo zavzetost, da bi krizo petstrankarske koalicije premostili z dejanskim političnim preobratom. Drugačno oceno so seveda dali socialisti. Po njihovem mnenju je De Mitova replika le potrditev že prej navedene linije, program je sveto pismo, program in vlada stojita skupaj in skupaj bosta padla. Tudi zato, ker ta program odraža sporazum, ki bo trajal samo, dokler ga bodo vsi spoštovali.

Nobene novosti torej v primerjavi s stališči prvega dneva razprave. Kar pa zadeva zaupnico, so, kot po scenariju, zanj volili poslanci petih strank večine, ostali pa so bili proti. Dva sta se vzdržala.

G. R.

Pet ameriških ladij pluje proti Zalivu

WASHINGTON — Pet ameriških vojnih ladij pluje v smeri Perzijskega zaliva. Glasnik Pentagona Dan Howard je sinoči sicer izjavil, da gre za rotacijo, ki je bila že zdavnaj najavljena. Uradno verzijo pa je seveda mogoče razlagati tudi drugače, še posebno v luči hudih dogodkov, ki so se zvrstili v minulem tednu. ZDA bi lahko opustile svoje vsaj imensko nevtrarno stališče in se aktivno udeležile zalivskega spopada, ki nedvomno ogroža ameriške interese.

Že vojaški uspeh iraških enot, ki so si po dveh letih ponovno priborile strateško izredno pomembni polotok Fao, je močno prizadel vlado ajatulahov. Včeraj, ko so Iranci pokopali žrtve ameriškega napada na iranski naftni ploščadi, pa sta tiskovni agenciji IRNA in INA posredovali izredno neobičajna poročila, v katerih ni bilo vesti o vojaških spopadih.

Teheran je izbral dan premirja, da je pozval islamske in ameriške ženske, naj držijo svoje otroke doma, naj jih ne pošljejo v vojno proti Iranu.

Teheranski poziv zveni skorajda zasmehovalno, saj so še predvčerajšnjim - po izgubi polotoka Fao - vabili prebivalce moškega in ženskega spola, naj se prostovoljno javijo k vojakom.

Težki izzivi za slovenske komuniste

DEJAN VERČIČ

Pred več kot tridesetimi leti so komunisti v Jugoslaviji prvi odstopili od edino zveličavne poti socializma, ki je vse komuniste sveta vodila v Moskvo. 1952. leta je bil v Zagrebu šesti kongres Komunistične partije Jugoslavije, ki je kot temelja družbenega razvoja razglasil decentralizacijo in demokratizacijo. 1954. leta je bil iz partijskega vrha odstranjen Milovan Djilas, ker bi naj razglašeno vzel preveč zares in začel širiti »mešanico anarhizma in meščanskega liberalizma«. In v prostoru, ki ga omejujeta ti dve letnici, so jugoslovanski komunisti hodili zadnjih trideset let, vse do danes, ko so prisiljeni eno izmed njih prestopiti: ta petek in soboto v ljubljanskem Cankarjevem domu zborujejo slovenski komunisti »za socializem po meri ljudi«
(kot so naslovili teze za to svojo konferenco).

V centralnem komiteju Zveze komunistov Slovenije pravijo, da gre za »prenovo«
- prenovno družbe in organizacije komunistov same. Izraz sam spominja na »perestrojko«
Gorbačova,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zadnje priprave pred kongresom

LJUBLJANA — Včeraj popoldan se je pred današnjim začetkom konference slovenskih komunistov sešel njihov centralni komitej.

Po začetnih besedah Milana Kučana je sekretar Miloš Prosenec spregovoril o vprašanih odgovornosti centralnega komiteja in predsedstva znotraj njega za politiko zadnjih dveh let. Med drugim je rekel, da je centralnemu komiteju uspelo premostiti jezo med Zvezo komunistov in ustvarjalno demokratično naravnano inteligenco. Nato se je oglašil Milan Meden, ki se je ponovno zavzel za civilno družbo: »Samoupravljanje brez civilne družbe je podobno človeku, ki ima proste roke in okove na nogah,«
je poudaril. Povsem je podprl sedanje vodstvo sloven-

skih komunistov in po njegovem bi lahko bilo še bolj pogumno.

Nekaj članov je še šlo za govorniški oder in podprlo vodstvo. Sicer pa pravih razprav včeraj ni bilo. Bolj je prevladoval molk pred slutnjo velike ure, ki bo bila v razmerah širokega konsenza v Sloveniji in velikih razlik v Jugoslaviji. Slišati pa je bilo tudi mnenje, da se molči, ker se skrivajo aduti za danes in jutri.

Izvršna sekretarka Sonja Lokar je centralni komitej obvestila o pripravah na današnjo konferenco, centralni komitej pa se je seznanil še z voditelji današnjega in jutrišnjega dela na konferenci.

D. V.

Umor dveh karabinjerjev

NA 12. STRANI

40-letnica Izraela

NA 12. STRANI

Oblak prahu po Craxijevi izjavi o »velikem starcu«

Rdeče brigade prevzele odgovornost za umor

DUŠAN KALC

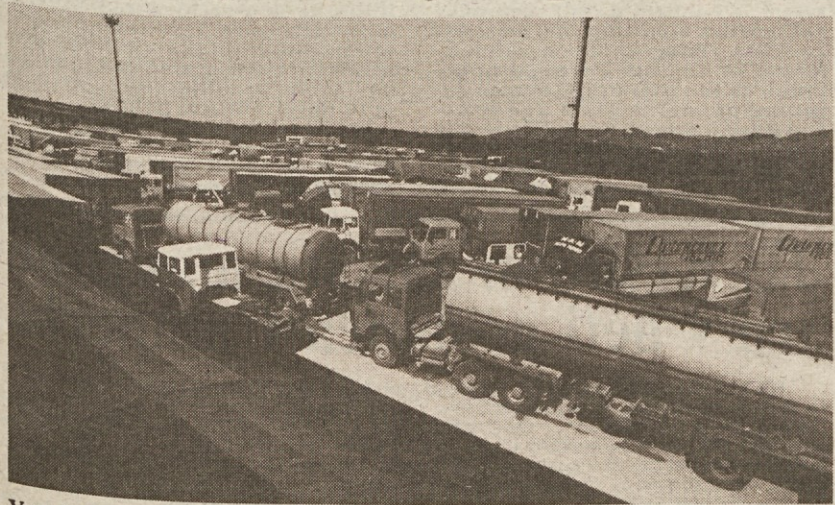
RIM — V še vedno izjemno zastraženi Palači Montecitorio je bilo včeraj nedvomno veliko več govora o tako imenovanem »velikem starcu«, o razmišljanju o voditelju, ki naj bi držal vse niti terorizma v svojih spretnih rokah, kot pa o vladnem programu, o katerem je včeraj ves dan potekala v dvorani razprava. Predvčerajšnje izjave socialističnega tajnika Craxija, da je v samem Rimu nekdo, ki vodi teroristične akcije, so dregnile v sršenje gnezdo in sprožile plaz novih izjav. Sam Craxi je po vsem tem prahu, ki so ga dvignile njegove besede, demantiral svojo izjavo. Obrazložil je, da so prisposodbo »velikega starca«
izoblikovali novinarji sami. »Ko sem govoril o možganih, ki so izbirali cilj zadnje teroristične akcije in določili senatorja Ruffillija za žrtev barbarskega

umora,«
je dejal Craxi, »sem novinarjem izjavil, naj pač te možgane imenujejo, kot se jim zdi. Izraz "veliki starec" je imel točen in drugačen pomen v časih, ki so danes del zgodovine. Današnje razmere so zelo različne od takratnih.«

Ta demanti pa ni mogel več ustaviti plazu, ki so ga sprožile njegove prve, čeprav novinarsko preoblikovane besede. Med politiki in predstavniki sodstva so se vnela številna uganjanja. Čeprav je marsikdo zavrnil hipotezo »velikega starca«, je bilo veliko mnenj o tem, da so za kriminalnimi terorističnimi dejanji vseka kor izobraženi in kulturno ter intelektualno razviti ljudje, kar dokazuje zlasti vsebina letakov, ki jih teroristi Rdečih brigad puščajo po vsakem svojem zločinskem podvigu. Preiskovalci in razni izvedenci so usmerili tudi v ta as-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zastoj na mejnih prehodih

Vozniki tovornjakov so včeraj protestirali na Fernetičih (na sliki) s cestnimi zaporami proti stavki osebja obmejne carinske službe

NA 4. STRANI

Velika Britanija zahteva bojkot alžirskih letališč

ALŽIR — Devetindvajset potnikov in članov posadke, ki so bili 16 dni zaprti skupaj z ugrabitelji v kuvaitskem letalu, se je včeraj vrnilo v Kuvajt s posebnim letalom, dva bivaša talca, ki sta bila iz Saudske Arabije, pa sta tudi že odpotovala v domovino. Zdravstveno stanje vseh je dokaj dobro, toda največ pozornosti še vedno vzbuja molčečnost alžirskih oblasti, ki se še vedno niso hotele izjasniti glede usode ugrabiteljev. Oblasti v Alžiriji so le sporočile, da bodo ugrabiteljem kuvaitskega letala omogočili odhod v Libanon ali Iran. Toda po nekaterih vesteh iz zahodnih diplomatskih krogov pa naj bi ugrabitelji že zapustili Alžir, vendar pa ni znana smer, v katero naj bi odpotovali.

Prav odnos alžirskih oblasti do ugrabiteljev pa je naletel na ostro nasprotovanje predvsem iz Velike Brita-

nije. Zaradi izpustitve ugrabiteljev bo po vsej verjetnosti britanska vlada zahtevala od vseh industrializiranih držav, da uvedejo sankcije proti Alžiriji, še posebej pa si bo britanska vlada prizadevala za popoln bojkot alžirskih letališč. Vest je objavil včerajšnji Times, ki se je pri tem skliceval na vladne viře.

Izpustitev ugrabiteljev pa je obsodil tudi predstavnik mednarodnega združenja za letalske prevoze Rodney Wallis, ki je pri tej organizaciji, ki predstavlja 168 komercialnih linij, posebej zadolžen za varnost poletov. Wallis je dejal, da predstavlja svoboden odhod ugrabiteljev zmago za teroriste, ki bodo sedaj v miru lahko načrtovali nove piratske akcije. Wallis je tudi predlagal poseben program, ki naj bi predvidel podrobna navodila za morebitna pogajanja z ugrabitelji.

Resolucija KPI za razvoj F-JK

TRST — Poslanci komunistične partije so včeraj izročili italijanski vladi resolucijo, s katero poudarjajo, da je treba čimprej rešiti številna gospodarska vprašanja, ki že dalj časa tarejo tržaško območje in našo deželo.

Resolucija poslancev KPI namreč podčrtuje neizkoriščen produktivni potencial tržaškega ozemlja, ki bi v bližnji prihodnosti lahko postalo ključnega pomena v industrijskem sektorju in pravo križišče v mednarodnem trgovskem in trgovinskem poslovanju.

Če bi to želeli doseči, trdi resolucija komunistične partije, bi morali med drugim z investicijami v podjetjih z državno udeležbo odločno povišati število zaposlenih v industrijskem sektorju, ovrednotiti vlogo tržaškega pristanišča, zajamčiti ladijske povezave z drugimi italijanskimi obmorskimi mesti, razširiti kooperacijo in mednarodne gospodarske vezi.

Rimski protest šolskega osebja

RIM — Del italijanskega šolstva je včeraj ponovno odločno manifestiral proti zadržanju ministrstva za šolstvo in ministra Gallonija, ki ne kaže prevelikega zanimanja, da bi rešila težak položaj. Več kot tisoč predstavnikov nestalnega učnega in neučnega osebja je namreč včeraj manifestiralo po rimskih ulicah.

Med protestno povorko je šef oddelka ministrstva za šolstvo Emanuele Caruso sprejel delegacijo nezadovoljnih predstavnikov, ki so mu izrazili ogorčenje nad neodgovornim ravnanjem ministra Gallonija in bivšega ministrskega predsednika Gorie, ki nista predstavila zakonskega osnutka, ki bi moral dokončno rešiti problem nestalnega učnega in neučnega osebja. Caruso je predstvanikom suplentov potrdil zavzetost ministra, ki želi v najkrajšem času dokončno rešiti zapleten položaj italijanskega šolstva.

SNALS je včeraj javno pohvalil De Mitov šolski načrt, šefi neodvisnega šolskega sindikata pa so nekoliko skeptični glede njegovega izvajanja in so zato potrdili, da bodo še nadaljevali z bojkotom ocenjevalnih sej. Tajniki zveznih sindikatov so včeraj zahtevali od ministrskega predsednika De Mite sestanek, na katerem bi proučili predsednikov šolski načrt. Včeraj sta se sestali tudi vodstvi cobasov in zmernejše struje Gilda. Sestanek ni obrodil zaželenih sadov, saj bosta sindikata še naprej nastopala ločeno. Gilda je potrdila vsedržno stavko za 7. maj, cobasi pa za 23. maj.

Prvi dan obiska ameriškega državnega sekretarja v Sovjetski zvezi

Shultz in Ševardnadze včeraj govorila o dogovoru glede strateškega orožja

MOSKVA — Prvi dan obiska ameriškega državnega sekretarja Georgea Shultza v Moskvi, kjer naj bi skupaj s sovjetskimi kolegom Ševardnadzejem pripravila vse potrebno za vrh Reagan-Gorbačov konec maja, je minil v znamenju treh plenarnih zasedanj, na katerih so ameriški in sovjetski predstavniki obravnavali spoštovanje človekovih pravic, področne krize in jedrsko in strateško orožje. Uvod v ta tri srečanja pa je predstavljala skoraj 40-minutni pogovor med Ševardnadzejem in Shultzem.

Oba državnika sta bila pred začetkom pogovorov dokaj optimistična glede uspeha srečanja, optimizem pa je do neke mere potrdil tudi glasnik sovjetskega zunanjega ministrstva Perfiljev, ki je dejal, da je prvi dan pogovorov prinesel bistven napredek v odnosih med velesilama. Toda manj navdušena sta bila predstavnik sovjetskega zunanjega ministrstva Viktor

Karpov in glasnik ameriškega State departmenta Redman, kjer je prvi opozoril, da je treba v zvezi s strateškim orožjem najprej videti, kaj konkretnega predlaga ameriška stran, Redman pa je rajši dal pri odnosih med velesilama večji poudarek vsem težavam v odnosih med ZDA in SZ, medtem ko skoraj ni govoril o stičnih točkah.

Glede strateške oborožitve so največ pozornosti posvetili prizadevanjem za doseg dogovora o 50-odstotnem skrčenju ofenzivnega strateškega orožja, Sovjeti pa so ponovili zahtevo po spoštovanju sporazuma o protiraketnih sistemih.

Shultz bo danes sprejel tudi Mihail Gorbačov, 23. in 24. aprila pa bo George Shultz obiskal še Kijev in Tbilisi, kamor bo odpotoval kot »turist«, čep-rav ni izključeno kakšno srečanje s tamkajšnjimi predstavniki sovjetske oblasti.

Shultz in Ševardnadze bosta skušala pripraviti vse potrebno za majski sestanek med Reaganom in Gorbačovom (AP)

Cossiga na turinskem salonu

Predsednik republike Francesco Cossiga je včeraj prisostvoval odprtju 62. avtomobilskega salona v Turinu. S predsednikom FIAT Agnellijem si je ogledal delovanje tovarniškega robota

Tudi brez izjemnega stanja v Panami še vedno težave

PANAMA — Panamski parlament je te dni preklinal izjemno stanje, ki je bilo v veljavi od 25. februarja letos, ko so odstranili predsednika republike Erica Delvallo in na njegovo mesto imenovali Manuela Solisa Palmo, bivšega ministra za šolstvo.

Sklep o prekinitvi izjemnega stanja so sprejele tako vladne sile kot opozicija, v bistvu pa se v državi ni spreminilo veliko. ZDA še vedno priznavajo za predsednika Delvallo in se ostro upirajo generalu Manuelu Antoniu Noriega. Vsaj glede izjav voditelja panamskega generalštaba je ameriška politika proti generalu povsem neuspešna. »Noriega bo na vodstvu panamskih vojaških sil, ko Reagana že zdavnaj ne bo več na čelu ZDA,« trdi nekateri Noriegovi pristaši. Tudi predsednika Delvallo javno kritizirajo in zasmehujejo zaradi bega na ameriško ambasado.

Gospodarsko stanje v Panami ostaja kritično (saj je državna valuta ameriški dolar), še bolj pa skrbi prebivalce možnost, da bi ameriška vojska napadla državo. V sami sredi panamske opozicije Palmovi vladi - ki jo neposredno

podpira Noriega - je mogoče zaslediti prva razhajanja. Predstavniki »crusade civiliste« še vedno upajo v pomoč Američanov, general Noriega pa trdi, da je Reagan osamljen, saj ne more računati na podporo Pentagona in CIA, ki se bojita panamskega generala. V Panami je razširjeno prepričanje, da je bila trgovina z mamili generala Noriega dobro znana nekaterim ameriškim političnim krogom, ki so to tudi dopuščali.

V Panami je prišlo tudi do incidentov med ameriški marinci in neznanci, ki so nekajkrat poskušali vdreti v vojaške postojanke, najbrž z namenom, da bi povzročili škodo v orožarni. Neznanci so streljali na marinice, od teh pa ni bil nihče ranjen.

Vprašanje ameriške politike do Paname je pritegnilo pozornost tudi argentinske vlade. Radikalna in peronistična stranka sta sestavili resolucijo, ki predvideva nevmešavanje Argentine v panamske zadeve, obenem pa sta kritizirali politiko ZDA. Svoje stališče sta stranki objavili amerškemu ambasadorju Vernonu Waltersu, ki je na uradnem obisku v Argentini.

Dan mladosti brez JLA

BEOGRAD — Na letošnji sklepni prireditvi dneva mladosti ne bodo sodelovali mladi iz JLA, je sporočil sekretar zveznega odbora dneva mladosti Milan Lazović na zasedanju odbora. Dodal je, da je politična uprava zveznega sekretariata za ljudsko obrambo obvestila, da z ozirom na sprejet scenarij mladi iz JLA ne morejo sodelovati na letošnji skupni prireditvi.

Po tem scenariju naj bi namreč pripadniki JLA nastopali skupaj z ostalimi udeleženci, brez posebne točke, ki bi jo izvajali v uniformah ali s puškami kot svojimi simboli. JLA pa bo, kot prejšnja leta, nudila vso potrebno organizacijsko, tehnično in drugo pomoč v letošnji prireditvi, je poudaril Lazović. Zvezni odbor dneva mladosti je soglasno in brez razprave sprejel idejno rešitev za plakat, priponko in TV-spot, s katerim bodo obeležili letošnji praznik mladosti.

Temeljni znak teh medijskih rešitev, ki jih je izdal ljubljanski studio Marketing-Delo, je petokraka zvezda in srce, katerih obrisi se medsebojno prepletajo, spremlja pa ju geslo: Socializem po meri ljudi. (dd)

V Beogradu spregovorili o osimskih sporazumih

BEOGRAD — Na povabilo kitajskega zunanjega ministra Chiena Chicena bo zvezni sekretar za zunanje zadeve Budimir Lončar odpotoval na uradni in prijateljski obisk v Ljudsko republiko Kitajsko od 25. do 29. aprila. To je na redni tiskovni konferenci povedal uradni predstavnik sekretariata Aleksander Stanić. Dejal je, da je obisk izraz obojestranskega interesa za nadaljnji razvoj sodelovanja.

Diplomatski urednik Tanjuga se je zanimal za nedavno srečanje koordinatorev za izvajanje osimskih sporazumov Jugoslavije in Italije. Stanić je dejal, da je bilo to običajno periodično srečanje koordinatorev v Jugoslaviji oziroma italijanskem zunanjem ministrstvu, ki sprejemajo izvajanje osimskih sporazumov. Govorili so o stanju uresničitve teh sporazumov in o možnostih za nadaljnji razvoj sodelovanja, ki jih ti dokumenti spodbujajo, kot so položaj manjšin v obeh državah, sodelovanje in promet na meji, gradnja cest.

Posamezna določila osimskih sporazumov so že v celoti uresničili (določanje meje, njeno zaznamovanje, zagotovitev varnosti, obnovev sporazuma o obmejnem prometu, nekatera prometna vprašanja, priznanje diplom).

Nekatera druga vprašanja še proučujejo (zakon o globalni zaščiti slovenske manjšine, vrnitve kulturnih dobrin, svobodno razpolaganje z nepremičninami, gradnja obmejnih cest). Del teh sporazumov je take narave, da se uresničuje kontinuirano (gospodarsko sodelovanje na meji s sodobnimi oblikami, gradnja plovne poti Jadran - Donava). (dd)

Poslanec Rossetti o razvoju prometnih poti na jugu Evrope

STRASBOURG — Evropski poslanec Giorgio Rossetti je v okviru komisije za prevoze pri evropskem parlamentu v sredo govoril o prometnih povezavah na področju Sredozemlja in o prednostnih izbirah Evropske skupnosti v zvezi s to problematiko.

V svojem posegu je Rossetti poudaril, da se je Sredozemlje z vstopom Grčije, Španije in Portugalske v Evropsko skupnost iz obrobnega področja spremenilo v središče prometnih povezav med članicami ES iz južne Evrope, istočasno pa to področje predstavlja najkrajšo možno vez z državami severne Afrike in Bližnjega vzhoda. Po drugi strani pa so za Sredozemlje značilna številna nerazvita področja s slabimi prometnimi povezavami in z nerazvitimi prevoznimi podjetji v najjužnejšem delu Evropske skupnosti.

Rossetti je še posebej podrobno obravnaval probleme v zvezi s pomorskimi prevozi. Pri tem se je zavzel za ne-

kakšno sredozemsko kabotažo, ki naj bi izredno poenostavila pomorske prevoze med državami Skupnosti in severnoafriškimi državami. Predlagal je še, naj bi posebna komisija Evropske skupnosti nadzorovala dodeljevanje posameznih kvot blaga sredozemskim pristaniščem. To po njegovem mnenju ne bi bilo težko, saj so tako države članice kot mednarodna skupnost zainteresirane za pravično porazdelitev prometa po morski poti.

S svojim posegom pa je tržaški evropski parlamentarec tudi pozval evropski ministrski svet, da čim prej odobri srednjeročni program razvoja infrastrukture skupnega pomena, ki naj bi na področju Sredozemlja pomenil predvsem podporo že obstoječim državnim programom za sredozemska pristanišča in njihovo povezavo s Srednjo Evropo. Rossettijev predlog bodo ponovno obravnavali že prihodnji mesec na zasedanju Evropske komisije za prevoze v Atenah.

Carinska določila za državljane SFRJ

BEOGRAD — Z najnovejšo odločitvijo ZIS so za 3,5-krat povečali minimalne dinarske zneske, za katere lahko Jugoslavlani, ki delajo v tujini, ob končni vrnitvi domov brez carine uvozijo predmete za gospodinjstvo in gospodarski inventar.

Te plafore so zadnjič povečali leta 1986, od tedaj do danes pa se je vrednost dinarja v primerjavi z ameriškim dolarjem zmanjšala natančno 3,5-krat. Najnovejša sprememba torej le vračajo smisel te odredbe, ki je bila s padcem dinarja zelo razvrednotena. Težave z devizno likvidnostjo države in nujnost zmanjševanja porabe deviz ob potovanjih Jugoslovancev v tujino je ključni razlog, da niso teh odredb redneje prilagajali spremembam tečaja, pravijo v zveznem sekretariatu za finance.

V novi odločitvi, ki jo že izvajajo, so meje brezcarinskega uvoza natančno določene z ozirom na dolžino delovnega bivanja v tujini. Jugoslavlani, ki so delali drugje dve leti, bodo lahko v bodoče brez carinskih dajatev uvozili gospodinske predmete v vrednosti do 3,2 milijona dinarjev (prej 900.000). Tri leta dela omogočijo vrednost v višini 4,2 milijona dinarjev, štiri leta 5 milijonov, pet let 6, šest in več let dela v tujini pa največ 7,7 milijona dinarjev. Jugoslavlani na začasnem delu v tujini lahko enkrat letno, ko obiščejo domovino, uvozijo gospodinske predmete v vrednosti največ 100.000 dinarjev (prej 30.000). (dd)

nadaljevanji s 1. strani

● Težki izzivi

pa ne gre zanjo - na Vzhodu prestopajo mejo, ki so jo v Jugoslaviji prestopili v petdesetih letih. V Sloveniji je po mnenju komunistov »perestrojka« že presežena - zdaj je potrebno iti še naprej, da ne bi padli nazaj.

Kam? Cilji so: moderna, tehnološko napredna, ekonomsko uspešna, ekološko humana, v svet odprta slovenska, jugoslovanska, samoupravna socialistična družba. Temeljni vzvod za to pa je »preobrazba« političnega sistema, ki je v tezhaz za konferenco slovenskih komunistov našeta kot: uveljavljanje ustavnosti in zakonitosti (torej pravne države, etike in morale), učinkovitejše delovanje jugoslovanske federacije suverenih narodov, uveljavljanje delavcev kot samoupravljalcev, javna družbena kontrola nad organi oblasti in nosilci družbenih pooblastil, nedvoumna razmejitev med pristojnostmi, avtonomnost in odgovornost vseh subjektov političnega sistema, svoboda javne besede, poenostavitev »delegatskega skup-

ščinskega sistema« (demokratizacija volilnih postopkov tudi z uvajanjem neposrednih volitev, vendar v delegatskem skupščinskem, ne pa v predsedniškem predstavniškem sistemu) in nadaljnje podružbljanje obrambe in varnosti. To naj bi bil moderen politični sistem, v katerem bi si ljudje medsebojno zagotavljali človekove pravice in svobode in v katerem bi svoboda enega bila omejena le s svobodo drugega.

»Socializem po meri ljudi« bi naj temeljil na trgu v gospodarstvu, svobodi v notranji in odprtosti v svet v zunanji politiki. Komunisti pa bi naj v svoji organizaciji priznali in upoštevali manjšino (zaenkrat jo omenjajo le v ednini), ki bi naj ne bila prekleta kot frakcija, ampak spoštovana kot varovalko pred zmoto večine.

Kmalu bo javno priznanje globoke gospodarske, politične in splošne družbene krize obhajalo desetletnico. Medtem so ljudje obubožali, otopeni in postali nezaupljivi. Predvsem do komunistov, ki so pred in med krizo razpolagali z oblastjo, in so zato zanjo prvi krivci. In tega se slovenski

komunisti zavedajo. Zato prav te dni, ki so jih sami najvišji funkcionarji označili kot usodne, komunisti sami s seboj razčiščujejo, kam iti, in se pripravljajo na boj za izgubljeno zaupništvo. Vrh partije je v svobodnjaški usmeritvi enoten in za seboj ima za to usmeritev simpatije velike množice ljudi. Najbolj spremenljivi pa so srednji esaloni partijske organizacije, ki bi jih »prenova« najbolj prizadela in se je zato kot vsega neznanega bojijo.

● Rdeče brigade

pekt svojo pozornost, da bi iz pisanih dokumentov rdečih brigadistov razbrali osebnost avtorjev ali še kaj več.

Ko je bila razprava na razdaljo o teh vprašanjih najbolj živahna in so tiskovne agencije na dolgo in široko poročale o mnenjih in izjavah raznih parlamentarcev, je prišla vest, da je prispel dokument s podpisom Rdečih brigad in »vojskujoče se komunistične partije« in z značilnim

simbolom obkrožene peterokrake zvezde, v katerem si lasi očetovstvo nad podlim atentatom na senatorja Ruffillija. Okrog 15.30 je nekdo telefoniiral na dnevnik Il Tempo in povedal, da je v stranišču kavarne Argentina na istoimenskem trgu sporočilo Rdečih brigad. Sporočilo je bilo resnično. Na šestih tipkanih straneh so opisani strateški cilji Rdečih brigad. Po dolgem opisu osebnosti

umorjenega senatorja Roberta Ruffillija, ki ga označujejo za političnega navdihovalca De Mitovega načrta in ključnega človeka v procesu prenavljanja sistema, sledi vrsta slogonov proti De Mitovemu načrtu in proti imperialistični politiki.

Izvedenci bodo imeli sedaj na razpolago novo gradivo za svoja proučevanja osebnosti sestavljalca ali sestavljalcev dokumenta.

JE Krško in zaščita manjšine trn v peti poslanca Camberja

RIM — Med poslanci, ki so se včeraj vzdržali glasovanja o novi De Mitovi vladi in njenem programu, je tržaški poslanec Giulio Camber. Predstavnik Liste za Trst v parlamentu je svojo odločitev motiviral z dokaj čudno obrazložitvijo. Motilo ga je, da je predsednik De Mita govoril o problemu jedrske centrale v Montaltu, ni pa niti z besedico omenil jedrske centrale v Krškem v Sloveniji, ki predstavlja po njegovem veliko nevarnost ne le za prebivalstvo sosednjih dežel, temveč za vso Italijo in za vso Srednjo Evropo. Prav tako ga je motilo, da je De Mita posvetil pozornost vprašanju zaščite slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini, ni pa omenil številnih perečih gospodarskih problemov Trsta. Med utemeljitvami za svoje vzdržanje med glasovanjem je postavil tudi problem novinarja Biloslava, ki je še vedno v afganistanskem ujetništvu, češ da se vlada ni zavzela za njegovo usodo.

DK

Italijanska in madžarska narodnost se pripravljata

KOPER — S prireditvijo pod geslom »Sožitje« *se bosta čez mesec dni v ljubljanskem Cankarjevem domu prvič predstavili obe avtohtoni narodnostni skupnosti v Sloveniji. V soboto, 21. maja, bo najprej pogovor o njunem položaju in aktualni problematiki, na katerega bodo organizatorji povabili tudi goste iz obeh republik. Zvečer pa bo približno dveurni kulturni program, v katerem bodo pripadniki italijanske in madžarske narodnosti s pesmijo, plesom in besedo prikazal svojo pisano ustvarjalnost.*

Tokratno pripravo obeh prirediteljev spremljajo že tudi zamisli o ponovitvi prihodnje leto in v še kakšnem slovenskem mestu; o tem, da bi taka skupna predstavitev postala tradicionalna, obogatena z razstavo, z razgrnitvijo literarne ustvarjalnosti italijanske in madžarske narodnostne skupnosti v Sloveniji.

O majski prireditvi v Cankarjevem domu so se pogovarjali člani komisije za narodnosti in mednarodne odnose pri predsedstvu republiške konference Socialistične zveze v Ljubljani, ki jo vodi Jože Hartman. To prvo zasedanje v novem mandatu je razgibala tudi razprava o polemikah, ki so spremljale odmeve na javno narodno tribuno v Kopru o položaju italijanske skupnosti. V komisiji so se seznanili z vsebino pisma, ki ga je predsedstvu Skupnosti Italijanov Antonio Gramsci v Kopru naslovilo na republiško predsedništvo SZDL s prošnjo, da oceni vedenje predsednika te komisije na koprski tribuni in njegov poskus, da bi s pisnom najvišjim političnim predstavnikom v obeh republikah oblatil nekatere organizatorje tribune. (M. M.)

Mladinci SSK o političnem položaju in volitvah

TRST — V ponedeljek se je v Nabrežini sestal razširjeni deželni odbor Mladinske sekcije Slovenske Skupnosti. Prisotni so najprej počastili spomin tragično preminulega Gradimira Gradnika. O pokojnikovem liku in političnem delu je govoril sekcijski deželni tajnik Damjan Terpin.

Mladi so nato govorili o nedavnem obisku predstavnikov Republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije. Pozitivno so ocenili srečanje — je rečeno v tiskovnem poročilu — na katerem so bile utrjene prijateljske vezi med organizacijama. Govor pa je bil tudi o tem, kdaj in kako izpeljati med obiskom dogovorjene pobude. V tem okviru so udeleženci razpravljali predvsem o programu Srečanja narodnosti, ki bo predvidoma na začetku julija v organizaciji zamejskih mladinskih političnih organizacij.

Glavna točka seje pa so bile bližnje deželne, pokrajinske, občinske in rajonske volitve. Mladi člani in somišljeniki SSK se dobro zavedajo važnosti teh volitev za stranko, prav zato so pozitivno odgovorili na vabilo, naj bi kandidirali in sploh pomagali v volilni kampanji. Beseda je tekla tudi o predlogu za skupen nastop na volitvah, ki ga je prof. Samo Pahor naslovil na stranke in organizacije, ki so zastopane v Enotni delegaciji Slovencev v Italiji. Mladi so ta predlog - kot sicer že prej osrednje vodstvo SSK - pozitivno ocenili.

Udeleženci seje so naposled sklenili, da bodo ponovno izdali brošuro »Za spreminjanje slovenskih imen in priimkov v prvotno obliko«. Izdaja naj bi bila izpopolnjena, saj bi mogla vsebovati tudi nekatere nove napotke, npr. za pravilno pisanje slovenskih imen in priimkov v telefonskih imenikih.

Knjiga o najstarejšem slovenskem občinskem statutu

PIRAN — Tu so včeraj predstavili zanimivo zgodovinsko strokovno delo »Statut piranskega komuna od 13. do 17. stoletja«, ki sta ga pripravila pokojni Miroslav Pahor in Janez Šumrada, izdal pa Zgodovinski inštitut Milka Kosa pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti. Statut mesta Piran iz leta 1274 (torej še pred beneško nadvlado, ki se je začela 1283) je prv gotovo najstarejši tovrstni dokument (statut) na današnjem območju Slovenije in med najstarejšimi na jugoslovanskih tleh. Na vzhodni jadranski obali se lahko le Dubrovnik ponaša s starejšim mestnim statutom. Knjigo je začel pripravljati že dr. Miroslav Pahor, dolgoletni ravnatelj piranskega pomorskega muzeja, v njej pa skušata avtorja razložiti, kako je prišlo do prvega občinskega statuta, kakšen je bil, kaj vse je moral upoštevati, da je dal mestu in občini zaželjeno avtonomijo, predvsem pa, kako so ga spreminjali skozi stoletja. Večji del knjige je natisnjen v latinščini, oziroma različnih »latinščinah« *tistega obdobja, kasneje (v drugi polovici 15. stoletja) pa so ga prvič napisali tudi v izvirnem piranskem italijanskem narečju.*

Piranski statut je začel nastajati že v desetem stoletju, v njem pa je vrsta elementov rimskega municipalnega prava. Akademik Ferdo Gestrin, ki je danes skupaj z Janezom Šumrado predstavil delo, je poudaril, da smo s tem dobili delo, ki odgovarja vsem sodobnim znanstveno-kritičnim zahtevam. Hkrati je ta knjiga prispevek za raziskavo zgodovine Obalnih mest in zaledja Slovenske Istre, saj gre za najbolj celovit prikaz piranskega (in s tem delno istrskega) komunalnega prava v tem obdobju, torej do leta 1606, ko je bila izdana prva tiskana objava petronovega statuta in je potem veljala do konca Beneške republike, še približno 180 let.

Napotki za uporabo knjige so natisnjeni dvojezično - v italijanščini in slovenščini. Janez Šumrada je ob predstavitvi razložil tudi, zakaj uporablja besedo »komun« *in ne »komuna«* - že stari Pirančani so namreč govorili, da je občina »il comune« *- torej moškega spora, pa tudi kasneje je bila moška oblika te besede bližje slovensčini. Kot zanimivost je dodal, da piranski statut odlikuje jednatost, zgoščenost, natančnost, jasnost in nedvoumnost, po čemer bi se lahko marsikdaj zgledovali tudi današnji oblikovalci pravnih predpisov.*

B. Š.

Drevi v portoroškem Avditoriju

Koncert posvečen Tartiniju

PORTOROŽ — Piranska skupnost Italijanov in portoroški Avditorij bosta v sodelovanju z italijanskim generalnim konzulatom iz Kopra drevi v portoroškem Avditoriju pripravila koncert Solistov beneškega ansambla (I solisti dell'ensemble di Venezia). Gre za koncert, s katerim želijo v tej občini obeležiti spomin na rojstvo velikega piranskega violinista Giuseppea Tartinija. Rodil se je namreč v Piranu 8. aprila 1692 in umrl 26. februarja 1770 v Padovi. Zapustil je okoli 200 sonat in prav toliko koncertov. Med sonatami je najbolj znan »Vražji trileček«. Velikega violinista so imenovali tudi »profesor narodov«, ker je imel učence po vsej Evropi, živel in ustvarjal pa je v času drugih velikih glasbenikov - Vivaldija, Scarlattija in Corellija.

Ta in drugi koncerti, ki jih bodo začeli pripravljati v čast piranskemu violinistu, so nekakšna priprava v vsakoletno glasbeno prireditev za violiniste, na kateri naj bi razpisali in podelili Tartinijevo nagrado.

Solisti beneškega ansambla Enrico Tosi (flavta), Luciano Battocchio (oboa), Alessandro Molin (violina) in Gianbattista Valdetaro (violončelo) bodo izvedli dela Antonia Vivaldija in Giuseppea Tartinija.

B. Š.

V šestih južnoprimorskih občinah V enem letu vsak šestkrat pri zdravniku

KOPER — Temeljna značilnost poslovanja zdravstvenih organizacij iz šestih južnoprimorskih občin je, da so rezultati poslovanja pri teh organizacijah višji od dohodka občinskih zdravstvenih skupnosti.

Poslovanje mora slediti vsem podražitvam, dohodek občinskih zdravstvenih skupnosti pa je omejen z ukrepi. Razlika se kaže kot izguba zdravstvenih skupnosti (5,4 milijarde dinarjev) medtem ko zdravstvene organizacije niso imele izgub.

Celotni prihodek tukajšnjih zdravstvenih organizacij se je povečal za 148 odstotkov, stroški za 138, obveznosti iz dohodka za 170, amortizacija kar za 214 odstotkov, povprečni neto osebni dohodki na delavca so znašali 303 tisoč dinarjev in so se lani povečali za 136,5 odstotka.

Zdravstvo iz regije je za amortizacijo lani razporedilo 1,628 milijarde dinarjev in 911 milijonov za naložbe. Južnoprimorsko zdravstvo je lani zaposlilo vsega 10 novih delavcev. Ker so zvezni ukrepi za deset odstotkov omejili prihodke v zdravstvu, so na tem področju skušali z nekaterimi ukrepi zmanjšati razkorak med potreba-

mi (ki se jim nihče noče odpovedati) in razpoložljivim denarjem.

Največ na novo zaposlenih je v piranskem in izolskem zdravstvenem domu, medtem, ko se je v bolnišnicah število zaposlenih zmanjšalo na 29, oziroma za 3,1 odstotka. V Sežani so lani ukinili internistični bolnišnični oddelek in zmanjšali število postelj s 113 na 100, v izolski bolnišnici pa so zmanjšali število ležišč za 15 in sicer po pet na račun kirurgije, pediatrije in ginekologije.

V tukajšnjih bolnišnicah se je lani zdravilo 25 tisoč bolnikov - tri odstotke manj, kot leto prej, povprečna ležalna doba pa je bila enaka letu prej - 11,5 dneva.

V specialističnih ambulantah so opravili za odstotek več pregledov. V splošnih ambulantah in dispanzerjih pa so zabeležili 768 tisoč obiskov (za spoznanje več, kot leto prej), kar pomeni, da je bil vsak tukajšnji občan v povprečju skoraj šestkrat pri zdravniku v tem letu in da je bil lani vsak približno dvakrat bolan.

Pri zobozdravnikih je bilo za osem odstotkov manj obiskov, vsak varovane pa je bil v povprečju 1,5-krat v zobozdravstveni ordinaciji.

Analize torej kažejo, da so tukajšnji prebivalci lani hodili manj v bolnišnice in k zobozdravnikom, za spoznanje bolj pa v ambulante in dispanzerje in se na zvezne ukrepe o zmanjšanju porabe v zdravstvu niso ozirali.

V istem letu je znašala rast prihodka v zdravstvenih skupnostih 116,8 odstotka, izdatki pa so bili za 151 odstotkov višji, razumljivo je, da je šest zdravstvenih skupnosti imelo lani več kot 5 milijard dinarjev izgub, oziroma 19 odstotkov celotnega prihodka. To pa pomeni, da tukajšnjemu zdravstvu primanjkuje denarja za približno dva meseca poslovanja. Tudi če bi lahko za dva meseca popolnoma prenehali z zdravstvenim delom, ta družbena dejavnost še ne bi zlezla na zeleno vejo.

Na vsakega zdravstvenega varovanca je bilo lani 202 tisoč dinarjev izdatkov, na vsakogar pa je hkrati odpadlo v povprečju približno 35 tisoč dinarjev izgub.

Ali drugače - vsak zaposlen iz regije je za zdravstveno varstvo prispeval 442 tisoč dinarjev, če pa bi hoteli pokriti lansko izgubo v zdravstvu te regije, bi se moral vsak zaposleni odpovedati 85 tisočim dinarjem.

BORIS ŠULIGOJ

V Sloveniji izločili iz prometa dvajset odstotkov vseh vozil

SEŽANA — Po celi Sloveniji poteka akcija »Brezhibno vozilo je varno vozilo«, ki jo organizirajo občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Omenjena akcija sodi v sklop širše zastavljene akcije, ki narekuje zmanjšanje prometnih nezgod v letošnjem letu za 10 odstotkov. V vseslovensko akcijo Brezhibno vozilo je varno vozilo se je vključil tudi sežanski svet.

Ze pred leti je omenjena akcija potekala na tehničnih pregledih za motorna vozila. Vendar je občinski svet smatral, da je učinkovitejša, če akcijo opravljajo na terenu. Tako so v letošnjem letu izbrali šest policentrov sežanske občine: Hrpelje, Divača, Senožeče, Sežana, Dutovlje in Komen. V akciji, ki je potekala od 11. do 14. aprila, so poleg delavcev milice in predstavnikov občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu sodelovali še delavci tehničnih pregledov TOZD-a Mehanizacije SGP Kraški zidar in DO Preskrba, TOZD Maloprodaja.

V letošnji akciji so zaustavili in pregledali 262 osebnih in tovornih vozil in od tega kar 37 vozil izločili

iz prometa. To predstavlja 19,3 odstotke vseh vozil. Ob tem so ugotovili, da je na naših cestah veliko številno vozil, ki zaradi tehnične brezhibnosti nikakor ne sodijo na naše ceste. Kot nam je dejal Angel Vidmar, tajnik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu sežanske občine, so največ napak ugotovili pri zavorah, gumah, svetlobnih telesih in krmilnem mehanizmu. Zaskrbnjujejo je podatek, da je kar petina vozil tehnično neizpravnih. Iz leta v leto pa se stanje vozil slabša, vedno večja pa je starost vozil. Med drugim so tudi ugotovili, da je vozilu, ki prevaža šola-jočo mladino in otroke, potekla veljavnost registracije več kot mesec dni, isto vozilo pa je bilo v zelo slabem tehničnem stanju. Vzrok temu pa je vsekakor človekova malomarnost in nevesten odnos ter pozornost do naših jeklenih konjičkov.

Lastniki vozil, ki so jih zaustavili, pa so lahko takoj nabavili potrebno manjkajočo obvezno opremo in rezervne dele za vozilo. To pa je tudi prednost, ki jo je nudila TOZD Maloprodaja.

—oks—

DANIELLE STEEL181.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelih

»Kaj pa potem hočeš?«
Zamišljeno je skomignila in vrgla plašč na stol. »Mogoče, da bi mi nekega dne uspelo objaviti knjigo... dobre kritike...«
Ničesar drugega se ni mogla domisliti, ni pa mu hotela povedati, da bi si želela tudi njega in otroka ali dva. Bilo je prežgodaj, da bi mislila, kaj šele govorila o tem.
»In to je vse?« Videti je bil razočaran.
Nasmehnila se mu je in se omečila. »Mogoče tudi tebe.«
»Mene že imaš.«
Sedla je na kavč, on pa je prižgal ogenj v kaminu. Bilo jima je udobno med njegovimi knjigami in papirji, raztresenimi po vsem stanovanju, nedeljskim Timesom, ki je še vedno razgrnjen ležal na tleh med teniški copati in njenimi čevlji, in njegovimi očali na mizi. »Resnično mislim, da je to vse. Jase.«
Videti je bil zadovoljen. »Zelo skromna si, prijateljica moja.« Stisnil jo je k sebi in jo presenetil z naslednjim vprašanjem. »Si tisto s knjigo resno mislila?«

»Upam. Potem ko bom končala študij in si poiskala službo.«
Zavzihnil je. »Tako prekleto težko jih je pisati.« To je sam še predobro vedel. »Še vedno menim, da bi morala sodelovati pri kakšni igri.« Upajoče jo je pogledal, ona pa se je nasmehnila. Jason je bil že od nekdaj prepričan, da se bosta njuna sloga dobro ujela.
»Mogoče nekega dne.« Poljubila sta se in Jason jo je spustil na kavč ter ji z roko segel v nedra. Ne bi mogli najiti večjega nasprotja med tem prizorom in prizorom med Billom in Anne v »Pierru«. Anne je ležala na satenastem posteljnem preginjalu, ogrnjena v prozorno haljo z marabujevim robom, in njegov jezik se je leno potepal po njenem stegnu navzgor, diamanti na njeni roki so se zaiskrili v somraku, ko se je dotaknil na mestu, kjer ji je bilo najbolj všeč. S skokom je usločila hrbet, da je lahko pognil ogrinjalo z nje in ga spustil, da je počasi odrifotalo na tla. Toda čustva so bila enaka. Ljubezen, poželenje, zvestoba drug drugemu skozi dobro in slabo. Bila so enaka, med teniški copati ali marabujevimi peresi.

39. POGLAVJE

Maja sta Bill in Anne za nekaj dni pripotovala v New York. Anne si je želela videti Gail. Bill pa je imel poslovne opravke. Spet sta stanovala v »Pierru« in znova jo je peljal k svojim najboljšim draguljarjem in vztrajal, da ji mora nakupiti nekaj novih stvari. Vreme je bilo prekrasno in

Anne si je ta dan pri Bendlu kupila novo belo obleko in plašč, ki ju je oblekla, ko sta šla kosit v Côte Basque. Bill je bil neskončno ponosen nanjo, ki je prišla v lokal. Še vedno se ni zavedala svoje lepote, kot srna se je napotila proti njemu, ne da bi opazila občudujoče poglede prisotnih, meneč se samo za njegove smehljajoče se oči. Opazil pa je še nekaj drugega, tisti prazni, živčni pogled, ki ji je v zadnjih mesecih že prešel v navado. Upal je, da se bo kmalu zgodilo in zavedal se je, zakaj ji toliko pomeni. Tudi sam si je želel otroka, čeprav ne obupano kot ona.
»Kako je bilo pri Bendlu?«
»Kar dobro.« Še vedno se je včasih izražala kot otrok, čeprav po zunanosti ni bila več otročja. Lase je nosila spuščene in Bill ji je našel neko svojo znanko iz Los Angelesa, ki jo je naučila, kako se mora ličiti, tako da je bila nenadoma videti stara petindvajset in ne osemnajst let. Tudi Gail je to opazila in očitno odobraval. Gail si je medtem našla fanta, New York pa ji je bil neznansko všeč. Bill je zahteval, da mora še naprej stanovati v Barbizonu, toda Gail je že grozila, da se bo jeseni izselila in si poiskala svoje stanovanje, Anne pa je dobila nalogo, naj ga »obde-la«. »Tole sem si kupila.« Z brezhibno manikirano roko je nakazala obleko in plašč in opazil je, da si je nadela nove bisere, ki ji je bil prinesel iz Hong Konga. Bili so tako veliki, da so delovali skoraj neresnično. »Všeč?«

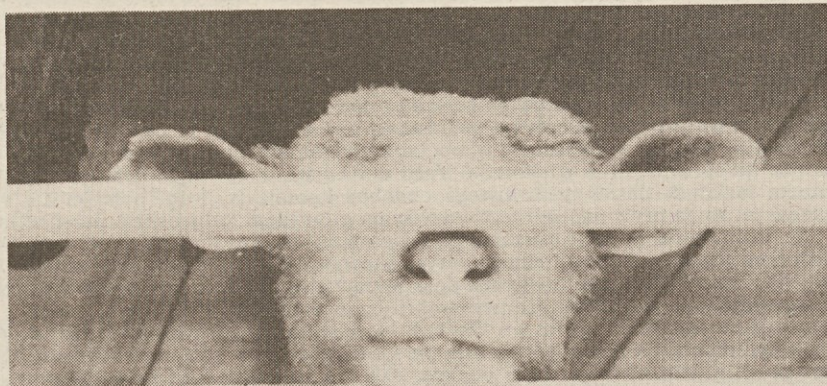
Knjiga je izšla pri Založništvu tržaškega tiska in je na razpolago v Tržaški knjigarni

Na Fernetičih stoji več kot 500 tovornjakov

Cariniki bodo stavkali vsaj do konca meseca vozniki tovornjakov grozijo s cestno zaporo

Stavka osebja obmejne carinske službe se iz dneva v dan bolj zaostre, ponekod pa je stanje že dramatično. Vozniki tovornjakov, ki na avtoterminu pri Fernetičih čakajo tudi po več dni, preden lahko carinijo tovor, so včeraj zagrozili s cestnimi zaporami in drugimi oblikami protesta, če se stvari ne bodo kmalu uredile. Pri svojem pa vztrajajo tudi cariniki, ki ne delajo nadur in ne opravljajo nalog, ki ne spadajo neposredno v njihovo pristojnost. Med temi je na primer tudi žigosanje in podpisovanje odpremnih listin, delo, ki bi ga morali opravljati visoki funkcionarji in uradniki. Sindikalne organizacije in predstavniki te kategorije delavcev so tudi povedali, da ne nameravajo kloniti vsaj do konca meseca, prav te dni pa uresničujejo že napovedano zaostrovanje stavke.

Delo v carinarnicah seveda ni popolnoma prekinjeno, je pa zelo upočasnjeno, saj dela le peščica ljudi, ki carini nevarne in živalske tovore. Na postaji pri Proseku je bilo včeraj že kar hudo, čeprav je carinikom le uspelo odpremiti nekaj vlakov, veliko več pa je prihajajočih kot odhajajočih vagonov. Svoje delo so opravljali le trije cariniki, v popoldanskih urah pa so jim priskočili na pomoč kolegi iz tržaškega pristanišča. Na carini so nam povedali tudi, da je prav ob četrtkih promet največji, saj želijo vozniki tovornjakov priti čim bliže domu pred soboto, ko je promet težkih vozil prepuščen.

Večednevno čakanje v tovornjakih in vagonih ubija živali

Tudi na openski železniški postaji se je včeraj slabo pisalo, tu pa so nam povedali, da carinijo predvsem tovore raznih gnojil, saj gredo le-ta v tem času najbolj v promet. Na ta račun skušajo ustreči tudi nekaterim proizvajalcem in trgovcem, saj je pomanjkanje gnojil v nekaterih krajih države že kritično prav zaradi stavke carinikov. Mimogrede pa so nam tudi potegnili, da že od začetka leta ne dobivajo izplačanih nadur, brez teh pa bi bilo delo na carinah tudi v normalnih pogojih zelo počasno.

Zakaj je tako pa se je razgovoril eden od nadzornikov carinske službe za Tržaško. Dejal je, da je pristojno ministrstvo že poskrbelo za dodatno osebje, kar pa seveda še zdaleč ne zadostja potrebam. (Carinikom "na kopnem" priskočijo na pomoč sodelavci iz pristanišča.) Ministrstvo pa že več let ni razpisalo ustreznih natečajev, funkcionarji in višji uradniki pa so že skoraj vsi pred upokojitvijo. Prav tako zahtevajo cariniki primernejše strukture in delovne razmere ter okrepitev kadra, saj je v deželi nameščenih samo 350 carinikov.

Stališče tržaških gospodarskih organizacij

Zaradi stavke carinikov so v težavah tudi krajevni prevozniki, ki opravljajo dober del prevoza med Italijo in Jugoslavijo. Dogaja se namreč, da morajo čakati s praznimi tovornjaki in imajo zaradi tega veliko škodo. Probleme imajo tudi špediterji, ki morajo biti stalno prisotni v upanju, da jim bo le uspelo rešiti ta ali oni kritični problem, kar še poveča njihove režijske stroške. Zaradi tega so se tržaške stanovske organizacije (Slovensko drzelo gospodarsko združenje in Associazione Commercianti) ter mešana italijansko-jugoslovanska zbornica Ital-jug pridružile akciji Trgovinske zbornice in nastopile pri ministru za prevoze Santuzu in pri ostalih organih. Cilj teh posegov je prikazati pristojnim oblastem, kakšno škodo ima tržaško gospodarstvo, zaradi dolgoletnih nerešenih problemov, kljub obljubam in zagotovilom. Odprta problematika se je kopičila iz leta v leto in sedaj bodo potrebni nujni ukrepi in posegi, saj obstaja možnost, da se stavkovno gibanje zavleče za dalj časa, kar bi imelo za posledico preusmeritev blaga v druga pristanišča oziroma odčitje običajnih in tradicionalnih kupcev na druga bolj urejena evropska tržišča. (ok)

Finančne težave Letovišarske ustanove

Finančne težave tržaške Avtonomne letovišarske in turistične ustanove je bila vsebina srečanja med predsedstvom komisije za prevoze pri deželni svetu (predseduje mu svetovalec Oliviero Fragiacomio) in podpredsednikom letovišarske ustanove Ernestom Zengo. Finančni položaj tržaške Avtonomne letovišarske in turistične ustanove namreč ni preveč rožnat, saj bodo ministrski prispevki prispeli s precejšnjo zamudo, kar onemogoča njeno normalno delovanje. Ustanova skrbi med drugim tudi za vzdrževanje Gradu sv. Justa, kjer je tudi njen sedež, kar predstavlja izredno finančno breme. Zato želi vodstvo Ustanove najti nov sedež. Zenga je predstavnikom deželne uprave torej izrazil željo, da bi jo ta primerno finančno podprla.

Zenga je komisiji predstavil tudi dolgoletni problem o spremembi deželnih zakonskih določil o turističnih ustanovah. Že več časa namreč zahtevajo, naj sama deželna uprava poskrbi za izplačevanje uslužbencev ustanov (ki dobivajo enake plače kot uslužbenci deželne uprave), kar bi turističnim ustanovam omogočilo, da ministrske prispevke uporabijo za reklamiranje turistične ponudbe naših krajev in prirejanje kulturnih pobud. Predsednik deželne komisije Fragiacomio in svetovalci Ermanno, Giuricin in Millo so se obvezali, da bodo skušali prispevati k rešitvi omenjenih problemov.

Vsederžavni posvet KPI prihodnji teden v Trstu

Cilji znanstvenega raziskovanja v Italiji in Evropski skupnosti

»Znanstveno raziskovanje v Evropi in poti razvoja« je naslov posveta, ki ga bo vsederžavna KPI priredila v torek, 26., in v sredo, 27. aprila, v konferenčnem centru Tržaškega velesejma. Šlo bo za enega izmed številnih diskusijskih srečanj, ki jih partijsko vsederžavno vodstvo v zadnjih mesecih prireja v okviru svojih prizadevanj za oblikovanje novega programa italijanske levice. Tržaški posvet sta včeraj predstavila na tiskovni konferenci pri tržaškem sedežu ANSA načelnik sekcije za znanstveno raziskovanje pri vsederžavnem vodstvu KPI Antonio Cuffaro in tržaški partijski pokrajinski tajnik Ugo Poli.

»Na posvetu nameravamo govoriti predvsem o ciljih, ki bi jih moralo zasledovati znanstveno raziskovanje v Evropi,« je dejal Cuffaro. »V Evropski skupnosti so raziskovalne dejavnosti sorazmerno zelo razvite. Vanje se tudi veliko vlaga, čeprav so praktični rezultati večkrat skromnejši kot v ZDA in Japonski. Toda jasno je, da se znanstveno raziskovanje v Evropski skupnosti ne sme zreducirati zgolj na pospeševanje gospodarske rasti. Biti

mora tudi temeljno sredstvo za uravnavanje razvoja v smislu boljše kakovosti življenja, večje zaposlitve ter odpravljanja socialnih razlik in razkoraka med razvitimi in nerazvitimi. Skratka, znanstveno raziskovanje v Evropski skupnosti mora biti tudi in predvsem stvar omike.«

Cuffaro bo na posvetu, ki se bo pričel v torek ob 9.30, prispeval uvodno poročilo. Za njim bodo govorili: podpredsednik senatne komisije za šolstvo in znanstveno raziskovanje prof. Edoardo Visentini na temo »Raziskovanje in univerza v Evropi«, znanstveni svetovalec predsednika zavoda ENEA prof. Ugo Farinelli na temo »Evropska razsežnost raziskovanja: primer energije« in predsednik Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah prof. Domenico Romeo na temo »Znanstveni projekti Tržaškega centra za raziskave in evropsko zalednje«.

Sodelovanje v torkovi razpravi so med drugimi napovedali minister za znanstvene in tehnološke raziskave prof. Antonio Ruberti, predsednik Vse-

državnega sveta za raziskave (CNR) prof. Luigi Rossi Bernardi, tajnik Ura-da za načrtovanje pri direkciji KPI Eugenio Peggio ter številni drugi člani in predstavniki javnih in zasebnih raziskovalnih ustanov. Torkovo razpravo bo sklenil načelnik komisije za kulturo, šolstvo in raziskovanje Giuseppe Chiarante.

Posvet se bo nadaljeval in zaključil v sredo dopoldne z okroglo mizo na temo »Raziskovanje, univerza in industrija v Italiji in Evropi«. Vodil jo bo deželni tajnik KPI Roberto Viezzi, za njo pa bodo razpravljali Sergio Barabaschi, Antonino Cuffaro, Lucio Delcaro, Roberto Fieschi, Carlo Eugenio Rossi in Giuseppe Sironi.

Cuffaro in Poli sta na včerajšnji predstavitvi poudarila tudi pomen, da se ta vsederžavni posvet KPI odvija prav v Trstu. Povedala sta, da gre po eni strani za priznanje dosežkov, ki jih je Trst uresničil na področju znanstvenega raziskovanja, na drugi strani pa tudi za spodbudo k večji povezavi znanstvenega Trsta z vsederžavno in evropsko resničnostjo.

Po včerajšnji stavki v pristanišču

Sindikalisti so se srečali s tržaškimi parlamentarci

Po 24-urni stavki pristaniških delavcev se je včeraj v teku dneva stanje skoraj popolnoma normaliziralo. Po ocenah sindikata je bil uspeh stavke popoln, saj je bila udelažba delavcev skoraj 100-odstotna. Na raztovarjanje je včeraj čakalo 12 ladij, delo pa so pristanišniki opravili brez zastojev.

Na sedežu Avtonomne pristaniške ustanove so pomen stavke in zahteve pristaniškega osebja orisali sindikalisti CGIL, CISL in UIL, ki so na srečanje povabili vse tržaške parlamentarce (vabilu so se odzvali Bordon, Spetič, Rossetti in Coloni), vodstvo pristanišča, Zvezo industrijcev, Trgovinsko zbornico in predstavnike Enotne pristaniške družbe.

Prav te dni bo pristojno ministrstvo objavilo novo klasifikacijo italijanskih pristanišč, tržaški delavci pa zahtevajo vključitev tukajšnjega pristanišča v obnovljeno ureditev pristanišč severnega Jadrana. Hkrati pa bi bilo treba tržaškemu pristanišču zagotoviti mednarodno vlogo in ga posebej ovrednotiti. Sindikati pa med drugim menijo, da mednarodno vlogo pristanišča lahko potrdijo tudi smotrno urejene po-

morske proge z daljnjim Vzhodom, ki jih družba Lloyd ukinja.

Veliko vlogo bi za tržaško pristaniško stvarnost imela tudi razširitev prostocarskih con, saj bi pristanišče lahko postalo konkurenčno celo s pristaniščem v Hamburgu. O tej možnosti je podrobneje poročal evropski poslanec Rossetti. Zanimivo pa je zlasti dejstvo, da Evropska skupnost že sedaj pripisuje pomembnejšo vlogo tržaškemu kot hamburškemu pristanišču, nepojmljivi birokratski zapleti, uradne (in uradniške) počasnosti pa kratkoma onemogočajo, da bi se ta vloga tudi udeležila. Z razširitvijo prostih con in večjim mednarodnim pomenom, bi tržaško pristanišče lahko pripomoglo k pospešitvi gospodarskega razvoja, ne nazadnje pa bi lahko odprlo pot novim industrijskim kompleksom in infrastrukturalam, ki jih zahteva povečan mednarodni blagovni promet.

Po srečanju so se parlamentarci obvezali, da bodo o položaju tržaškega pristanišča seznanili ministra za zunanje zadeve Andreottija in ga zaprosili, naj poseže pri pristojnih oblasteh, da čimprej preverijo možnost razširitve prostocarske cone v Trstu.

Razgovor s Francem Udovičem

Naši mladi morajo poznati zgodovino Rižarne

Bližamo se 25. aprilu, ko praznujemo dan vseslovesne vstaje italijanskega ljudstva proti fašizmu. Kot vedno bodo tudi letos na programu razne proslave, spominske svečanosti, med temi tudi obisk tržaške Rižarne, ki je kot edino nacistično uničevalno taborišče v Italiji proglašeno za nacionalni spomenik leta 1975.

»Zakon o proglasitvi Rižarne za nacionalni spomenik je podpisal že leta 1965 tedanji predsednik republike Saragat. Restavtorska dela, ki jih je vodil danes že pokojni arhitekt Boico, so se tudi zaradi pomanjkanja denarnih sredstev zavlekla in tako je prišlo do uradnega poimenovanja šele deset let kasneje.«

Podatke nam je posredoval naš bivši delovni kolega in sodelavec Franc Udovič, ki že deset let spremlja razne skupine pri obisku tega kraja smrti in mučeništva.

»Večkrat sta skupine vodila tudi Vojmir Tavčar in Milan Pahor. Skupinski obiski včasih niso vodeni, posebno če gre za obiske šol ali skupin iz Italije. Tem posredujejo razne podatke tudi čuvaji Rižarne, ki opravljajo tako delo vodiča. Prošnje za vodenje skupin mi posredujejo pokrajinsko vodstvo VZPI-ANPI, včasih pa me tudi osebno povabijo. Rad opravljam to delo, ker menim, da je potrebno, da se javnost spozna z zgodovino tega kraja. Prav pa bi bilo, če bi bil tudi v Rižarni

med čuvaji kak Slovenec, ki bi lahko po potrebi dal razna pojasnila.«

Rižarna je za obiske odprta vsak dan razen ponedeljka od 9. do 13.30. Uslužbenci v Rižarni seveda niso togi pri spoštovanju urnika in pustijo obiskovalce tudi več časa, posebno, če so prišli od daleč.«

Ali obiskuje Rižarno veliko ljudi?

»Obiskov je pravzaprav vedno precej. Sam bom na primer vodil šole in druge skupine že 30. aprila, 7. in 17. maja. V primerjavi z italijanskimi obiskovalci je morda slovenskih manj. Vodil sem razne šole s Tržaškega, iz Koprščine, iz Nove Gorice, skupine upokojevcev iz Idrije, Tolmina, ženske iz Pobegov itd. Vsako leto obišče Rižarno tudi skupina bivših borcev in sorodnikov iz Postojne, ki so izgubili svoje v Ul. Ghega. Lani sta bila na primer dva velika obiska iz Jugoslavije. Udeleženci so obiskali razne kraje v Italiji, kjer so bili med vojno zaprti jugoslovanski borci in aktivisti, potem pa so se oglasili tudi pri nas. Zelo mi je ostal v spominu obisk mladih pevcev iz Holandske, ki so bili gostje Mladinskega zbora GM. Da bi jim približal dogodke iz Rižarne, sem jim omenil Ano Frank. Eni od mladih pevki je nenadoma postalo slabo. Povedali so mi, da se je tako vživela v pripovedovanje, da ni zdržala.«

Večkrat se v Rižarni srečajo razne skupine. »Zadnjič sem na primer go-

voril skupini Ljubljancanov, ko se nam je pridružila tudi skupina upokojevcev iz Vipavske doline, ki jo je vodil brat ene od žrtev krematorija. Ta mladi fant je na steno celice takrat zapisal: "Draga mati, jaz sem danes določen za me ustreliti. Zbogom mati, zbogom sestre, zbogom tata. Smrt fašizmu, svoboda narodu." Pripisal je še datum 5. april 1945.«

Kakšna vprašanja ti postavljajo na primer mladi obiskovalci?

Mnogi prihajajo v Rižarno z venci ali šopki cvetja, mnogi tu tudi zapojejo ali pa povedo primerno pesem.

»Težko je prenašati na mlade zlo, ki smo ga mi doživljali. Vendar pa jim skušam po svojih močeh prikazati našo stvarnost pred vojno, med njo in po njej in delež Slovencev v boju proti fašizmu in proti okupatorju, za mir, bratstvo in mirno sožitje. Mislim, da je prav, da obiskujejo Rižarno predvsem mladi. Na Rižarno bi se morale spomniti vse naše šole, druge ustanove in organizacije.«

Arh. Boico je želel s svojim načrtom napraviti iz Rižarne tempelj trpljenja za bodoče rodove. »Prepričan sem, da mu je to uspelo. Žal mi je le, da je ta tempelj precej zanemarjen. Streha Rižarne na nekaterih mestih pušča in je še niso popravili. 30 let smo morali čakati na njeno uradno poimenovanje za nacionalni spomenik, sedaj bi bilo prav, da bi jo vsaj v redu vzdrževali. Vse žrtve ne glede na narodnost so enake. Toda tako, kot Italijani spoštujejo svoje žrtve v Marzabottu, v kraju Fosse Ardeatine, tako bi morali naši mladi vedeti ne samo za žrtve Rižarne, temveč tudi za žrtve Kragujevca, Kraljeva, Jasenovca, Gramozne jame pri Ljubljani, Begunj itd. Skozi Rižarno je šlo okoli 20.000 jetnikov. Okrog 5000 jih je tu našlo smrt. Ne smemo jih pozabiti.«

NEVA LUKEŠ

Drevi bo občinski svet zavzel dokončno stališče do lokacije

Za sinhrotron ni mesta pri Bazovici!

Tržaški občinski svet bo na svoji drevisnji seji obravnaval podrobnostne načrte za urbanistično ureditev Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah, vključno tako imenovanega območja T8 pri Bazovici, na katerem naj bi zrasel sinhrotron. Svet bo praktično zavzel dokončno stališče do lokacije sinhrotrona, ki ji nasprotujejo zlasti prizadeto krajevno in širše slovensko prebivalstvo, pa tudi tržaška naravovarstvena društva in gibanja.

Pred sejo je predsednik Kmečke zveze Alfonz Guštin naslovil na tržaškega župana in na načelnike svetovalskih skupin poziv za drugačno lokacijo, ki ga objavljamo posebej. Proti gradnji sinhrotrona pri Bazovici pa so se ponovno zavzele tudi krajevne in razne slovenske organizacije in ustanove, ki so se v teh dneh zbrale v Trstu. Tudi o tem poročamo posebej. Tu naj še omenimo, da bo drevi ob 18. uri, se pravi ob začetku seje tržaškega občinskega sveta, pred županstvom omikana protestna akcija, za katero se je zavzel tudi Odbor za zaščito bazovskega gozda. Gre za odbor, ki so ga ustanovile tržaške naravovarstvene organizacije, SSK in Tržaško gibanje, da bi skupno nastopili proti gradnji sinhrotrona pri Bazovici.

Stališče slovenskih organizacij

Pred napovedano sejo tržaškega občinskega sveta o podrobnostnih načrtih za urbanistično ureditev zemljišč Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah so se v teh dneh sestali v Trstu predstavniki Kraške gorske skupnosti, Rajonskega sveta za Vzhodni Kras, Slovenske kulturno-gospodarske zveze, Kmečke zveze in Koordinacijskega združenja kraških vasi in ponovno potrdili že večkrat skupno izraženo stališče glede namestitve sinhrotrona.

Predstavniki omenjenih ustanov in organizacij so se znova izrekli proti lokaciji T8 pri Bazovici, ki bi hudo prizadela naravno in človeško okolje ter povzročila slovenski narodnostni skupnosti nepopravljivo škodo. Zavzeli so se za to, da bi stroj zgradili na

območju AR1 znotraj starih meja Centra za raziskave, kar bi po mnenju priznanih strokovnjakov bilo mogoče storiti. To stališče so omenjene ustanove in organizacije izrazile v številnih izjavah in dokumentih, nekatere z vložitvijo priziva na deželno upravno sodišče (TAR), pa tudi v drugih javnih nastopih, kot je npr. bil množični Kraški sprehod proti namestitvi sinhrotrona pri Bazovici.

Udeleženci sestanka so nadalje pozdravili dejstvo, da so se tudi druge tržaške naravovarstvene in politične organizacije zavzele za podobne cilje. Poudarili so, da bodo nadaljevali s svojimi prizadevanji in pobudami v podporo upravičenim zahtevam prizadetega prebivalstva in celotne slovenske narodnostne skupnosti.

Poziv KZ občinskemu svetu

Spoštovani gospod župan Občine Trst!

Spoštovani gospodje načelniki skupin v tržaškem občinskem svetu KD, KPI, PSI, SSK, LpT, PSDI, PLI, PRI in MT!

Kmetijstvo je pri nas postavljeno na rob ekonomskega in političnega zanimanja za probleme kmetijstva in mu odrekajo še tako skromno ekonomsko in družbeno vlogo. Potiskajo ga v položaj popolne podrejenosti do ostalih gospodarskih panog. Ob vsaki odločitvi, ki zadeva usodo teritorija v naši pokrajini, se interesi primarnega sektorja dosledno zanemarjajo. O tem dovolj zgovorno govorijo brezobzirne in večkrat neupravičene razlastitve (doslej so zahtevale več kot 2.200 hektarjev, kar znaša deset procentov celotne pokrajinske površine), ki tudi v teh dneh pretijo našim kmetom.

Izbira lokacije za gradnjo sinhrotrona je ponoven dokaz o nesprejemljivem odnosu javnih oblasti do interesov kmetijstva, ki se istovetijo z interesi krajevne skupnosti. Za to izbiro so se oblasti odločile po že ustaljeni praksi, ne da bi se prej posvetovale s tamkajšnjim prebivalstvom in ne da bi

pozneje upoštevale upravičene ugovore domačinov.

Naša organizacija se postavlja na stran prebivalstva, ker smatra, da so utemeljive, s katerimi se leto zoperstavlja gradnji prej omenjenega objekta na področju T8 pri Bazovici, zelo tehtne. Poleg tega je mnenja, da ukrepanje odgovornih oblasti ne spoštuje dostojanstva krajanov, saj so sprejele vse ukrepe, ki zadevajo razlastitev njihove zemlje, ne da bi jim nudile dejanske možnosti soodločanja. To navzlic večkrat sprejetim obvezam, da se bodo ob vsakem posegu na teritorij najprej posvetovale s prizadetim prebivalstvom. Naše nasprotovanje lokaciji na območju T8 izhaja ne le iz že omenjenih razlogov, temveč tudi iz dejstva, da slovenska narodnostna skupnost ne more sprejemati novih žrtev, ko nima potrebnih jamstev za svoj obstoj in razvoj. Zato vas vabimo, da ne odobrite podrobnostnih načrtov za namestitev sinhrotrona na področju T8 pri Bazovici in vas ponovno pozivamo, da se resno zavzamete za njegovo uresničitev na področju AR1 znotraj Centra za raziskave.

S spoštovanjem
predsednik Kmečke zveze
Alfonz Guštin

Zadeva je skoraj že zasenčila afero De Benedetti-SGB

Zavarovalnica Assicurazioni Generali zanika naskok na Compagnie du Midi

Generali France, francoska podružnica tržaške zavarovalne grupe Assicurazioni Generali, je izdala včeraj tiskovno sporočilo, v katerem odločno zavrača namigovanja, po katerih naj bi njena matična družba rada prevzela nadzorstvo nad pariškim holdingom Compagnie du Midi. Italijanska zavarovalnica je te dni povečala svoj delež pri glavnici CdM, kot znano, za 4,7% (s 8,95% na 13,61%), »vendar z edinim namenom«, kot piše v včerajšnjem komuniciju GF, »da utrdi svojo prisotnost v holdingu in prouči možnost za sporazum o tehničnem sodelovanju z njegovim vodstvom«.

Demanti je francoski tisk komaj čakal, saj se je o novem finančnem »feljtonu« tako razpisal, kot se ni niti ob aferi De Benedetti-SGB. Nič čudnega. V Parizu pravijo, da je finančni obseg, okrog katerega se vrta zadeva AG-CdM, v resnici še širši, saj znaša borzna kapitalizacija Compagnie du Midi kakšnih 25 milijard frankov — ki jim gre prileti še 4,8 milijarde frankov iz pravkaršnjega povečanja glavnice — medtem ko se suče kapitalizacija pri Societé Generale de Belgique okoli 12-13 milijard frankov. Če k temu dodamo, da se je vrednost delnic Midi povzpela v sredo na 1.700 frankov, lahko sklepamo, da se je tudi kapitaliza-

cija dvignila do kakšnih 33 milijard frankov. To pomeni, da bi prevzem 51-odstotnega deleža glavnice CdM stal 17 milijard frankov — več kot 3700 milijard lir — a toliko gotovine po pisanju časopisa »La Tribune de l'Expansion« Assicurazioni Generali nima. Če pa bi do nje prišla s prodajo tega ali onega ter s povečanjem kapitala za kakšnih 10 milijard frankov, nadaljuje list, bi trčila ob ostro opozicijo francoskih politikov in industrijcev, saj je Compagnie du Midi trdno zasidrana najmanj v petnajstih zavarovalskih, bančnih, industrijskih in nepremičninskih družbah, med katerimi so, denimo, Suez, Peugeot, Schneider in Delmas-Vieljeux.

Mednarodne opazovalce sicer najbolj čudi zmešnjava, ki je nastala okrog vse te zadeve. Predsednik Assicurazioni Generali Enrico Randone — naglašajo — je v intervjuju za milanski »Il Sole-24 Ore« jasno povedal, da hoče AG prevzeti nadzorstvo nad francoskim holdingom, zdaj pa naenkrat to zanika! Očitno so se italijanski novinarji zmotili... Toda nekateri spet trdijo, da si je AG zagotovila kar že 20% glavnice pariškega holdinga, pri čemer naj bi ji pomagali »zavezniki«, na primer Lazard. Dejstvo je, da so na pariš-

ki borzi predvčerajšnjim prodali kar 200.000 delnic Midi (nekako 1,5% celotnega delničnega kapitala), in to, kot zatrjujejo poznavalci domačih razmer, ravno na Lazardov račun. Prav tako je nesporno, da Compagnie du Midi demantiju AG ne verjame: obseg izdanih desetletnih obveznic je nepričakovano povečala z 250 na 275 milijonov funtov šterlingov oz. s 300 na 330 milijonov ECU, kar je potisnilo vrednost njenih delnic včeraj na 1.760 frankov. Napovedala pa je še druge ukrepe proti »ofenzivi« tržaške zavarovalnice.

D. G.

■ V bolnišnici na Katinari so včeraj s pridržano prognozo sprejeli 36-letnega Walterja Germanija iz Šempolaja 23. Ranjenec se je močno udaril v čelo in v levi bok, zdravniki pa sumijo, da ima tudi resnejše notranje poškodbe.

Germani se je v četrtek zvečer vozil z mopedom in je na križišču med ulicama Giulia in Galilei nenadoma izgubil nadzorstvo nad dvokolesnim vozilom ter z vso težo priletel na tla. Ponesrečenec se je takoj pobral in izjavil, da se dobro počuti. Včeraj okrog petih jutraj pa mu je nenadoma postalo slabo in se je sam odpravil v bolnišnico.

Sodišče oprostilo mlada navijača

Sodišče za mladoletne je včeraj zjutraj odločalo o usodi 17-letnih Marica P. in Silvia P., ki sta predsedela v koronejskem zaporu štiri dni. V obtožnici je pisalo, da sta poškodovala zasebno lastnino v bremenilnih okoliščinah in da sta se fizično lotila zaprisežene straže. Silvio P. je bil obenem obtožen nedovoljene posesti železne palice s kovinsko konico. Sodnica Salvajeva je oprostila mladoletna obtožena; oba sta po razsodbi takoj zapustila Coroneo. Najnižjo možno kazen je zanj predlagal tudi javni tožilec Rosario. Seveda pa so morali starši Marica in Silvia poravnati gmotno škodo. Agenti letkega oddelka so dva mlada ultraša iz Padove aretirali v nedeljo, ko sta pred težko pričakovano nogometno tekmo med Triestino in Padova s kamni razbila izložbeno okno zavarovalnice Generali v Ulici Trento in se nato spopadla s stražarjem, ki je hotel preprečiti njuno nesmiselno početje.

V napetem vzdušju nogometne tekme Triestina - Padova je prejšnjo nedeljo prišlo do precejšnjih nevedstnosti. Mladi navijači so povzročili tudi gmotno škodo, saj so razbili nekaj šip avtobusov, poškodovali vagono vlakov, obmetavali s kamenjem mimoidoče in si na vse mogoče načine izkazovali medsebojno sovraštvo. Najbolj razgreti navijači iz Trsta in Padove si sploh niso mogli ogledati »življenjsko« pomembne tekme, ker so morali ves popoldan presedeti na kvesturi.

Številne spominske svečanosti ob proslavljanju 25. aprila

Petindvajseti april je praznik, posvečen odporništvu in vsesplošni vstaji italijanskega ljudstva proti nacifašizmu. Kot vsako leto, bodo tudi letos pred spomeniki in spominskimi obeležji številne spominske svečanosti in proslave. Na Tržaškem bo tudi letos osrednja proslava v ponedeljek ob 18. uri v Rižarni. Organizirajo jo Tržaška pokrajina, Tržaška občina, vse občine na Tržaškem, sindikalne in borčevske organizacije ter napredne politične organizacije, med njimi tudi SKGZ. Na tej proslavi so napovedani štirje govorniki, med njimi predsednik Pokrajine Dario Locchi in pokrajinski odbornik za kulturo Zorko Harej. Na proslavi bo sodeloval Tržaški partizanski pevski zbor P. Tomažič, ki bo na začetku zapel pesem Žrtvam. Vodil ga bo Oskar Kjuder. Prav bi bilo, da bi se slovesnosti udeležilo čim več ljudi in da bi prišli bivši partizanski borci s titovskimi na glavi.

Že danes dopoldne bo prva spominska slovesnost v tovarni Velikih motorjev, kjer bodo položili venec in cvetje pred spominsko ploščo 43 delavcem, ki so padli v boju proti nacifašizmu.

Jutri, v nedeljo in ponedeljek si bodo sledile še druge spominske svečanosti, ki jih prirejajo: VZPI-ANPI, Vsedržavno združenje bivših deportirancev v nacistična taborišča, političnih preganjancev in še druge organizacije, občinski sveti itd.

Uprava občine Devin - Nabrežina bo počastila spomin padlih za svobodo v ponedeljek, 25. aprila, s slovesnostjo na nabrežinskem trgu. Od 8. ure dalje bo delegacija predstavnikov občinskega odbora, občinskega sveta, borčevskih organizacij in naprednih političnih strank polagala vence pred spomenike padlim v vseh krajih omenjene občine. Ob 10. uri bo pri spomeniku v Nabrežini svečanost, na kateri bodo govorili župan Bojan Brezigar in predstavniki VZPI-ANPI, sodelovali pa bodo še nabrežinska godba na pihala in zbori, ki delujejo v okviru občine.

Spominske svečanosti in proslave 25. aprila se bodo v miljski občini začele jutri popoldne, ko bodo položili vence pred spomenik Almi Vivodi v Trstu, v bivši ladjedelnici Felszegi in na miljskem pokopališču. V ponedeljek bo polaganje vencev pred spomenik pri Korošcih, kjer bosta zapela mešani zbor Jadran in italijanski zbor iz Milj. Ob 10.30 bo na Trgu Marconi nastopila godba na pihala Bulli e pupe s spletom pesmi na odporniškem tematično. Ob 11. uri bodo položili venec pred spomenik padlemu borcu in antifašistu Luigijsu Frausinu, nato pa bo sledilo javno zborovanje, na katerem bosta govorila: miljski župan Claudio Mutton in občinski odbornik Jurij Vodopivec. ob 11.30 bodo udeleženci svečanosti položili venec še pred spomenik padlim iz Milj. Tu bo navzoča tudi častna vojaška straža, nastopila pa bosta še mešani zbor Jadran in italijanski zbor iz Milj.

pismo uredništvu

O zanemarjenosti dvorišča osnovne šole Mara Samsa

Devetnajstega aprila so neznanci oskrunili spomenik učiteljice Mare Samse, po kateri je poimenovana COŠ pri Domju. Kolikor nam je bilo mogoče zvedeti od prisotne uslužbenke občine Dolina, ki je v tistem času bila na svojem delovnem mestu na šoli, se je družba številnih mladostnikov pripeljala na šolsko dvorišče z motornim vozilom »ape« ter se spravila nad spomenik. Ob njenem nastopu so se ji začeli posmehovati ter jo ustrahovali, tako da je bila naposled nemohovita, da bi se kakorkoli zoperstavila vandalskemu početju skupine mladih huliganov.

Predstavniki KD Fran Venturini od Domja, ki je bilo med pobudniki poimenovanja šole po Mari Samsi in ki že leta skrbi za vzdrževanje njenega spomeniškega obeležja, odločno obsojajo taka vandalska dejanja, pozivajo pristojne oblasti, da izsledijo krivce ter da čimprej onemogočijo podobne vandalske in protislovenske izpade ter pozivajo k budnosti šolske oblasti ter šolnike tako slovenske kot italijanskih šol, da po svojih močeh zatrejo podobne provokacije ter da dosledno in vzgojno vplivajo na šolsko mladino, da bi zrastle v duhu spoštovanja in omikanega sožitja med tu živčima narodoma.

S tem nočemo za to dejanje kriviti šolske mladine! Verjetno so to pripetenci iz bližnjih okrajev, gotovo slovenski šoli ne najbolj naklonjeni, katerim je že spomenik zaslužni slovenski učiteljici trn v peti.

Gotovo pa je, da ni ta primer osamljen. Včerajšnja skrunitev spomenika predstavlja le zadnje od tolikih podobnih vandalskih dejanj, ki si sledijo že nekaj mesecev.

To pa je delno tudi posledica neverjetne zapuščenosti šolskega dvorišča. Že 26. oktobra lani so se starši otrok, ki obiskujejo COŠ Mara Samsa pri Domju, s pismeno prošnjo (protokolirano dne 31. 10. 1987) obrnili na pristojno upravo Občine Dolina, da bi se končno uredilo dvorišče okrog šolskega poslopja, v prvi vrsti pa da bi bilo le-to opremljeno z vrati (s ključavnico), da bi se vsaj preprečil dostop mladostnikov z motornimi vozili

Mladi violinisti bodo nastopili v krožku CCA

23. aprila bo v dvorani Krožka za kulturo in umetnost (CCA) koncert zmagovalcev Meddeželnega tekmovanja mladih violinistov, ki ga pod pokroviteljstvom Občine Trst organizirata Glasbeno in kulturno združenje in Krožek za kulturo in umetnost. Tekmovanja, ki je potekalo prve dni aprila v Fari ob Soči, so se udeležili mladi violinisti iz Avstrije, Jugoslavije in Italije, letos pa tudi gojenci Glasbene Matice, in sicer Ambra Košuta in Raffaella Petronio za prvo kategorijo in Manuela Koren za tretjo kategorijo. Zmagovalci tekmovanja in ostali udeleženci so letos že nastopili v Padovi, Benetkah, Ljubljani, Celovcu, Gracu in Vidmu. Sedaj je na vrsti naše mesto, kjer bodo nastopili Paolo Zordanazzo, Emanuele Baldini, Mislava Mihelič, Aleksandra Simić, Andjelko Krpan in Nancy Benda. Izvajalce bo spremljal orkester, ki ga sestavljajo drugi udeleženci tekmovanja. Dirigiral bo Stojan Kuret.

■ Kulturno društvo Lipa iz Bazovice vabi nocoj na večer ljudskega petja in glasbe. V Bazovskem domu se bo občinstvu predstavila najprej ženska pevska skupina Stu ledi, ki je pred kratkim slavila 15-letnico obstoja in ob tej priložnosti izdala tudi kaseto s pesmimi iz ljudske zakladnice, nato pa se nam bodo predstavili gojenci šole za diatonično harmoniko pri KD Fran Venturini od Domja ter njihov voditelj Zoran Lupinc, ki bodo na svoje frajtonarce zaigrali nekaj narodnozabavnih motivov. Naj omenimo, da je Zoran Lupinc svetovni prvak v diatonični harmoniki, zato se obeta nocojšnjim poslušalcem res zanimiv večer.

† Dne 21. aprila je spokojno preminila

Emma Ciuk

Pogreb bo jutri, 23. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev v Trebče.

Žalostno vest sporočajo vnukinja Luisa z možem Giorgiom, pravnikinja Francesca, zet Luigi in drugi sorodniki.

Iskrena hvala dr. Riti Pelagatti.

Trebče, 22. aprila 1988
(Pogrebno podjetje Zimolo)

† Dne 21. aprila nas je zapustil naš dragi

Lojze Gerzeli

Pogreb bo jutri, 23. aprila, ob 9.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo žena Elizabeta, hči Nada s Pavlom, sestra Zora in drugi sorodniki.

Podlonjer, 22. aprila 1988

Danes seja občinskega sveta v Nabrežini

Občinski svet devinsko-nabrežinske Občine se bo sestal danes na izredni seji, ki se bo pričela ob 20. uri. Na dnevnem redu so sporočila župana in občinskega odbora; vprašanja, interpelacije in resolucije; odobritev sklepov občinskega odbora ter sprejem na znanje sklepov občinskega odbora, sprejetih s pooblastilom občinskega sveta. Odborniki Gobbo, Tuta, Bussani, Certo in Contento bodo predstavili svoja poročila in predloge, o katerih bo odločal občinski odbor.

V Borštu občni zbor PD Slovenec

Kako iz daljše krize

»Trebalo je pogumno prebresti krizo in prečesati vzroke problemov,« je v svojem posegu dejal predsednik ZSKD Ace Mermolja na občnem zboru PD Slovenec, ki je bil v torek, 19. t. m., v srenjski hiši v Borštu. Iz poročila predsednika Borisa Žerjale je namreč bilo razvidno, da je iz različnih vzrokov društvo trenutno v krizi, tako da je že bilo vprašljivo, ali ga bodo sploh obdržali. Poleg drugega je primanjkovalo mladih in svežih sil, tako da je poizkušal mladino, naj se društvu približa in z njim sodeluje. Tajnici Karmen Kosmač in Rossana Abrami sta nato našle pestre društvene dejavnosti preteklih let, nazadnje pa je spregovoril blagajnik Emil Petaros, ki je poudaril aktivno bilanco.

Besedo je nato prevzel Ace Mermolja, ki je dejal vaščanom, naj se čim bolj udeležijo v vsakodnevni dejavnosti, tudi z najbolj skromnimi. Le-teh sploh ne gre namreč podcenjevati, saj daje vsaka svojevrstna pečat vasi. Kakovosten zbor (pred kratkim so ga razpustili) je pač lepa stvar, nima pa se smisla gledati navzkriž, če za to ni primerljivih pogojev. Na koncu se je izrazil upanje, da bodo kmalu rešili vse težave. Po pozdravu in voščilih kulturnih društev V. Vodnik, F. Ventu-

rini, Slavec, F. Prešeren in Godbe na pihala iz Ricmanj je besedo prevzel Zupan dolinske občine Edvin Švab, ki se je načelno strinjal z Mermoljo, poleg tega pa je poudaril važnost zrenja v notranjost in kulture mladih nasploh. Pohvalil je nekdanko izredno delovanje društva in ob dejstvu, da je bila dvorana nabito polna, izrazil željo, da bi društvo kmalu rešilo vse probleme. Poudaril je važnost politike sodelovanja, saj

se mora društvo zavedati, da ni osamljeno.

Sledila je diskusija, v kateri se je pogovor dotaknil zbora ter morebitnega sodelovanja med mladino in društvom. Kot zadnji je posegel še blagajnik, ki je izrazil željo, da se z delovanjem društva nadaljuje. Na koncu so tako spodbudno odobrili listo kandidatov za novi odbor, na kateri je precejšnje število mladih vaščanov. (ag)

gledališča

ROSSETTI

Nocoj ob 20.30. bo gledališka skupina IL GRUPPO DELLA ROCCA predstavila glasbeno komedijo HAPPY END Bertolta Brechta-Kurta Weilla. Režija: Dino Desiata. Predstava izven abonmaja. Za abonente popust. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

V sredo, 27. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti premiera Pirandellovega dela ŠEST OSEB IŠČE AVTORJA v režiji G. Patronija Griffija.

VERDI

Operna sezona 1987/88. V nedeljo, 24. t. m., ob 16.00 (red G) bo na sporedu šesta predstava Verdijeve opere AIDA. Dirigiral bo Rico Saccani, režiral Virginio Puecher.

Jutri ob 16. uri bodo iz solidarnosti z delavci škedenjskega obrata Terni, da ohranijo delovno mesto, uprizarili drugi del Verdijeve opere AIDA. Vstop z vabili, ki so na razpolago pri blagajni gledališča.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE Ponovitev pravljice F. Milčinskega ZVEZDICA ZASPANKA. danes ob 9.30 - o. š. na PROSEKU, jutri ob 9.30 - o. š. A. Sirk V KRIŽU ter v torek, 26. t. m., ob 10. uri - o. š. A. Gradnik na COLU.

LA CONTRADA TEATRO CRISTALLO Nocoj ob 20.30 bo na sporedu predstava IN MEZZO A 'STE DISGRAZIE EL TUO RICORDO. Režija: Francesco Macedonio. Prodaja vstopnic pri Utatu v Pasaži Protti 2 in v gledališču Cristallo uro pred pričetkom predstave.

V soboto, 7. maja, ob 20.30 bo v gledališču Cristallo premiera dela LA LEGGENDA DI CARNEVALE. Tekst in režija: Francesco Macedonio.

razstave

V galeriji Cartesius bodo jutri ob 18.30 odprli razstavo slikarke MEGI PEPEU. Razstava bo trajala do 6. maja.

Kulturno-umetniško društvo Prints je pripravilo v restavraciji XX Secolo v Vižovljah št. 1 (Seslanj) razstavo PODOBE V BEGU slikarja Paola Pascutta, ki bo odprta do 8. maja. Urnik: od 11. do 15. ter od 17. do 1. ure (zaprto ob ponedeljkih).

V galeriji Rettori Tribbio 2 bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo slikarja OSVALDA PERUZZIJA. Razstava bo odprta do 6. maja po običajnem urniku.

V Beneški hiši v Miljah - Calle Oberdan - razstavlja do 30. t. m. slikar CORADO ALZETTA. Urnik: 17.00 - 20.00, ob praznikih 10.00 - 13.00.

V Beneški hiši v Miljah - Calle Oberdan - bodo v torek, 26. t. m., odprli razstavo likovnih izdelkov, ki so jih pripravili otroci pod vodstvom slikarja Zebe. Razstavo je organiziral krožek Tina Maddotti, Pončana 14.

čestitke

V Repnu se nekaj godi. Naša zvesta pevka ROMANA danes pol stoletja slavi. Še mnogo zdravih let ji želi ŽPZ Repentabor.

Ivani se je pridružila sestra PETRA. Najlepše čestitke mami Marizi, očku Petru in Ivani želijo učiteljice, starši in učenci 1. razreda c. o. š. Mara Samsa.

Po Ricmanjih vse piska, po Ricmanjih vse vriska, a nama srce se stiska. Draga Mariza pohiti, pridruži se nama, da bo PETRA skupno praznovana. Klači.

Ob rojstvu drugorojenke

PETRE

iz srca čestitajo Marizi in Petru

RESIM-ovci.

kino

ARISTON - 16.00, 19.00, 22.00 *L'insostenibile leggerezza dell'essere*, r. Philip Kaufman, i. Daniel Day Lewis, Juliette Binoche.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.15 *Pazza*, dram., ZDA 1987; r. Martin Rih; i. Barbra Streisand, Richard Dreyfuss.

EXCELSIOR II - 17.00, 19.30, 21.30 *Quattro cuccioli da salvare*, prod. Walt Disney.

EXCELSIOR I - 18.15, 22.15 *Stregata dalla luna*, dram., ZDA 1987, r. Norman Jewison, i. Cher.

NAZIONALE II - 17.00, 22.00 *Quella villa in fondo al parco*, srh., □.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 *Chi protegge il testimone*, dram., ZDA 1987, r. Ridley Scott, i. Tom Berenger, Mimi Rogers.

FENICE - 18.15, 22.15 *Dopo Galileo*.

GRATTACIELO - 18.00, 22.15 *Saigon*.

MIGNON - 16.00, 21.30 *Bestseller*.

EDEX - 15.30, 20.00 *American supergirls in La signora e il marinaio*, porn., □□.

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 *I piaceri di Moana Pozzi*, porn., □□.

VITTORIO VENETO - 16.45, 22.15 *Perdizione*, porn., □□.

CAPITOL - 17.30, 22.00 *Dentro la notizia*, dram., ZDA 1987; r. J. L. Brooks; i. V. Hurt, H. Hunter, A. Brooks.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 *Oci ciorne*, kom., It. 1987, r. Nikita Mihalkov, i. Marcello Mastroianni.

ALCIONE - 16.30, 22.15 *Giulia e Giulia*, dram., It. 1987, r. Peter Del Monte, i. Sting, Kathleen Turner, □.

RADIO - 15.30, 21.30 *Frida*, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□.

koncerti

Do 29. t. m. bo Komorni orkester gledališča Verdi pod vodstvom Severina Zannerinija nastopal v raznih kasarnah naše dežele: danes v kasarni Cantone v Tolmeču, 27. t. m. v kasarni Berghinz v Vidmu, 28. t. m. v Villi Vicentini in 29. t. m. v kasarni Feruglio v Pušji vasi.

Tržaški jazzovski krožek V torek, 26. t. m., ob 22.00 bo v Mandraciu koncert kvinteta Franca D'Andrea.

Jutri ob 20.30 bo v mali dvorani gledališča Verdi (C.I.A.), Ul. S. Carlo 2, koncert nagrajenec 6. meddržavne tekmovanja violinistov v Fari ob Soči. Sodeluje komorni orkester tekmovanja pod vodstvom Stojana Kureta.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst, obvešča vse učno osebe, da je od 15. marca razobešen na šolskem skrbništvu seznam izčrpanih lestvic za šolsko leto 1987/88. Rok za vključitev v lestvice zapade 30. t. m. Tistim, ki so bili že vključeni v izčrpane lestvice, ni treba na novo vlagati prošenj. Seznam izčrpanih lestvic in informacije dobite na sedežu SŠŠ, Ul. Carducci 8, II. nad., v torek, četrtek in petek od 16. do 17. ure ter v sredo od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo učiteljskega A. M. Slomšek s priključeno vzgojiteljsko šolo sporoča, da bo roditeljski sestanek v torek, 26. t. m., ob 18. uri. Istega dne bo ob 17. uri seja razrednih svetov.

Berite

»Novi Matajur«

TPK Sirena priredi

VEČER FILMOV ALJOŠE ŽERJALA

danes, 22. t. m., ob 20. uri na pomorskem sedežu. Vabljeni člani in prijatelji!

včeraj - danes

Danes, PETEK, 22. aprila 1988 KAJETAN

Sonce vzide ob 6.07 in zatone ob 20.00 - Dolžina dneva 13.53 - Luna vzide ob 10.01 in zatone ob 2.02.

Jutri, SOBOTA, 23. aprila 1988

JURIJ

PLIMOVANJE DANES: ob 7.47 najnižja -34 cm, ob 23.05 najvišja 21 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17 stopinj, zračni tlak 1015,3 mb narašča, veter 10 km na uro jugozahodnik, vlaga 77-odstotna, nebo rahlo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 14,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Luca Polli, Massimiliano Fittipaldi, Luca Troian.

UMRLI SO: 80-letna Augusta Zelinka, 66-letna Lida Parma, 72-letni Giovanni Berri Subbi, 79-letni Francesco Di Marcantonio, 81-letni Mario Beltrame, 65-letna Ada Marchiol, 63-letni Giacomo Decaneva, 80-letni Carlo Furlan, 75-letni Giuseppe Viti, 76-letni Giuseppe Ferfoglia, 74-letna Maria Bernardis, 74-letni Celeste Frausin, 76-letni Galliano Morpurgo.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 18., do sobote, 23. aprila 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30 Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50.

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923), MILJE - Mazzinijev dvorec 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30 Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Ul. F. Severo 112, Ul. Baiamonti 50, Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30 Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2.

OPČINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923), MILJE - Mazzinijev dvorec 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

razna obvestila

Kulturno-umetniško društvo PRINTS obvešča zainteresirane, da se bodo tečaj grafike odvijali ob ponedeljkih in sredo od 16. do 20. ure v prostorih delavnice lesoreza in bakroreza Atelier v Nabrežni št. 16. Za pojasnila tel. na št. 631989 od 19. do 20. ure.

Kmetijska zadruga v Trstu sklicuje REDNI OBČNI ZBOR ČLANOV jutri, 23. t. m., ob 18. uri v mali dvorani gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

Sekcija VZPI-ANPI E. Antončič iz Križa prireja v ponedeljek, 25. t. m., TRADICIONALNO POLAGANJE VENCEV NA SPOMINSKA OBELEŽJA NOB. Zbirališče ob 10. uri na dvorišču Ljudskega doma v Križu.

KD Kraški dom vabi v četrtek, 28. t. m., na REDNI OBČNI ZBOR, ki bo ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Bubničevem domu v Repnu. Vabljeni!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostuje SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE Celje

Tennessee Williams

STEKLENA MENAŽERIJA

Režija Marjan Bevk

Danes, 22. t. m., ob 20.30 ABONMA RED A in D
jutri, 23. t. m., ob 20.30 ABONMA RED B, E in F
v nedeljo, 24. t. m., ob 16. uri ABONMA RED C in G

...Poleg svetlobnih prelivov in luči, ki ni poudarjala kontrastov in robov, je na odru ob teh prehodih vedno tudi "snežilo" in to je res učinkovalo na zaželeni način, hkrati pa tudi nekoliko melodramatično; melodramatičnosti se je pač uprizariteljem Steklena menažerija skoraj nemogoče povsem odreči. Seveda pa je takšna melodramatičnost, če ni prepoceni, uprizaritvi v prid, ker privablja gledalce. Če lahko sklepamo po odzivanju premierskega občinstva, bo ta uprizaritev gledalcem zelo pri srcu.

Tone Peršak, Delo

KD F. Prešeren - Boljunec

vabi na gostovanje dramske skupine KD Kraški dom - Repentabor z zabavno lepljenko v narečju

VAŠKI VRTILJAK

Režija Drago Gorup

Pridite danes, 22. t. m., ob 20.30 v gledališče F. Prešeren v Boljuncu.

Odbor za postavitve spomenika padlim v NOB iz Šklednja, s Kolonkovca in od Sv. Ane

sporoča, da v pričakovanju pozitivnega odgovora tržaške občine, ki že od leta 1971 ne čuti potrebe, da bi rešila problem postavitve spomenika, letos ob 25. aprilu NE BO POSEBNE KOMEMORACIJE OB ZAČASNEM SPOMENIKU. Organizacije, društva in posamezniki pa poziva, naj prosto polagajo vence in šope cvetja v nedeljo, 24., in v ponedeljek, 25. aprila.

razne prireditve

Skupnost vrtnarjev in vinogradnikov Union vabi na predavanje z naslovom GOJENJE TRTE V POGLEDIH BIODINAMIKE, ki bo danes, 22. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Podlonjerju, Ul. Massaccio 24. Predavanje bo v italijanščini.

Glasbena matica vabi na nastop, ki bo danes, 22. t. m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 29.

KD Lipa priredi danes, 22. t. m., ob 20.30 v Bazoviškem domu VEČER LJUDSKEGA PETJA IN GLASBE. Sodelujejo ženska pevska skupina "Stu ledi", Zoran Lupinc in gojenci šole za diatonično harmoniko pri KD F. Venturini - Domjo.

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. Montesertini 27, vabi jutri, 23. t. m., ob 20.30 na večer z dramsko skupino Tabor z Opčin. Na sporedu DEŠTIN. Spisal in režiral Drago Gorup.

Slovenski kulturni klub - Ul. Donizetti 3, vabi jutri, 23. aprila, z začetkom ob 18.30 na srečanje v obliki razgovora s slikarjem BORISOM ZULIANOM.

KD F. Venturini - Domjo priredi v ponedeljek, 25. t. m., ob 17. uri v gledališču F. Prešeren v Boljuncu KONCERT PRIJATELSTVA ob pobratenju MPZ F. Venturini od Domja z zborom Accademia corale reno di canto popolare iz Marzabotta in ob 10-letnici pobratenja med MPZ F. Venturini iz zborom Loški glas iz Zagorja ob Savi.

Odbor Zveze vojnih invalidov NOV in Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje prireja ob obletnici ustanovitve OF v sredo, 27. t. m., ob 17.30 v prostorih Odseka za zgodovino v Trstu - Ul. Petronio 4, predavanje ravnateljica NSK Milana Pahorja na temo PROTIFAŠISTIČNO GIBANJE NA TRŽAŠKEM 1937-1941 IN ZAČETEK OF. Vabljeni!

prispevki

V spomin na našo Ivico Simonič daruje Ivo, Sonja in Dušan 50.000 lir za Dobrodelno društvo.

Ob obletnici očetove smrti daruje Olimpija Vremec-Susič 20.000 lir za SKD Tabor.

menjalnica

21. 4. 1988

Ameriški dolar	1230.—	Japonski jen	9.—
Nemška marka	741.—	Švicarski frank	895.—
Francoski frank	216.—	Avstrijski šiling	105.—
Holandski florint	660.—	Norveška krona	197.—
Belgijski frank	34.—	Švedska krona	208.—
Funt šterling	2319.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1950.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	191.—	Avstralski dolar	880.—
Grška drahma	8,50	Debeli dinar	0,71
Kanadski dolar	980.—	Drobni dinar	0,71

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131

filmi na tv zaslonu

kinoatelje

LA CICALA - Škržatica, It. 1980.
Režija: Alberto Lattuada. Igrajo: Virna Lisi, Anthony Franciosa, Clio Goldsmith, Renato Salvatori.
Nocoj, 22. aprila, ob 20.30, Canale 5.

Filmska melodrama. Alberto Lattuada je »stari lisjak« italijanskega filma, režiral je znane uspešnice, kot so *Luci del varietà*, *Don Giovanni in Sicilia*, *Fräulein Doktor*, *Cuore di cane*, *Oh Serafina*, *Così come sei*. Tudi v tem filmu predlaga svoj običajni in dokaj preizkušeni recept. Mlada očarljiva protagonistka »Cicala« (Clio Goldsmith) se ljubeznivo ujame in zaplete v mrežo sentimentalnega trikotnika, ki ga sestavljajo zre-la lepotica Wilma (Virna Lisi), njena hčerka Saveria (Barbara De Rossi) in Wilmin ljubimec Ulisse. Moški, ki ga temperamentno pooseblja Anthony Franciosa, se prav-zaprav zagleda v vse tri »svoje« ženske. Tako se značilen ljubezensko feljtonski zaplet razreši s tragičnim in krvavim epilogom, iz katerega se reši le svojeglava in neudomačljiva »Škržatica«.

INTRIGO INTERNAZIONALE - North by Northwest - Sever Severozahod, ZDA 1959.

Režija: Alfred Hitchcock. Igrajo: Cary Grant, James Mason, Eve-Marie Saint, Leo G. Carroll.
V nedeljo, 24. aprila, ob 20.30, Rete 4.

Vohunsko pustolovski film. Junak (proti sili) tega klasičnega Hitchcockovega filma se kar naenkrat znajde, brez vsake krivde, vpleten v nevarno igro zakulisnih spletk in podzemskih bojev med raznimi vohunskimi službami. Cary Grant igra navadnega, poprečnega Američana, ki ga policija išče zaradi umora, ki ga ni zagrešil. Resnični morilci pa mu strežejo po življenju, ker je bil priča njihovih podlih dejanj. Neizkušeni Grant beži v družbi brhkega dekleta širo po Ameriki ter se čudežno reši iz najbolj nevarnih in nepričakovanih situacij.

Alfred Hitchcock, »mojster shrhljivke«, je tole res nenavadno pustolovščino posnel z odličnim ritmom in njemu lastno duhovitostjo. Prizor letalskega napada v puščavi na nebogljeneja protagonista in zaključne sekvence med gorami Rushmore, kjer so izklesane glave ameriških predsednikov, pa spadajo že v zgodovino filma.

PUNTO ZERO - Vanishing Point - Točka izginitve, ZDA 1971.

Režija: Richard C. Sarafian. Igrajo: Barry Newman, Cleavon Little, Dean Jagger, Charlotte Rampling.
V torek, 26. aprila, ob 22.30, Italia 1.

Pustolovski film, »on the road«. Berlusconi je mreža ponuja že več tednov, ob torkih približno po 22.30, niz fimov, ki se v raznih odtenkih navezujejo na leto '68. V glavnem gre za ameriške produkcije (npr. *Alice's Restaurant*, *Easy Rider*), ki v svojem idejnem in estetsko še neokrnjenem naboju pričajo o takratnem vzdušju, o prevetrenju in splošni ustvarjalnosti znotraj mladinske kulture. Takšen dokument tedanjega poskusa udejanjanja utopije je lahko tudi Sarafianov film o sodobnem samotnem klativitezu Kowalskemu.

Bivši avtomobilski prvak po naročilu ukrade bleščeči športni avto in ga vratolomno pelje iz Teksasa proti Kaliforniji. Toda zaradi prehitre vožnje ga kmalu začnejo zasledovati policaji. Podobno kot v Spielbergovem filmu *Sugarland Express* ali v Landisovem *Brata Bluz*, se proti poslednjemu »svobodnemu jezdecu« razgrne prava reka policijskih avtomobilov, ki nevarno drvi po zaprašenih cestah skozi pušče in mesta, tja do stičišča z ničem oz. z neskončnostjo...

DRAGA MOJA IZA, Jug. 1979.

Režija in scenarij: Vojko Duletič. Igrajo: Zvone Hribar, Štefka Drolc, Bert Sotlar, Radko Polič, Boris Juh, Milena Zupancič.

V sredo, 27. aprila, ob 20.07, RTV Ljubljana.

Slovenski domači film. Junak Duletičevega filma je četrtoletni sin v družini kmeta, ki se je poročil z meščanko. Njegov najstarejši brat, ki je navezan na mater, se živi v mestno okolje, drugi brat pa ostane po očetovem zgledu na deželi. Le-ta je vseskozi razdvojen: občuti sicer globoke razlike med vasjo in mestom, a se ne more odločiti. Med vojno gre v partizane, po osvoboditvi se vrne, a ne najde nikogar. Ostaja sam z upanjem, da bo revolucijo izpeljal novi rod.

Duletič (r. 1924) je svojevrstno ime slovenskega filma, »avtor« v polnem pomenu besede, saj za filme, ki jih režira, običajno oskrbi sam tako scenarij kot montažo. Njegove vizualizacije slovenske literature (*Deseti brat*, *Na klanecu*) iz zgodovine (*Med strahom in dolžnostjo*, *Doktor*) so zelo osebne in zmontirane s posebno svojiskim pripovednim ritmom v podobe, detailje, občutke.

UMBERTO D., It. 1952.

Režija: Vittorio De Sica. Igrajo: Carlo Battisti, Maria Pia Casilio, Lina Gennari.

V sredo, 27. aprila, ob 23.30, Italia 1.

Dramatičen film. Umberto D. je upokojeni državni uradnik, ki živi osamljeno in sila ubožno življenje. Njegov edini dohodek je skromna pokojnina, s katero ne more plačati niti najemnine majhne sobe, v kateri stanuje. Zato ga neusmiljena gospodinja spodi iz stanovanja. Ponižani in razžaljeni junak De Sicovega neorealističnega filma začne tako brezupno tavati po ulicah brezbriznega velemesta, v družbi svojega edinega prijatelja, zvestega psička...

Scenarist Cesare Zavattini in režiser Vittorio De Sica sta tudi v tem delu (kot v prejšnjih *Sciuscià*, *Tatovi koles*, *Čudež v Milanu*) zelo prepričljivo in pretresljivo uprizorila tragiko vsakdanjega življenja v Italiji v težavnem povojnem obdobju po letu 1945. Se zlasti presunljiv je izjemen igralski nastop Carla Battistija, sicer univerzitetnega profesorja, v vlogi nemočnega Umberta D.

I QUATTRO FIGLI DI KATIE ELDER - The Sons of Katie Elder - Sinovi Katie Elder, ZDA 1965.

Režija: Henry Hathaway. Igrajo: John Wayne, Dean Martin, Martha Hyer, Michael Anderson, George Kennedy.
V četrtek, 28. aprila, ob 20.30, RETE 4.

Kavbojka. Pogumna lastnica malega posestva umre v čudnih okoliščinah, potem ko je nerazumljivo prodala vso svojo zemljo. Njeni štiri sinovi se vrnejo v rojstni kraj, da bi pojasnili zagonetno smrt in odkrili morebitne morilce svoje matere. Pri tem zasumijo nekega krajevnega posestnika, ki se hoče po vsej sili polastiti vseh zemljišč v okolici. John Wayne, Dean Martin in ostala dva brata se kaj kmalu srdito spopadejo s ciničnim in oblastizelnim mogotcem.

Pripravlja: Boris Devetak

Nove plošče

ROBERT PLANT - NOW AND ZEN

LP

Po treh letih neprekinjenega molka se je na glasbenem obzorju spet pojavil Robert Plant, bivši vokalist skupine Led Zeppelin. Kot lahko sami vidite na ovitku plošče, se je Plant precej postaral, vendar je njegov glas še vedno enkraten. Seveda mu je ob tem projektu pomagal prijatelj in kolega hard-kitarist Jimmy Page, ki je obenem aranžiral tudi lepo število pesmi. Zato je njegov duh prisoten tudi v tistih skladbah, ki jih je sestavil Plant. Kljub novemu albumu pa je Plant ostal zasidran še pri starih tradicijah in se prav zaradi tega razloga glasbeno in tudi pevsko večkrat ponavlja.

Now And Zen naj bi ponesel dvojico Plant-Page na sam vrh svetovnih lestvic. Hudo dvomim pa, da jima bo to uspelo, ker so Plantove kompozicije »prestare« za današnje glasbeno sceno, razen seveda izjem, kot so npr. *Tall Cool One* in *Heaven Knows*, dve odlični hard pesmi. Mislim, da je Plant hotel s to ploščo dokazati, da »stara garda« ne bo tako kmalu izumrla, vendar je s svojo produkcijo dosegel popolnoma obratni učinek.

čo dokazati, da »stara garda« ne bo tako kmalu izumrla, vendar je s svojo produkcijo dosegel popolnoma obratni učinek.

Pesmi albuma so: *Heaven Knows*, *Dance On My Own*, *Tall Cool One*, *Teh Way I Feel*, *Helen Of Troy*, *Billy's Revenge*, *Ship Of Fools*, *Why*, *White Clean And Neat*.

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek:

Naslov:

Glasujem za:

Moj predlog:

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

 RAI 1 7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina 9.35 Variete: Dadaumpa 10.30 Dnevnik 10.40 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nadaljevanka: Michele Strogoff 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Pronto... è la Rai? 13.30 Dnevnik 14.00 Pronto... è la Rai? (2. del) 14.15 Glasbena oddaja: Discoring 15.00 Aktualno: Leteči zmaj 16.00 Otroška oddaja: Big! 17.55 Rubrika: Danes v Parlamentu 18.00 Dnevnik - kratke vesti 18.05 Kviz: Parola mia 19.30 Rubrika: Knjiga - prijateljica 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Film: Betsy (dram., ZDA 1977, r. Daniel Petrie, i. Laurence Olivier, Robert Duvall) 22.35 Dnevnik 22.45 Aktualno: Microfoni d'argento (vodita Gabriella Carlucci in Gigi Marzullo) 24.00 Dnevnik - nočne vesti 0.15 Informativna oddaja: Otroški laboratorij CANALE 5 7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija 7.20 Risanke 9.00 Nanizanka: Arcibaldo 9.30 Nadaljevanka: General Hospital 10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Kviz: Fantasia 15.00 Film: Delitto al microscopio (krim., ZDA 1942, r. Fred Zinnemann, i. Van Heflin, Marsha Hunt) 17.05 Nanizanka: Alice 17.35 Kviz: Doppio slalom 18.05 Nanizanke: Webster, 18.40 I cinque del quinto piano, 19.10 I Jefferson 19.40 Kviz: Tra moglie e marito 20.30 Film: La cicala (dram., It. 1980, r. A. Lattuada, i. Anthony Franciosa, Virna Lisi) 22.35 Aktualno: Skrivnosti noči 23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.30 Rubrika: Première 0.45 Nanizanki: Gli intocabili, 1.45 Squadra speciale	 RAI 2 8.00 Prva izdaja in telovadba 9.00 Matineja: Italija se prebuja 10.00 Rubrika: V dobrem počutju 11.00 Dnevnik - kratke vesti 11.05 Tečaj angleščine 11.30 Kviz: Paroliamo 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Mezzogiorno è... (2. del) 13.40 Nadaljevanka: Quando si ama 14.30 Dnevnik in športne vesti 15.00 Glasbena oddaja: D.O.C. 16.00 Nanizanka: Lassie 16.30 Kviz: Farfàde 16.55 Danes v Parlamentu in dnevnik 17.05 Oddaja o zdravju in estetiki 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nan.: Faber, l'investigatore 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 Kviz: Conto su di te 21.50 Nan.: Il brivido dell'imprevisto 22.20 Dnevnik - kratke vesti 22.30 Glas. odd.: Bianco rosso e verde 23.30 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Film: Vittoria (pust., ZDA 1940, r. John Cromwell, i. Frederic March) RETEQUATTRO 8.30 Nanizanka: La grande vallata 9.15 Film: Odongo (pust., VB 1956, r. John Gilling, i. Rhonda Fleming, Cary Mac Donald) 11.00 Nan.: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroška oddaja: Ciao, vmes risanke Flo la piccola Robinson, Mimi e la nazionale di pallavolo, Ruff Raff 14.30 Nadaljevanke: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Quincy 20.30 Film: La banda degli angeli (dram., ZDA 1958, r. Raoul Walsh, i. Clark Gable, Yvonne De Carlo) 23.00 Dokumentarna oddaja: Big Bang 24.00 Aktualno: Pomlad Gorbačova 0.45 Nan.: Vegas, 1.40 Missione impossibile	 RAI 3 10.00 Aktualno: Mondofiera (neposredni prenos z milanskega vele-sejma) 11.00 Tenis: mednarodni turnir Montecarla (neposredni prenos) 14.00 Deželne vesti 14.30 Športna rubrika: Fuoricampo (vodi Fulvio Stinchelli) 17.30 Športni dnevnik: Derby (pripravil Aldo Biscardi) 17.45 Dokumentarna oddaja: Geo 18.30 Nanizanka: Vita da strega 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Rubrika: 20 let prej 20.00 Informativna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija, Pekel (bere Giorgio Albertazzi) 20.30 Aktualna oddaja: Telefono giallo - La medium di Treviso (vodi Corrado Augias) 22.00 Dnevnik - večerne vesti 22.05 Telefono giallo (2. del) 23.15 Variete: Pubbllimania (pripravila Romano Frassa in Enrico Ghezzi) 0.05 Dnevnik - zadnje vesti TELEFRIULI 13.00 Nanizanka: La vita comincia a 40 anni 13.30 Nad.: Il bastardo 14.30 Drazba 15.30 Risanke 16.00 Glas. odd.: Music Box 17.00 Nad.: Fontamara, 18.15 Camilla 19.00 Dnevnik 19.30 Rubriki: Dan za dnem, 20.00 Zelena dežela, 20.30 Nanizanka: Corpo speciale - Sandbaggers 21.30 Športna rubrika 22.00 Informativni tednik 22.30 Dnevnik 23.00 Rubrika: Dan za dnem 23.30 Drazba 24.00 Rubrika: Il salotto di Franca 0.30 Informativna oddaja: News dal mondo TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi	 RTV Ljubljana 10.00 TV Mozaik. Tednik 11.00 Informativna oddaja: Mednarodna obzorja 11.40 Nadaljevanka: Izpovedi pustolovca Feliksa Krulla (pon. 3. dela) 16.35 TV Mozaik. Tednik (pon.) 17.35 Otroška igra: V znamenju dvojčkov - Mucin rojstni dan 17.50 Nad.: Grizli Adams (12. del) 18.15 Dokumentarna oddaja: Zlato in srebro 18.45 Risanke 19.00 Vreme in Obzornik 19.13 TV Okno in Zrno 19.30 Dnevnik in vreme 19.59 Zrcalo tedna 20.22 Nadaljevanka: Kir Royal (6. del) 21.25 Dokumentarna oddaja: Zmagoslavje zahodne civilizacije - Vdaje (zadnja oddaja) 22.15 Dnevnik 22.30 Ciklus filmov Ingmarja Bergmana: Dežuje na najino ljubezen (dram., Švedska 1946, r. Ingmar Bergman; i. Barbra Kollberg, Birger Malmstein) RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, (7.40) Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na goriškem valu; 9.00 Za vakogar nekaj; 10.00 Pregled deželne tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Zbornik: Umjetnost in kultura; 13.20 Primorska poje 88; 13.40 LP tedna; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: Pisani svet; 14.30 Glasbene skice; 15.00 Roman: Vojna in mir; 15.15 Zbornik (2. del); 15.30 Krivi prekori; 16.00 Diagonale; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Povejmo glasbo. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 6.00 Jutranjik; 8.05 Radijska šola; 8.35 Mladina poje; 9.05 Matineja; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Koncert; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba jugoslovanskih narodov in narodnosti; 13.30 Melodije; 14.05 Govorimo angleško; 14.35 Popoldanski mozaik; 14.50 Človek in zdravje; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtljak; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Ansambel Miha Dovžana; 18.15 Kino; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 Mladi mostovi; 20.30 Slovencem po svetu; 23.05 Lit. nokturno; 23.15 O morju in pomorščakah.	 TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Športne vesti: Sportime 13.50 Tenis: polfinale turnirja Volvo (pon.) 16.00 TVD Novice 16.10 Kronika in reportaže: Šport spektakel 18.50 TVD Novice 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: TRST — Občinski svet o sinhronu PADRIČE — V kratkem bo odprt Park Globojner TRST — Ob predstavitvi knjig Marka Kravosa in Cirila Zlobca 19.30 TVD Stičišče 20.00 Rubrika ženskega športa: Donna Kopertina 20.30 Tenis: polfinale turnirja Volvo (prenos iz Chicaga) 22.30 TVD Novice 22.40 Športne vesti: Sportime 23.00 Rubrika ženskega športa: Donna Kopertina 24.00 Reportaže: Šport spektakel RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Mladi val Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Dance parade; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Lj. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba in vreme; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Priručno vaši; 8.00 Minishow; 8.40 Po vašem izboru; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Feeling; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Glasba; 10.35 Vstop prost; 11.00 Jezikovni pogovori; 11.15 Turizem; 11.25 Hit Nova Gorica; 11.40 Popevka; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Glasba; 14.35 Popoldne; 15.00 Kultura in umetnost; 15.45 Sintonizirani; 16.00 Popevka; 17.00 Bubbling; 17.33 Blitz music; 18.00 Iz filmov; 18.33 Glasba; 19.00 Opere; 20.00 Nočni spored. RADIO OPČINE 10.00 Za vsakogar nekaj; 12.00 Glasbeni mozaik; 19.00 V svetu fantazije; 20.15 Mix Time; 21.00 Nočni val, nato Nočna glasba.
--	---	--	--	--

V torek oklicana celodnevna stavka v tovarni Manifattura Goriziana

Ravnateljstvo odpovedalo sporazum o delu v barvarni

V tekstilni tovarni Manifattura Goriziana so na včerajšnjih sindikalnih skupščinah sklenili oklicati enodnevno protestno stavko. Izvedli jo bodo od 24. ure v ponedeljek, 25. t. m., do 24. ure v torek, 26. t. m. V torek med 15. in 17. uro bo v tovarni tudi javna skupščina, kjer bodo sindikalni predstavniki opozorili na težaven položaj v katerem se nahaja podjetje in javnost seznanili z nameravanimi ukrepi za zaščito delovnih mest.

Napoved stavke je odgovor na odločitev podjetja — sporočili so jo na sestanku s sindikalnimi predstavniki FULLTA 20. t. m. — da prekliče veljavnost internega sporazuma glede organizacije dela v barvarni, kjer je bilo do zdaj zaposlenih 25 delavcev. To bo ustvarilo višek delovne sile v tem oddelku, vendar se bodo posledice poznale tudi v drugih oddelkih, ki so tako ali drugače vezani na proizvodni proces v barvarni.

Sestanek med ravnateljstvom in predstavniki sindikata FULLTA je bil, kakor je slišati, zelo kratek in predstavniki podjetja so v glavnem sporočili odpoved do zdaj veljavnega internega sporazuma glede organizacije dela v barvarni. Kako bo rešeno vpra-

šanje viška delovne sile v tem oddelku (od šest do osem zaposlenih), zaenkrat ni znano. Prav tako ni znano, kako se bo odražalo skrčenje proizvodnje v barvarni v drugih oddelkih.

Te dni so v podjetju zaključili račune lanskega poslovanja. V zelo kratkem, še pred koncem meseca, bo treba bilanco odobriti. In prav ob tej priložnosti bo najbrž prišla na dan kakšna nova drastična odločitev, ki bi še bolj kakor dosedanje, prizadela zaposlitveno raven v tem okrog 250-članskem kolektivu, ki kljub obsežnim investicijam, ne najde prave poti na tržišču.

Kakor je slišati v sindikalnih vrstah, naj bi do premikov prišlo še pred za turek napovedano javno sindikalno skupščino delavcev.

Sindikati napovedujejo tudi, da je napovedana stavka v torek le prva od pobud, ki jih nameravajo izpeljati v obrambo delovnih mest.

● V tržiški ladjedelnici je bila včeraj tričetrtturna stavka, delavci pa so, tako kakor že pred dnevi, izvajali tudi nadzorstvo nad glavnim vhodom. Stavko so oklicali iz protesta zaradi neizvajanja oktobra leta 1986 podpisanega internega sporazuma.

V Tržiču odobrili letošnji proračun

V tržiškem občinskem svetu se je včeraj, v prvih jutranjih urah, z glasovanjem končala razprava o letošnjem proračunu Občine. Finančni dokument izkazuje skoraj 71 milijard lir prihodkov in prav toliko razhodkov. Za osnutek finančnega načrta je glasovalo 23 svetovalcev štiristrankarske koalicije, proti so bili komunisti ter predstavniki zelenih in misovcev.

Razprava o proračunu, zadnjem pred skorajšnjimi upravnimi volitvami, je bila precej umirjena, vendar je bilo kljub temu opaziti že predvolilno vzdušje. Precej kritični so bili socialisti, ki so sicer glasovali za proračun, vendar so delovanje sedanje koalicije ocenili precej negativno.

Danes počastitev padlih na glavnem pokopališču

V nedeljo in ponedeljek druge svečanosti

Na glavnem pokopališču v Gorici bo danes ob 17. uri osrednja komemoracija padlih ob letošnjem prazniku osvoboditve. Slovesnost prireja pokrajinski odbor SKGZ in pokrajinski odbor VZPI-ANPI. Vsi slovenski in italijanski demokrati so vabljeni, da se ob navedeni uri zberejo pred glavnim pokopališčem. Pred grobnico padlih partizanov bo nato polaganje vencev s kratkim priložnostnim programom, ki ga bodo izvajali člani gledališke skupine Gorica. Venec bosta delegaciji položili tudi k grobnici padlih pripadnikov jugoslovanske armade.

Ob osrednjem polaganju vencev na glavnem pokopališču bo danes še nekaj takih komemoracij pred drugimi spomeniki in obeležji. Ob 15.30 bodo vence položili k spominski plošči na grajskem dvorišču, ob 16. uri na železniški postaji, ob 18. uri pa k spomeniku padlim v Pevmli.

V prihodnjih dneh bo večja slovesnost v nedeljo zvečer v Gabrijah. Pred spomenikom padlim bo na pobudo KD Skala ob polaganju vencev tudi celovit kulturni program z nastopom domačega pevskega zbora, zbora iz Štmavra in zbora Lipa iz Bazovice ter recitatorjev gledališke skupine Gorica. Večer bo s pričetkom ob 20.30.

Največ slovesnosti je napovedanih v ponedeljek, 25. aprila. Ob 10. uri bo polaganje vencev k spomeniku v Podgori z nastopom zbora Andrej Paglavac in učencev podgorske osnovne šole. Ob 10.30 bo polaganje vencev k spomeniku padlim v NOB v Štandrežu z nastopom pevskega zbora Oton Župančič. Ob 11. uri bo podobna slovesnost na pobudo združenja AVL na pokopališču v Ločniku. V sovoedenjski občini bodo polaganja po sledečem razporedu: ob 11. uri v Sovodnjah, ob 11.30 na Peči, ob 12. uri na Vrhu.

V doberdobski občini bo osrednja svečanost v ponedeljek ob 11.30 pred spomenikom v Doberdobu. Spregovarila bosta župan in predsednik sekcije VZPI-ANPI, igrala bo godba na pihala Kras, pel bo zbor Jezero, program pa dopolnjujejo še recitacije. Pred tem bodo krajše komemoracije tudi pred drugimi spomeniki v občini: ob 10.15 na Poljanah, ob 10.30 na Palkišču, ob 11. uri v Jamljah.

Berite

»Novi Matajur«

Nocoj koncert ob 20-letnici delovanja mešanega zbora Hrast

Mešani pevski zbor SKD Hrast iz Doberdoba praznuje letos dvajset let delovanja. Jubilej bo zbor primerno obeležil s celovečernim koncertom drevi v župni cerkvi v Doberdobu pred domačo in tujo publiko. Zbor že nekaj let vodi mladi dirigent Hilarij Lavrenčič. Zbor je imel v zadnjih letih vrsto gostovanj v Milanu, Karlovcu, Beljaku, Althofnu itd. Zbor bo ob koncu tedna pel na Dunaju, kamor se bodo pevci podali že jutri.

Pri zboru gojijo cerkveno in narodno ter umetno pesem.

Na nocojšnjem, jubilejnem koncertu, ki bo ob 20.30 v župni cerkvi v Doberdobu, se bodo pevci predstavili z zelo pestrim sporedom skladb slovenskih in tujih skladateljev.

Javna nabirka na pobudo odbora kulturnikov

Sto milijonov za fresko

V Attemsovi palači so včeraj predstavili pobudo odbora, ki so ga osnovali, da bi zbrali sredstva za obnovo freske "Slava svetega Ignacija" v cerkvi na Travniku. Izredno kritično stanje umetnine slikarja in arhitekta Christoph Tauschka iz leta 1721 so v začetku marca ugotovili tehniki Nadzorništva za spomeniško varstvo, ki obnavlja baročno fasado cerkve. Poseg je nujen, sredstev za obnovo pa ni.

Zaradi tega se je takoj osnoval odbor 14 osebnosti iz Gorice, Trsta in Vidma, ki ga sestavljajo univerzitetni profesorji in umetnostni kritiki (med njimi prof. Milko Rener) in predlagal nabirko za obnovo freske. Potrebni bi 100 milijonov, ki jih želijo nabrati do konca maja. K pobudi je pristopila Goriška hranilnica in Pokrajina, Sejemska ustanova bo dala na razpolago stand na sejmu Espomogo, zainteresirali bodo vse goriške javne ustanove, podjetja, posameznike.

Pobudo so včeraj predstavili člani odbora Maria Masau Dan, obenem ravnateljica Pokrajinskih muzejev, ter prof. Maddalena Malni Pascoletti in prof. Sergio Tavano, ki sta podčrtala pomen freske in njenega avtorja. Tausch je avtor fasade cerkve sv. Ignacija, istočasno pa je naslikal fresko v absidi za glavnim oltarjem. Njena dragocenost ni samo v umetniški vrednosti, pač pa predstavlja tudi pomembno pričevanje povezanosti goriškega umetniškega ustvarjanja s srednjeevropskim prostorom.

Na predstavitvi so posegli še nadškof Bommarco, deželni nadzornik za spomeniško varstvo arh. Valentino, predsednik Pokrajine Cumpeta in soglasno podprli pobudo.

Darove za fresko zbira odbor v Attemsovi palači, pri Goriški hranilnici pa je odprt tekoči račun št. 11-7216/20. Še informacija, ki naj spodbudi k darovanju: prispevki so odtegljivi od davčnih prijav.

Nov korak na poti avtomatizacije telefonske službe na Goriškem

Na področju telefonije smo na Goriškem med prvimi v državi. To je na včerajšnji slovesnosti ob odprtju novega avtokomutacijskega sistema v telefonski centrali SIP v Crispijevi ulici, posebej naglasil ravnatelj družbe inž. Giuseppe Piovesana. Elektronika je bila uvedena na področje telefonije na celotnem območju pokrajine (z izjemo Gradeža, ki pripada drugemu omrežju nemu področju). Pojasniti velja tudi, da uvedba novega sistema (podobno centralo izročili namenu te dni, v Ronkah) ne pomeni izključitve dosedanjega, elektromehaničnega sistema. Še zmeraj sta vključena in delujeta oba, vendar bo postopoma vedno večji delež zavzemala elektronika, ki omogoča hitrejšo vzpostavljanje zvez, kvalitetnejši prenos impulzov itd.

"Novost" je na včerajšnjem srečanju z novinarji objasnili inž. Giuseppe Piovesana skupaj s sodelavci, županu dr. Scaranu pa je pripadla čast, da opravi prvi telefonski klic preko novega sistema, ki bo v bodoče lahko, seveda na izrecno željo telefonskih naročnikov in proti plačilu, posredoval tudi vrsto posebnih uslug, od evidentiranja medkrajnih pogovorov, do avtomatskega priklopljanja telefonskih pozivov na drugo številko itd.

Sledil je ogled "starih" in "novih" naprav, kjer je delovanje pod stalnim nadzorstvom računalnika.

Vsaka novost pomeni seveda tudi določen strošek. Tudi o tem je bil govor na včerajšnjem srečanju. Prehod na elektronski sistem pomeni naložbo

okrog milijon lir za vsako številko, oziroma za vsakega naročnika. To je samo strošek za naprave v centrali. Če računamo, da bodo v prihodnjih dneh preklaplili na novi sistem nekaj sto telefonskih naročnikov v glavnem v mestnem središču, potem je mogoče vrednost celotne investicije kaj kmalu opredeliti s številkami.

Prehod na elektroniko pomeni seveda tudi zamenjavo telefonskih števil, kar se odvija postopoma. Prvim nekajsto naročnikom — od 84000 do 84399 — so že zamenjali številke. V prihodnjih dneh bodo zamenjavo dopolnili. Sicer pa so bile spremembe predvidene ob izdaji telefonskega imenika in so tudi nove številke že navedene v publikaciji. Nekaj časa pa bo delovala tudi avtomatska informacijska služba.

PD Štandrež na srečanju gledališč

Konec prejšnjega tedna se je v Idriji in bližnjih krajih odvijalo Linhartovo srečanje gledaliških skupin severne Primorske, ki ga je priredilo Združenje gledaliških in lutkovnih skupin. Na srečanju je nastopilo sedem gledaliških amaterskih skupin iz Nove Gorice, Idrije, Kanala, Cerkna, Tolmina in iz Štandreža, kot edina zamejska skupina.

Dramska skupina prosvetnega društva Štandrež se je predstavila z Goldonijevo komedijo Prebrisana vdova,

v režiji Emila Aberska. Štandreški igralci so nastopili v rudniški dvorani v Idriji na zaključnem večeru srečanja. Po prireditvi je posebna komisija ocenila predstavo in se o njej pogovarjala z nastopajočimi.

Srečanje nekdanjih učiteljev v Laškem

V Ronkah bo drevi na pobudo KD Jadro prijateljsko srečanje učiteljev in učiteljic, ki so v prvih povojnih letih poučevali na osnovnih šolah v Ronkah in Tržiču. Kakor pravijo prireditelji, ne gre samo za obujanje spominov na čase pred štiridesetimi leti, ampak tudi za snovanje novih pobud v korist kulturne dejavnosti Slovencev v Laškem. Srečanje bo ob 20. uri v prostorih rajonskega sveta v Selcah, Ulica delle Possessioni.

Diapozitivi iz puščave

Na sedežu fotografskega krožka CIFI v Ul. S. Chiara 15 bosta nocoj ob 21. uri Marco Braida in Claudia Barbieri predvajala diapozitive na temo "Tenerè 1987". Gre za zanimivo foto-reportažo s 53-dnevnih pustolovščin na 15 tisoč kilometrov dolgem potovanju.

Bralce Primorskega dnevnika iz Nove Gorice obveščamo, da bo s 24. aprilom naš dnevnik vsako nedeljo ponovno v prodaji v bifeju na avtobusni postaji v Novi Gorici.

razstave

V Novi Gorici v galeriji Meblo bodo danes ob 18. uri odprli razstavo — projekt Tango. Zamislila sta si jo in izvedla Breda Jontes in Džanina Božič. Razstava bo na ogled do 14. maja.

V prostorih KD Briški grič na Bukovju bodo drevi ob 20.30 odprli slikarsko razstavo del Staneta Žerka. Na sporedu bo tudi krajši kulturni program.

kino

Gorica
CORSO 18.00-22.00 »Saigon«. Film istočasno prvič predvajajo po vsej Italiji. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDII 18.00-22.00 »Ishtar«. D. Hoffman.
VITTORIA 17.30-22.00 »Vortice erotico«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto.
COMUNALE 18.00-20.45 »Ironweed«. Nastopata Jack Nicholson in Maryl Streep.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Peklenška steza BMX«.

DESKLE 19.30 »Obračun ob 13.15«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
All'Orso Bianco, Korzo Italia 10, tel. 84576

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale, Trg republike 26, tel. 72341

Na Pokrajini odobren sklep o preureditvi kronikarija

Nasprotovanje PSI in KPI

Sporni sklep o poveritvi naloga za izdelavo načrta za preureditev bivšega kronikarija usmiljenih bratov v Ul. Diaz v Gorici je precej razgibal zadnjo sejo pokrajinskega sveta v Gorici. Vse dotle je zasedanje ptekalo v najlepšem redu, tako da so svetovalci odobrili celo vrsto manjših upravnih zadev. Zapletlo se je ob prehodu na tajno sejo, ki je predvidena ob glasovanjih, ki neposredno zadevajo osebe in torej tudi poveritve načrtovanja.

Kot smo poročali je že prejšnji teden vprašanje načrta za obnovo poslopja v

Ul. Diaz povzročilo nekaj slabe krvi in predčasni zaključek seje, ko je socialist Cej zapustil iz protesta sejno dvorano, nekaj svetovalcev večinske koalicije pa se je pri tajnem glasovanju vzdržalo, tako da sklep ni bil odoben. Razlog nasprotovanja je v tem, da v trenutku, ko se sklepa o preurejanju poslopja, ni še jasno, čemu ga bodo namenili. Obstaja predlog, da bi bivši kronikarij dali na razpolago univerzitetnim tečajem, ki jih bodo odprli v Gorici. Po mnenju PSI, ki ga je na seji vneto zagovarjal Cej, pa je treba okrog tega predloga priti do jasne soglasja s Konzorcijem za univerzitetne študije. Nesmotno je vsako predhodno odločanje, saj je na dlani, da morajo tehnične rešitve pri preureditvi nujno upoštevati namembnost objekta.

Z druge strani so se za takojšnjo poveritev načrta zavzemali predvsem demokrati in doseglji, da je kljub prvemu neuspelemu glasovanju zadeva ponovno prišla na dnevni red pokrajinskega sveta že čez nekaj dni. Socialist Cej, edini na seji prisoten predstavnik socialistične skupine, je zaradi tega iz protesta zapustil sejo, prav tako pa tudi celotna svetovalska skupina KPI. Da bi se izognili nesklepčnosti ob glasovanju (večini je manjkalo en svetovalec), so tako morali predstavniki večine izvajati svojvrsten obstrukcionizem: z dolgimi posegi so sejo zavlačevali toliko časa, dokler ni v sejno dvorano prispel demokrstan Renato Cislina, ki so ga na vrat na nos poklicali "na pomoč". Sklep so tako lahko odobrili z glasovi KD, PSDI, SSk in neofašista.

Umik prijav je zaključil spor med sostanovalkama

Prepir med sostanovalkama je bil včeraj, med drugimi zadevami, na dnevnem redu obravnav na Preturi. Primer ni bogve kako pomemben, je pa eden tistih, ki bremenijo delovne pravice in ki bi z nekoliko dobre volje pri soudeleženih osebah lahko našli rešitev izven sodnih dvoran, v korist vseh, predvsem pa neposredno zainteresiranih.

Dogodek je od lanskega 28. avgusta, ko se je predstavila v splošni bolnišnici 69-letna Ester Gaiardo iz Gorice, Drevoed XXIV Maggio 7. Ugotovili so ji poškodbe zaradi udarcev in izrekli prognozo okrevanja v 7 dneh. Ženska je dejala, da jo je pretepla 40-letna Annamaria Cocco, ki stanuje v istem bloku. Policija je skušala razčistiti zadevo. Annamaria Cocco je namreč s svoje strani prijavila Gaiardo, češ da je vdrla v njeno stanovanje, opsovala njo in 16-letno hčerko Michelo ter ju fizično napadla.

Ob protislovnih verzijah naj bi odločal pretor. Vendar v zadnjem trenutku je prevladala pri obeh sprtih strankah razsodnost: umaknili sta vsaka svojo prijavo in tako je pretor zaključil tudi sodni postopek. Seveda si bosta morali v enaki meri deliti sodne stroške, nekaj pa jima bo šlo tudi za odvnetika.

Zgorel je avtomobil

Zelo verjetno zaradi samovžiga se je včeraj na avtocestnem odcepu pri Višju zgorel avtomobil peugeot last Lu-

ciana Furiosa iz Ronk, Ulica Mazzini 54.

Na kraj so nemudoma z dvema avtocesternama prihiteli goriški gasilci. Ti so ognjene zublje sorazmeroma hitro ukrotili, kljub temu pa je avtomobil le še za staro šaro.

razna obvestila

SMReKK vabi 24. aprila na PLES-MReKK v diskoteki Tiffany's v Pierisu. Igral bo ansambel KOCKA.

Rekreacijski odsek KD Oton Župančič iz Štandreža sporoča, da je že v uporabi teniško igrišče v Domu Andreja Budala. Interesenti, ki bi radi uporabljali igrišče, naj se zgledajo pri Bojanu Makucu (tel. 20734 - dopoldne). V soboto, 23. aprila, pa vabijo vse člane, da se jim od 15. ure dalje pridružijo pri spomladanski akciji čiščenja prostorov.

izleti

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Poljane prireja 22. maja izlet na Brione. Prijave sprejemata Ettore Moro in Mario Semočič, vpisovanja pa se bodo zaključila ob zasedbi mest na avtobusu.

Društvo slovenskih upokojencev v Gorici obvešča, da namerava prirediti dve križarjenji. Prvo bo trajalo enajst dni, od 13. do 23. julija, od Sočja na Crnem morju po Volgi do Moskve, drugo pa osem dni, od 10. do 18. septembra od Dunaja po Donavi do izliva v Črno morje. Informacije in vpis na sedežu društva vsak četrtek najkasneje do 12. maja.

SKD HRAST DOBERDOB

vabi na celovečerni koncert

mešanega pevskega zbora

ob 20-letnici delovanja danes, 22. aprila, ob 20.30 v župni cerkvi v Doberdobu.

Na sporedu skladbe:

Čajkovskega, Hubada, Pahorja, Lavrenčiča, Kernjaka, Mirka in Mokranjca.

Danes v Portorožu začetek srečanja pisateljev ob meji

Danes se bo torej v Portorožu začelo tretje Srečanje pisateljev ob meji, srečanje, ki je na pobudo in po zaslugi Obalne skupnosti Italijanov postalo že tradicionalno in, kar je najpomembnejše, široko odmevno. Ta odmevnost izhaja seveda iz imen udeležencev (prihajajo iz mnogih držav Srednje in Južne Evrope), v prvi vrsti pa gre renome srečanja pripisati obravnavanim temam. Te zaobjemajo bistvena vprašanja ustvarjanja pisateljev, ki jih opredeljuje posebna zemljepisna lega, skratka, specifično okolje, ki lahko spodbujevalno vpliva na ustvarjalce, a jim v isti sapi povzroča tudi marsikatero travmatično stanje.

Tudi letos bo najbrž pogovor na treh glavnih diskusijskih matinejah živ in brez dlak na jeziku. Iskrenost pa je seveda prvenstvenega pomena, da dobi srečanje tisto vsebino, ki ga je prevečala tudi v prejšnjih dveh letih. Brez iskrenosti in poštenja bi bila namreč razprava le sama sebi namen, le kurtoazna gesta, ki ne bi pripeljala nikamor. Že sedaj pa lahko izključimo tako naravnost debato, saj je program bogat in odprt, osvetlili pa ga bomo v sledečih odstavkih.

Ob 10. uri bo danes v hotelu Palace svečana otvoritev srečanja in takoj za tem že prvo zasedanje na temo: Evropa in narodnostne ter kulturne manjšinske skupine. Sledil bo koktajl, ki ga prireja predsednica Skupščine občine Piran Tatjana Kosovel, nakar bodo predstavili (15.30) pesniško zbirko Cirila Zlobca Bližine. Sledila bo razprava na jutranjo temo, zvečer (19.30) bo ogled gledališke predstave, nakar še poslušanje koncerta ob obletnici Tartinijevega rojstva.

Jutri bo ob 10. uri drugo zasedanje na temo: Literarne zvrsti v književnosti ob meji — zakaj prevladuje pesništvo? Popoldan bodo predstavili knjigo dobitnika prve mednarodne nagrade Portorož Carla Markusa Gaussa, zvečer pa bo obisk na naš Kras in srečanje s Slovenci v FJK. V nedeljo, ob izteku srečanja, bo najprej zjutraj pogovor o Reki kot zgodovinskem in književnem pojavu, zvečer pa bodo podelili mednarodno nagrado »Portorož«.

Pri Mondadoriju zanimiva knjiga Zuccottove Holokavst: trkanje na skupno vest

Susan Zuccotto, L'OLOCA-USTO IN ITALIA, založba Mondadori, Milan 1988, zbirka Le Scie

Decembra 1943 se je nahajalo na italijanskih tleh okoli 37.100 italijanskih in 8.100 tujih Judov. Od teh so deportirali vsaj 4.439 italijanskih in 1.915 tujih državljanov; za 210 Judov se ne ve, katero je bilo njihovo državljanstvo, a 237 Judov, deportiranih iz Trsta, niso še klasificirali z gotovostjo. Skupno je bil gotovo deportiran po 8. septembru 1943. leta 6.801 Jud. V razporeditvi po mestih je prvi Rim (1.727 deportirancev), sledi Milan (896), na tretjem mestu je Trst (620). Izredno malo jih je preživelo. Tak je obračun holokavsta na italijanskih tleh.

Holokavst v Italiji torej ni obrobna, naključna vojna epizoda, vezana na nemško okupacijo, saj »pravne« korenine segajo v leto 1938 z uvedbo rasne zakonodaje in diskriminacije. Italijanske oblasti oz. mnogi Italijani so se tako ali drugače »izkazali« pri pregonu, a večina Judov se je le rešila, ker se je poskrila. To se jim je posrečilo, ker jih je bilo na italijanskih tleh razmeroma malo in se niso posebno razlikovali od ostalega prebivalstva. Pa tudi najbolj kritična doba je trajala relativno malo časa in Jugu je bilo do neke mere prizaneseno. Kljub »skrom-

nim« razsežnostim holokavsta glede na druge evropske države so ga italijanski Judje le doživeli; in s to neljubno preteklostjo oz. nelagodnim počutjem bi hoteli v Italiji kratko malo pomesti, kot da je šlo kvečjemu za zgolj vojno epizodo.

Susan Zuccotto je zgodovinarica na Columbia University v ZDA, ki je prebrskala vse mogoče arhive ter zbrala pričevanja o holokavstu na italijanskih tleh (avtorica sicer raztegne svoje raziskave tudi na zasedena področja v Grčiji, Franciji in Jugoslaviji pod italijansko upravo). Iz zbranega gradiva je nastala študija in pričujoča knjiga. Ne gre za delo v suhoparnem znanstvenem slogu, temveč za čtivo, namenjeno širšemu krogu bralcev; toda vse, kar avtorica navaja, vestno dokumentira, saj na koncu citira vire in literaturo, ki so ji bili v oporo pri pisanju. Že zaradi faktografskega gradiva je delo vredno, da ga preberemo. A bolj kot dejstva nas pritegnejo avtoričina razmišljanja. Kako je bilo mogoče, da se je kaj takega dogajalo v Italiji, ki si jo marsikdo predstavlja imuno pred klicami rasizma? Kdo vse je za to posredno ali neposredno kriv: fašizem, pasivnost, uradniška pokorščina, nemška okupacija? In kdo vse je Judom pomagal? Na ta vprašanja Susan Zuccotto skuša odgovoriti; a morda so še

bolj zanimiva tista vprašanja, ki si jih moramo šele zastaviti, ko odložimo knjigo.

Seveda, v knjigi ostaja marsikaj nedorečenega in tudi nekaj pomanjkljivosti bo treba odpraviti. Tako je odločno premalo napisanega o tržaški Rižarni. Če je Rižarna obeležena v judovskem martirologiju »le« kot postaja na poti za Auschwitz, pa je tudi res, da je njen pomen izjemen: to kolesce uničevalnega stroja je nastalo v »zelo ugodnem« tržaškem ozračju, ki mu drugod v Italiji ni bilo primere. Prav zaradi preskopo odmerjenega prostora Rižarni so se že pojavile tehtne kritike, ki jih bo morala avtorica upoštevati pri nadaljnjih izdajah. Tudi zato se ne strinjamo s Furio Colombom, ki je napisal v uvodu h knjigi, da je temu delu Zuccottove verjetno usojeno postati dokončen tekst o holokavstu v Italiji. Ne verjamemo v »dokončne« zgodovinske tekste, kvečjemu v »do sedaj najboljše«.

A povrnimo se k vprašanju, ki se postavljajo, ko odložimo knjigo. O marsičem bo treba komaj razmišljati, opraviti izpraševanje vesti. Protifašizem je postal sinonim demokracije, strpnosti in protirasizma, a tako enačenje je zgrešeno. Drugače si ne moremo razlagati, kako to, da so npr. tisti Judje, ki so jih leta 1944 (!) črtali iz seznama italijanskih državljanov, morali po vojni na lastno pest spet zaprositi demokratično republiko z antifašistično ustavo za izgubljene pravice. (Tu se kar vsiljuje primerjava z zadevo okoli popačenih slovenskih priimkov.) Mnogo italijanskih Judov se je tudi zaradi tega odločilo za odhod v Izrael. »Gladnji« fašističnega sistema ni sledila po vojni nikakršna »razgradnja«: določena »kultura« se kar nadaljuje. Razumniki se ne sprašujejo, kako to, da je bilo leta 1938 tako malo nasprotovanja zakonom, ki so uvajali rasno diskriminacijo. Ni bilo prave opozicije, niti tistih ne, ki so postali kasneje heroji in voditelji odpora. In kdo je pomagal Judom v Italiji? Bolj preprosti ljudje vseh prepričanj, ki jih je vodilo bolj čustvo kot pamet. Med temi je bilo mnogo cerkvenih mož, ki tvegalo glavo, s tem da je poskrilo Jude in jim tako v večini primerov rešilo življenje. A papež je med vojno molčal, čeprav je nemogoče, da bi ne vedel, kaj se dogaja. Verjetno bi ob njegovem izrecnem in jasnem stališču še marsikateri Jud, pa ne le v Italiji, našel koga, ki bi mu nudil zatočišče. A so še drugi primeri molka z vseh svetovnonazorskih strani, tako da je bilanca kar se da porazna: takih, ki bi se lahko izjasnili, pa se niso, je vse preveč.

Še danes sami sebi škodimo, ko nečemo spregovoriti o nekaterih »neljubih« zadevah. Če drži, da so Judje metafora človeštva, potem je res, da zamisliti se o njihovi usodi pomeni zamisliti se nad lastno usodo. In to je menda dovoljšen razlog, da bomo segli po tej knjigi.

—SCH—

Nova premiera gledališke skupine La Contrada Odkrivanje pristne »tržaške duše«

Kar malce presenečeni smo v tork zapuščali dvorano gledališča Cristallo, saj je treba priznati, da smo se odpravili na praznično delo tržaške književnice Edde Vidiz In mezo a 'ste disgrazie el tuo ricordo... (Med vsemi temi nesrečami spomin nate...) oboroženi z nekakšno skepsjo. Skepsa do narečnega gledališča in do tistega, kar naj bi tako imenovani teater tržaškega ljudskega »izročila« prinašal. A že po začetnih akordih predstave, ki jo je režiral Francesco Macedonio, smo morali dvome odstraniti, saj je uprizoritev tematizirala tako imenovano »tržaško dušo« na povsem logičen in neobremenjen način, brez vsakršnih zapor do stvarnosti, ljudstev, govoric in še s tekstovno prav

dostojnim podstavkom. Gledališka lepljenka Vidizove je torej kar dobro ponazorila določeno zgodovinsko obdobje in pravzaprav zatirjala, da je iskati »tržaško dušo« le v raznolikosti in mavričastem mozaiku vsega mogočega, ki sestavlja tržaško stvarnost.

Uprizoritev, ki je zgrajena komorno in s primesmi opere, je postavljena v čas prve svetovne vojne in govori o tem, kako so Tržačani zapuščali svoje mesto, ko so jih rekrutirali v cesarsko vojsko. V to temeljno plast so nato vgrajene razne izpovedne ravni, predstavljena je zapredujoča podoba mesta, kjer ni moških, saj jih je večina na fronti, opisana je revščina, celo zaris smrti dobimo, a nad vsem tem in predvsem v ljudeh prevladuje spomin na mesto ob zalivu in prav ta spomin vliva optimizem in ponazoruje temeljno značilnost Tržačana, ki skuša vse ne-zgode odpraviti z radoživostjo in veseljaštvom.

Skratka, dovolj korektno opravljen gledališki posel, ki ga je občinstvo cenilo. Macedoniova režija je namreč dovolj odprta in sproščena, na nekaterih mestih je igralce pripravil tudi do tega, da malce preveč koketirajo s publiko (predvsem Mimmo Lo Vecchio), znal pa je pravilno dozirati mnoge glasbene vložke (živa glasba, ki jo je izvajal štiričlanski ansambel) in recitacije »resnejših« poezij, tako da se inscenacija ni izrodila. Seveda, s tem ne mislimo, da gre za temeljno gledališko delo, kar precej daleč je do tega, a vendar, ponavljamo, je to gledljiva predstava, v kateri so se člani skupine La Contrada Orazio Bobbio, Mari Delconte, Mimmo Lo Vecchio, Marcello Rampazzo, Ariella Reggio in Luciano Volpi z večjim ali manjšim uspehom in srečo v lepljenki dopolnjevali in soustvarili gledljiv izsek tržaške zgodovine.

MARIJ ČUK

Spored letošnjega Sterijevega pozorja

V Novem Sadu se bodo 26. maja začele 33. jugoslovanske gledališke igre — Sterijevo pozorje. Kot znano, je v tekmovalni program letošnji selektor Slobodan Stojanović uvrstil osem predstav (izmed 18, ki so jih predlagali republiški selektorji) in med temi je tudi Nušičeva Sumljiva oseba v postavitvi Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta (omeniti pa moramo tudi Strnišve Ljudožerce Primorskega dramskega gledališča. Naš teater bo v Novem Sadu nastopil 2. junija, kompleten spored pa je sledeč:

V tekmovalnem programu bodo sodelovale naslednje predstave: Antigona Dominika Smoleta (Drama SNG iz Ljubljane), Črna luknja Gorana Stefanovskega (Makedonski narodni teater iz Skopja), Klavstrofobična komedija Dušana Kovačevića (teater Zvezdara iz Beograda), Sramotenje ljudstva v dveh delih Slobodana Selinića (JDP iz Beograda), Ljudožerci Gregorja Strnišve (PDG Nova Gorica), Bard Antuna Šoljana (HNK Zagreb), Hrib žalosti Tekija Dervišija (Albanska drama iz Prištine) in Sumljiva oseba Branislava Nušiča (SSG Trst).

Angažirano slikarstvo

V izolski galeriji Alga se je pred časom predstavil umetnik Walter Perotti iz Cremone, kjer živi in ustvarja. Smer slikarstva, kateri njegova dela pripadajo, so poimenovali hiperkromatizem.

Giuseppe Ricci je zbral okrog sebe skupino umetnikov. Želeli so ponovno oživiti stik z naravo, s človekom, želijo biti aktivni v svetu, ki jih obkroža, zato opozarjajo tudi na ekološke probleme, na krivice in napake, ki se dogajajo v družbi, na vojne, v katerih uničuje človek človeka, pa tudi na sodobno potrošniško družbo, katere žrtev je spet človek.

Vse svoje ideje in razmišljanja so oblikovali v pravi manifest in ga predstavili v Milanu 1982. leta.

Perottijeve slike odkrivajo to angažiranost, motivi, ki jih le navidezno slučajno izbira (portreti, tihožitje, veduta, akt), kažejo, da hoče zajeti vse, kar ga obdaja.

V kraju, kjer se zadržuje, takoj poišče elemente, s katerimi se približa okolju in naveže z njim kontakt.

Tako je ustvaril tudi podobi dveh izolskih cerkva, ki odkrivajo preteklost mesta. Portretiral je nekaj domačih ljudi in si tako kraj zapisal v spomin.

Tehnika, ki jo sestavlja nešteto pik in potez s čopičem, daje vtis impresije, celo romantičnosti, vendar gre za njegovo poetično gledanje na svet, ki mu z intenzivnimi barvami daje močan življenjski naboj.

Perotti piše tudi poezijo, ponavadi jo navezuje na svoje slikarstvo, kajti njegova življenjska načela iščejo kompleksno življenje z vrednotami, ki prinašajo človeku energijo in radost. MIRJAM FURLAN

Pianistka Ingrid Silič žanje uspehe po Italiji

Novogoriška pianistka Ingrid Silič, ki že dve leti uspešno nastopa pred italijanskim občinstvom (v Turinu, Milanu, Crei, Neaplju), pred šestimi meseci pa se je tudi preselila v Turin, kjer živi in deluje, je v nedeljo, 10. aprila, koncertirala v osrednji koncertni dvorani Teatra Regio v Turinu. Njena igra je navdušila več kot 1200 obiskovalcev, ki so z radovednostjo prišli poslušat to slovensko »pianistko

ekspresije« (oznaka, ki smo jo zasledili v številnih ocenah v časopisih ob njenih koncertih v Italiji). Po koncertu smo to devetindvajsetletno glasbenico poprosili za kratek razgovor.

Odšli ste iz Slovenije, se podali na italijanske koncertne odre in že zelo kmalu vam je uspelo nastopiti v osrednji koncertni dvorani v Turinu. Kaj vam pravzaprav pomeni ta nastop?

Brechtov Happy End v Rossettiju

Te dni gostuje v gledališču Rossetti skupina Il gruppo della Rocca, ki uprizarja Brechtovo delo Happy End

Koncertirati v Teatru Regio je najvišje priznanje, ki sem ga doslej dobila od italijanske publike. Mogoče vam ni znano, ampak ta dvorana je druga najpomembnejša koncertna hala v Italiji, takoj za milansko Scalo. Tu so zvezde stalnice imena kot Pollini, Muti, Abado, Argerich. Zato sem bila še toliko bolj počaščena, ko me je umetniški vodja Regia povabil, da pripravim program v okviru letošnjega ciklusa koncertov, posvečenih Johannu Sebastianu Bachu. Pred mano so se s tem velikanom glasbenega baroka spoprijeli nemška violinistka Christiane Edinger, pianist Giuseppe Scotese in pianistka Maria Tipo, ki je v Italiji zelo priznana umetnica. Lahko priznam, da mi vstop v Regio pomeni odskočno desko za nadaljnje koncertiranje v Italiji in tudi v drugih državah.

Predstavili ste se z dvema skladbama Bacha, Suito francese n. 6 v mi maggiore BWV 817 in Overture francese (Partita in si minore) BWV 831. Vaša interpretacija je očitno zelo presenetila, kajti tovrstnega romantičnega iskanja v baročnih mojstrih nismo oz. niso vajeni. Presenečeni pa smo bili tudi s sceno, ki je spremljala vaš nastop. Je to glasbeno ozadje imelo kakšen poseben namen?

Ta nastop je zame še toliko bolj pomemben, ker je 10. april datum, ko so pred natanko petnajstimi leti otvorili novo stavbo Teatra Regio. Zato je bila tudi omenjena scena vzeta iz scene Verdijeve opere Vespri Siciliani, ki jo je za otvoritev režirala Maria Callas.

Številni obisk, navdušenje, ki so ga izkazali ob vaši igri, zlasti pa dejstvo, da se lahko toliko ljudi v nedeljo dopoldan odloči za koncert, nam pričajo, da vas italijansko ob-

činstvo uvršča med priznane interprete. Je to mogoče samo naš vtis po tem koncertu?

Sama sem bila zelo presenečena nad toplim sprejemom publike. Očitno so bili z mojim podajanjem Bacha zadovoljni. Sama pa sem še toliko bolj zadovoljna, ker sem takoj po koncertu dobila povabilo za sodelovanje na festivalu Bachovih del v Strasbourgu in kar me še posebno veseli, med poslušalci je bil tudi predstavnik iz Zagreba, ki me je tudi povabil na koncertiranje nazaj v domače loge.

Se torej vračate na domače koncertne odre, kljub mikavnim povabilom v tujini?

Zelo rada se vračam, saj sem bila vedno dobro sprejeta.

Se poleg koncertiranja še vedno posvečate tudi pedagoškemu poklicu?

Še vedno. Imam nekaj študentov in privatnih učencev in pedagoškega dela ne želim zanemariti, saj me to še vedno zelo veseli.

Povedali ste nam, da se v naslednjih dneh odpravljate v Rim. Čemu?

V Rim se odpravljam, ker sem pred kratkim postala član nove komisije, ki skrbi za eksistenco glasbenikov, artistov in upam, da bom s svojo udeležbo lahko prispevala pri pomoči umetnikom v Italiji.

Kdaj bomo lahko vaši igri ponovno prisluhnili tudi v Novi Gorici?

S turinskim flavtistom Antonmarim Semolinijem pripravljava program za glasbene dneve Slovenija - Piemont. V maju bova tako imela tri koncerte in sicer v Novem Sadu, Ljubljani in Novi Gorici.

TATJANA GREGORIČ

Tenis: turnir v Montecarlu

Pistolesi presenetil

MONTECARLO — Italijan Claudio Pistolesi (154. na svetovni lestvici ATP) je na teniškem turnirju v Montecarlu pripravil prvovrstno presenečenje, saj je izločil nič manj kot Šveda Matsa Wilandra (2. na svetovni lestvici). Pistolesi je zmagal z 2:6, 7:5, 6:2 in se tako uvrstil v četrtfinale, kjer se bo pomeril z Argentincem Jaitejem. Vseka kor treba povedati, da je Wilander zadnje čase nekaj bo lehal in si očitno še ni povsem opomogel. Ostali izidi osmine finala: Nyström (Šve.) - Meinecke (ZRN) 6:2, 6:2; Tulasne (Fr.) - Vajda (CSSR) 6:3, 6:1; Gomez (Ekv.) - Benhabiles (Fr.) 6:4, 6:1; Noah (Fr.) - Arrese (Šp.) 6:3, 1:6, 7:6; Leconte (Fr.) - Carlsson (Šve.) 6:4, 6:3; Lendl (CSSR) - Skoff (Av.) 6:3, 7:5; Jaite (Arg.) - Česnokov (SZ) 6:3, 6:2.

Kolesarstvo: Saronni še vedno na vrhu

SANTERAMO IN COLLE (Bari) — Tudi 3. etapa kolesarske dirke po Apuliji (Cerignola - Santeramo, 197 km) se je končala s sprintom, v katerem je največ moči imel Švicar Stephan Joho, ki je prehitel Gambirasia in Saligarija.

Vrh skupne lestvice je ostal nespremenjen, saj še vedno vodi Saronni. Sledijo: 1. Joho (Švi.) po 3"; 3. Fondriest 5"; 4. Gambirasio 6"; 5. Roscioli 6"; 6. Chioccioli 8"; 7. Grimani 8"; 8. Vandelli 8"; 9. Mantovani 9"; 10. Calcaterra 9".

Nogomet: Lothar Matthaeus podpisal za Inter

MUENCHEN — Vezni igralec Münchenskega Bayerna, 27-letni Lothar Matthaeus, je včeraj podpisal pogodbo, ki ga bo tri leta vezala z Interjem. Slednji bo v treh letih moral odšteti skoraj šest milijard lir. Po nekaterih govorih bo Matthaeus pri Interju zaslužil okrog 900.000 mark, torej dvakrat več kot pri Bayernu.

Rally po Smaragdni obali

Premoč vozil lancia

PORTO CERVO (Sassari) — Na avtomobilskem rallyju po Smaragdni obali se nadaljuje premoč vozil lancia. Po 2. etapi je neuradna lestvica naslednja:

1. Alen (lancia) ; 2. Cerrato (lancia) po 2'56"; 3. Tabaton (lancia) 6'16"; 4. Alessandrini (lancia) 9'11"; 5. Rayneri (audi quattro) 9'40"; 6. McRea (ford sierra cosworth) 11'17";

Boks: danes Damiani - Emmen za evropski naslov

MILAN — Evropski prvak v teški kategoriji, Italijan Francesco Damiani, bo danes v Milanu branil naslov proti Nizozemcu Johnu Emmenu. Oba boksarja sta stara 29 let.

Tenis: Prpić, Flego in Šarić v četrtfinalu

PULJ — V četrtfinale teniškega turnirja Istrska riviera so se uvrstili trije jugoslovanski zastopniki, Prpić, Flego in Šarić, izpadel pa je Horvat. Izidi: Prpić - Palme (ZRN) 6:1, 6:1; Flego - Vantini (It.) 6:2, 6:3; Šarić - Dirzu (Rom.) 7:5, 4:6, 6:3; Kulti (Šve.) - Horvat 6:1, 6:3.

Košarka: Alno boljši od Fabiana

V 4. kolu italijanskega košarkarskega play-outa je Alno s 101:92 (60:42) premagal Maltinti. Lestvica zelene skupine: Hitachi, Alno 6, Annabella, Roberts 4, Maltinti, Jolly 2.

zadnja vest - zadnja vest

ISEO — Na državnem mladinskem namiznoteniškem prvenstvu so predstavnice Bora dosegle res velik uspeh in potrdile ponovno uveljavitev Borove namiznoteniške šole. V ekipni konkurenci sta namreč Ana Bersan in Lara Possega zasedli 2. mesto, potem ko sta s 3:1 zgubili proti domačinkam iz Isea.

Ob koncu prvenstva v 3. nogometni AL (skupina L)

Mladost čaka dodatna tekma

Gaji ni šlo po pričakovanju

II. MLADOST

Doberdobci so končali prvenstvo na drugem mestu lestvice z 28 točkami. V prvem delu so zbrali 13 točk (5 zmag, 3 remiji, 3 porazi). Lani so v 24 nastopih (skupina M) osvojili 23 točk in zasedli sedmo mesto.

V povratnem delu prvenstva so Doberdobci v petih nastopih doma premagali Breg, Hermado in S. Vito, remizirali z Romano in zgubili s S. Andreom. Zbrali so 7 točk, dali 4 in prejeli 3 gole. V gosteh (6 tekem) so premagali Euforio, Chiarbolo in Gajo, remizirali proti S. Marcu in Fincantieriju ter zgubili s Fossalonom. Osvojili so torej 8 točk, dali 9 in prejeli 4 gole.

V 11. nastopih v Doberdobu je torej Mladost zbrala 14 točk (5 zmag, 4 remiji, 2 poraza), dala 13 in prejela 6 golov. V 11 nastopih v gosteh je prav tako zbrala 14 točk (6 zmag, 2 remija, 3 porazi), dala 16 in prejela 11 golov. Obracun letošnjega prvenstva je torej 28 točk (11 zmag, 6 remijev in 5 porazov), 29 danih in 17 prejetih golov.

V povratnem delu prvenstva smo v vrstah Mladosti zabeležili le izključitev Ferfoglie (S. Marco) in to je obenem bila edina v letošnjem prvenstvu. Doberdobci so imeli na razpolago dve 11-metrovki (Fossalon, Gaja). Obe je uspešno izvedel Devetak. V korist pa so imeli tudi avtogol (Euforia).

Doberdobci, ki so startali med favoriti za letošnje prvenstvo, so v glavnem izpolnili pričakovanja. Šlo bi jim morda tudi nekoliko bolje, če ne bi zapravili oziroma podarili nekaj točk na domačih tleh (dva poraza, štirje remiji). Kljub vsemu pa so le pristali na 2. mestu skupno s Fincantierijem, s katerim bodo sedaj igrali odločilno tekmo (letos sta ekipi obakrat remizirali). Zmagovalec tega dvoboja bo igral z drugouvrščeno ekipo skupine M, zmagovalec pa bo napredoval v 2. AL. Trener Miroslav Peršolja je poslal na igrišče 22 nogometašev, od katerih sta A. Gergolet in Devetak bila »vedno prisotna«.

22 odigranih tekem: A. Gergolet in Devetak (4); 21: Lavrenčič (2), M. Argentin (1) in D. Argentin (7); 20: Lakovič in D. Frandolič (2); 18: Marušič (1); 17: Pahor; 16: K. Ferfoglia (2) in Z. Černic; 15: Černigoj (3); 12: Kobal (4); 11: M. Černic; 8: D. Gergolet; 5: E. Gergolet (1); 3: Ulian in L. Frandolič; 2: Passon; 1: Bruni, Buglian in Zucchiati.

GAJA

Gajevci, ki so v prvem delu prvenstva zbrali 13 točk (4 zmage, 5 remijev, 2 poraza), so z 22 osvojenimi točkami končali letošnje prvenstvo na 8. mestu

(lani je Gaja v 24 odigranih tekmah zbrala 30 točk in zasedla 5. mesto).

V povratnem delu prvenstva je Gaja v 6 nastopih na Padričah premagala le Chiarbolo in remizirala s Fincantierijem in S. Andreom, izgubila pa proti S. Marcu, Bregu in Mladosti. Zbrala je le 4 točke, dala 4 in prejela 8 golov. Na šestih gostovanjih je prav tako premagala le Hermado, remizirala z Romano, S. Vitom in Euforio ter zgubila samo proti Fossalonu. Zbrala je 5 točk, dala 9 in prejela 8 golov.

V 11 tekmah na Padričah je Gaja letos zbrala 11 točk (4 zmage, 3 remiji, 4 porazi), dala 13 in prejela 11 golov. V 11 tekmah v gosteh je prav tako zbrala 11 točk (2 zmagi, 7 remijev, 2 poraza) ter dala 16 in prejela 14 golov. Skupni obracun je torej 22 točk (6 zmag, 10 remijev, 6 porazov), 29 danih in 25 prejetih golov.

V povratnem delu prvenstva je Gaja ostala kar štirikrat z desetimi nogometaši na igrišču. Izključeni so bili M. Rismondo (Romana), P. Terčon (Euforia in Mladost) ter W. Kalc (Breg). V korist je imela le eno 11-metrovko, ki jo je uspešno izvedel A. Kalc proti S. Marcu, proti pa kar štiri (Romana, S. Marco, Breg, Mladost). V korist je imela tudi en avtogol (Fossalon). W. Kalc pa je zakrivil avtogol proti Euforii.

Gaja je bila letos za mnoge favorit za končno zmago, s tem pa se niso nikoli strinjali voditelji društva, ki so trdili, da računajo le na dobro prvenstvo. Na žalost Gaja niti tega cilja ni uresničila. Začela je sicer še kar solidno ter končala prvi del prvenstva na 4. mestu, v nadaljevanju pa se je držala pri vrhu vse do 5. kola, nakar je dobesedno odpovedala. S serijo treh zaporednih porazov v zaključnem delu prvenstva se je tudi položaj na lestvici precej poslabšal. Vzrokov za ta neuspeh je morda več, vendar se nam zdi, da so pri tem vidno vlogo odigrale izključitve (kar šest v teku prvenstva). Če k temu dodamo še diskvalifikacije zaradi opominov in številne poškodbe, je razumljivo, da je Gaja v zaključnem delu prvenstva igrala v precej okrnjeni postavi. Neugodni rezultati so torej posledica tega.

Trener Severino Kozina je skupno poslal na igrišče 21 nogometašev, od katerih so trije odigrali vse tekme (v oklepaju doseženi goli):

22 odigranih tekem: Altin, Suc in A. Kalc (5); 21: Callegaris (1); 20: Vengust (4); 19: Aversa (4); 17: W. Kalc (1), Salvi (2) in Terčon (4); 16: M. Grgič in P. Stranščak; 14: Alfieri (1); 11: Vescovo (4); 9: M. Rismondo; 6: Gojca (2), B. Rismondo in Vrše; 3: Pečar; 2: B. Grgič in L. Milkovič; 1: F. Vescovo.

KONEC

Na srečanjih 25. kola 1. jugoslovanske nogometne lige

Tujih menežerjev ni manjkalo

Posebej za Primorski dnevnik FRANCI BOŽIČ

V 25. kolu jugoslovanskega nogometnega prvenstva je bil v ospredju pozornosti zagrebški derbi med Hajdukom in Dinamom. Derbi ni navdušil, a tudi razočaral ne, med 40.000 gledalci pa so bili tudi številni menežerji iz Francije, Italije, ZRN, Grčije in Turčije.

Derbi se je končal 1:1, Zagrebčani so vodili z golom Kasala, izenačil pa je Spličan Bokšić 10 minut pred koncem. Menežerji so gledali tiste, ki bi poleti lahko odšli prek meje - Lulića (zan) se zanima Lazio), Arslanovića, Deverića, Munjakovića iz Dinama ter Vulića, Bursača iz Hajduka. Nobeden izmed njih ni navdušil, več so pokazali mlajši - Boban, Kasalo, Asanović, Bokšić, Čelić... Za igralca tekme je novinarska žirija izbrala Spličana Aljošo Asanovića, ki naj bi v prihodnji sezoni zaigral za moštvo beogradskega Partizana.

Crvena zvezda, ki je trenutno med prvotilgaši v najboljši formi, je v gosteh s Sarajevom igrala 0:0, prav lahko pa bi zmagala s 3:0. Tudi Zvezdin na-

padalec Bora Cvetković se odpravlja v tujino, toda, kot kaže, ga prisotnost emisarjev iz tujine na tribunah celo moti. Tokrat je imel kar tri stoodstotne priložnosti, toda nobene ni izkoristil, čeprav je treba reči, da ni igral slabo. Zanimivo je, da je imela Zvezda te priložnosti v drugem polčasu, ko je ostala brez izključenega Nikolića, ki je z eno nogo menda že pri nekem grškem klubu. Partizan igra zelo spremenljivo, tako da uprava s trenerjem Jusufijem ni preveč zadovoljna, zato bo verjetno odšel v Turčijo. Tudi tokrat v igri s Sutjesko Partizan ni zadovoljil. Edina svetla točka v beograjskem moštvu je bil Kitajec Jia, ki ga je publika bučno spodbujala. Partizan ima na klopi še enega kitajskega reprezentanta, sodeč po sprejemu pri publiku bo že v prihodnjem nastopu zaigral tudi on. Presenečenje tokrat skoraj ni bilo, še najbolj je razočarala Rijeka, ki doma ni znala kronati premoči z Osijekom. Vodilni Velež je zlahka premagal Željezničarja z goloma mladega Kodra in je naskok nad C. zvezdo povečal na dve točki. Prvaka pa bo bržkone treba izbirati samo med Veležem in Crveno zvezdo, pri

čemer se Crveni zvezdi 11. maja namisliha tudi zmaga v pokalu, saj se ji drugoligaš Borac iz Banjaluke bržkone ne bo mogel resneje upirati.

V sredo bo reprezentanca igrala kar na dveh frontah. Olimpijci v Petrinji s CSSR (za uvrstitev na OI morajo zmagati in nato še igrati neodločeno na Finskem), reprezentanca A pa se bo v prijateljski tekmi pomerila z Irsko v Dublinu. Med izbranci za obe selekciji bo kar osem igralcev iz tujine.

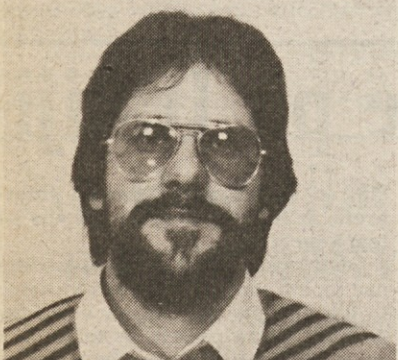
IZIDI 25. KOLA: Partizan - Sutjeska 1:0; Sarajevo - Crvena zvezda 0:0; Budućnost - Vardar 3:0; Velež - Željezničar 2:0; Vojvodina - Čelik 1:0; Sloboda - Rad 1:0; Rijeka - Osijek 0:0; Dinamo - Hajduk 1:1; Radnički - Priština 2:0.

LESTVICA: Velež 33; Crvena zvezda 31; Partizan in Dinamo 30; Sloboda 29; Vojvodina in Vardar 27; Rijeka 26; Radnički 25; Hajduk 24; Željezničar, Rad, Sarajevo in Budućnost 23; Osijek 21; Priština 19; Sutjeska in Čelik 18.

PRIHODNJE KOLO (24. 4.): Željezničar - Radnički, Priština - Dinamo, Hajduk - Partizan, Sutjeska - Rijeka, Osijek - Sloboda, Rad - Sarajevo, C. zvezda - Budućnost, Vardar - Vojvodina, Čelik - Velež.

dan es igra za vas - dan es igra za vas

Robert Hmeljak

Svojo motociklistično kariero je Robert Hmeljak (rojen 10. 12. 1954 v Trstu, po poklicu mehanik, delavnicu pa ima v Repnu) začel leta 1973 z nastopom na italijanskem državnem prvenstvu, in sicer z motorjem aeromacchi delta 125 ccm. Po letu 1980 je sprejel jugoslovansko licenco in sedaj tekmuje za AMD Novo mesto. V tem obdobju je kar dvakrat osvojil naslov jugoslovanskega prvaka, enkrat pa je bil tretji. Trenutno nastopa na motorju MBA 125 ccm. Prejšnji teden je Robert Daneu zadel 9 rezultatov.

konjske dirke - konjske dirke

Napoved za dirko v Bologni je težavna. Poskusili bi s sk. 1 s Furiosom Prad. V sk. X se bo gotovo izkazal Dimomo, medtem ko bi v sk. 2 lahko presenetil Cibfrizzo MO.

V Montecatiniju bi se moral uveljaviti Fazio Sal (sk. 1). Precej mu je enakovreden Desir Top (sk. X), v sk. 2 pa bi opozorili na Estenia.

V Tarantu bo Furbodel (sk. X) startal s prednostjo 20 m, kar bi znalo biti odločilno. Med najboljšimi bi moral biti tudi Franz CI (sk. 1), soliden je še Diagramma (sk. 2).

V Padovi poskusimo bazo s sk. 1, v kateri je najboljši Ferbach. Prezreti ne smemo regularnega Finna (sk. X), v sk. 2 pa na Erbusca.

V Trstu je favorit Fiza del Lario (sk. 2), soliden je tudi Dam (sk. X), presenetiti pa lahko Erbolat (sk. 1).

V Milanu je glavni kandidat za zmago Lio Manfredonia (sk. X). Omenimo še regularnega Saila Mat-

cha (sk. 1), v sprintu pa je zelo nevaren Arco Rosso (sk. 2).

DIRKA TRIS

Naši favoriti za dirko tris, ki bo v Modeni in na kateri bo startalo 26 konj, so Draik (št. 19), Blomette (št. 16) in Fenez (št. 14). Za sistemiste: Noble du Pont (št. 23), Exodus RI (št. 26) in Dudley (št. 11).

totip

1. — prvi	1
drugi	X 2
2. — prvi	1
drugi	X 2
3. — prvi	X
drugi	1 2
4. — prvi	1
drugi	X 2
5. — prvi	2
drugi	X 1
6. — prvi	X
drugi	1 2

totocalcio

Avellino - Pisa	X
Cesena - Empoli	1 X
Fiorentina - Ascoli	X
Milan - Inter	1 X
Pescara - Roma	1 X
Sampdoria - Juventus	1 X 2
Torino - Como	1 2
Verona - Napoli	1 X 2
Bari - Bologna	X
Brescia - Genoa	1
Lece - Piacenza	1
Pavia - Prato	X
Spezia - Viareggio	X

naše šesterke v pokrajinskih ligah - naše šesterke v pokrajinskih ligah

Na Goriškem

1. MOŠKA DIVIZIJA

TORRIANA - NAŠ PRAPOR
Avtokl. MUŽIČ in KOREČIČ 1:3
(12:15, 15:7, 11:15, 7:15)

NAŠ PRAPOR: Černic, Mužič, Sošol, Bevkur, Mikluž, Štekar, Pintar, Komel.

Naš prapor je zaslužen zmagal v Gradišču proti solidni Torriani. Brici so tokrat igrali precej zbrano in učinkovito.

IZIDI 15. KOLA: Torriana - Corridoni 3:2, Fincantieri - Capriva 1:3, Naš prapor - ACLI Ronchi 3:0, Intrepida Mariano - Caldini 3:1, S. Luigi - Mossa 0:3, Grado - Olympia 3:2.

LESTVICA: Intrepida 30, Caldini 26, Capriva 22, S. Luigi 18, Naš prapor 16, Torriana 14, Corridoni 12, Mossa 10, Grado in ACLI Ronchi 8, Fincantieri in Olympia 6.

UNDER 15 ŽENSKE

Prvenstvo je končano. Boji na igriščih so se zaključili že prejšnji teden, vendar je bilo treba počakati še na razplet zaostalega srečanja med Azurro in Acilijem iz Ronk.

KONČNA LESTVICA 1. Fincantieri (pokrajinski prvak), 2. Soča, 3. ACLI Ronchi, 4. Azurra in Pieris, 6. Mossa in Fossalon, 8. Lucinico.

UNDER 14 ŽENSKE

IZIDI 7. KOLA: Olympia - Mossa 0:3, Libertas Gorica - Lucinico 1:2, Libertas Krmin - S. Luigi 2:1, Fincantieri - Soča 0:3. Zaostala tekma: Lucinico - S. Luigi 3:0.

LESTVICA: Soča 16, Libertas Krmin 14, Mossa 12, Lucinico 9, Dom Agorest 8, S. Luigi 7, Libertas Gorica 6, Olympia 4, Fincantieri 1. Dom Agorest in Mossa imata tekmo manj, Fincantieri ima dve tekmi manj.

UNDER 14 MOŠKI

IZIDA 6. KOLA: Mossa - Briški grič, 2:1, S. Luigi - Olympia 1:2.

LESTVICA: Torriana 14, Mossa 9, Val 8, Briški grič 6, S. Luigi 4, Olympia 3, ACLI Ronchi 0. Val mora nado-

knaditi dve tekmi, Olympia, Ronchi, Mossa in S. Luigi pa eno.

DEŽELNO PRVENSTVO UNDER 16 MOŠKI

Soča Čerimpex, ki je osvojila pokrajinski naslov v moškem prvenstvu under 16, bo v nedeljo v Vidmu sodelovala na deželnem finalu. Mladi odbojkarji trenerja Dušana Carlja so se v pokrajinski preizkušnji prepričljivo uveljavili in brez poraza prehiteli San Luigi in Val. Zato je pričakovati, da bodo sedaj ponovili uspeh odbojkarjev Olympie, ki so prejšnjo nedeljo osvojili deželni naslov v prvenstvu under 15.

Sovodenjci bodo polfinalno srečanje odigrali proti videmskemu prvaku VBU, v drugi tekmi pa se bosta srečala pokrajinska prvaka iz Trsta in Pordenona. Zmagovalca obeh srečanj se bosta 1. maja v videmski športni palači potegovala za deželni naslov.

Osnovnošolsko tekmovanje v miniodbojki v Štandrežu

Konec prejšnjega tedna je bilo v štandreški telovadnici vse živo: osnovnošolke so se namreč pomerile v miniodbojki. Nastopilo je 12 ekip iz goriške pokrajine, od teh so tri bile slovenske: Doberdob, Vrh in Plešivo.

Učenke šole Prežihovega Vranceja iz Doberdoba so igrale dobro, saj so skoraj vse vključene v postave raznih mladinskih ekip. V svoji skupini so zaradi slabše razlike v točkah zamudile finalno srečanje. Najbolje pa so se odrezale Vrhovke, ki so na končni lestvici zasedle 3. mesto. Povedati pa je treba, da bi lahko dosegle še boljši rezultat, če ne bi bile morale odigrati dveh tekem zapored in to ob odsotnosti najboljših igralk. Prijetno so presenetile tudi učenke s Plešivega, ki so se zagrizeno upirale nasprotnicam. Postave:

DOBERDOB: Tamara Frandolič, Maja Lavrenčič, Veronika Lavrenčič, Katjuša Peric.

VRH: Elena Murenec, Serena Pellegri, Nataša Černic, Ksenja Devetak, Romina Ferfolja.

PLEŠIVO: Melita Barbetti, Sara Anzelin, Tanja Sirk, Aleksija Kuzmin. (MJ)

Na Tržaškem

2. ŽENSKA DIVIZIJA

SLOGA - ASSDI 3:1
(15:10, 15:11, 15:17, 15:11)

SLOGA: Čebulec, Fabi, Grgič, Jogan, Križmančič, Pieri, Purič, Repinc, Škerk.

Potem ko so v soboto odigrale zaostalo kolo iz prvega dela prvenstva, so se slogašice v sredo spet pomerile s tržaško ekipo. Naše igralko se nastopile v nekoliko spremenjeni sestavi, vendar so kljub temu zmagale brez večjih težav. Važnejše od zmage je vsekakor dejstvo, da so trdno na drugem mestu v svoji skupini, s čimer so si tudi že zagotovile nastop v play offu za napredovanje, kar je za mladinsko ekipo kategorije under 16 vsekakor lep uspeh. (Inka)

UNDER 14 ŽENSKE

BREG - SLOGA 1:2
(15:12, 8:15, 11:15)

BREG: Bastia, Parovel, Gobbo, Cadenaro, Masè, Kosmač, Pettiroso, Rapotec, Zobec, Pancrazi, Gaburro, Mauri.

SLOGA: Race, Vrše, Bizjak, Brišnik, Kosmina, Spacal, Starc, Kalc, Mahnič, D. in K. Bogatec.

Tako za igralko Brega kot Sloge je derbi predstavljal drugo tekmo v odbojškarski karieri. Ekipi sta dokazali, da iz tekme v tekmo napredujeta in pridobivata na samozvesti. Srečanje je bilo ves čas izenačeno, kar potrjuje tudi dejstvo, da je trajalo celo uro, kar je za to kategorijo kar precej. (Inka)

obvestilo

ŠD PRIMOREC obvešča, da bo danes, 22. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebbah 22. REDNI OBČNI ZBOR. Dnevni red: poročila in pozdravi, razrešnica staremu odboru, razprava, volitve in razno.

Majorana: neuspel beg v anonimnost

Umril je pred petdesetimi leti, a njegova smrt doslej še ni bila pojasnjena, tako da domneve o njegovem koncu zaslužijo še danes prostor na prvih straneh časopisov. Tako se je v teh dneh razširila vest, da si fizik Ettore Majorana ni vzel življenja, pač pa se je prelevil v klateža, da bi na ta način »potonil« v anonimnost in zabrisal vsako sled za seboj. Sodnik Paolo Borsellino iz Marsale pa je o aferi začel preiskavo.

Skupno z Enricom Fermijem in Emilijem Segrejem je bil Ettore Majorana eden najboljših italijanskih fizikov sodobnega časa. Fermi ga je v svojih spominih večkrat primerjal Galileu in Newtonu zaradi prodornosti njegove misli in genialnosti njegovih intuicij. V skupini, ki je v laboratoriju v Ul. Panisperna v Rimu postavljala temelje sodobni italijanski jedrski fiziki, je Majorana izstopal zaradi teoretične priprave. Sodelavci in prijatelji so mu nadeli vzdevek Veliki inkvizitor zaradi njegove vztrajnosti in uspešnosti v odkrivanju tajnosti materije.

Leta 1938 je Majorana skrivnostno izginil. Po mnenju Leonarda Sciascie, ki je Majorani posvetil knjigo, je mladi fizik hlinil samomor, da bi se lahko nemoteno umaknil v samostan. Erasmo Ricami, prav tako Sicilijanec po rodu, pa je menil, da je Majorana hlinil samomor, da bi se lahko skrivaj preselil v Argentino. Končno pa je prišla na dan še zadnja domneva o znanstveniku-klatežu. Domneva sloni na pričevanju upokojenca Edoarda Romea, ki naj bi imel pred časom stike s potepuškim starčkom, Tommasom Liparijem po imenu. Lipari naj bi prijatelju večkrat pripovedoval, da je bil svoj čas profesor matematike. V starih letih pa naj bi se opiral na palico, na kateri so bile začetnice imena slavne ga fizika.

Najbrž pa bo konec Majorane ostal skrivnost in nihče ne bo mogel preveriti, ali je res Majorana že v drugi polovici tridesetih let zaslutil, da atomi »skriva« v sebi tudi Hirošimo, zaradi česar naj bi opustil znanstveno delo in naj bi izginil. Morda ima prav Livio Zanetti, ko ironično ugotavlja, da bo sodnik Borsellino končal preiskavo z »odprto razsodbo«, po kateri bo nekdo pripravil scenarij za film, ki bo izzval ostro časopisno polemiko, Giuliano Ferrara pa bo na tej osnovi vodil enega od svojih televizijskih procesov. Kot vsaka nerešena detektivka, tudi primer Majorana vzbuja še vedno pozornost, sodobni svet pa je preveč lačen novic in skrivnosti, da bi lahko spoštoval željo človeka, ki je hotel tiho oditi in se v miru ter zakulisji anonimnosti prepustiti svojim mislim in dvomom.

Vtisi s Foruma, ki so ga organizirale članice KPI v Rimu

Ritmi ženskega časa

Ob številni udeležbi žensk skromna prisotnost moških - O zaključkih srečanja bo govor tudi na skorajšnji komunistični vsedrjavni programski konferenci

Iz preteklosti preko sedanjosti v prihodnost čas dela ženskam v prid. Če se bodo znale pravilno soočiti z njim, v praksi in teoriji, bo čas označeval njihovo uveljavitev kot polnopravne osebnosti. Iz teh splošnih premis, ki so jih udeležence po utemljeni in obširni razpravi sprejele tudi med zaključke, je izhajal tridnevni Forum komunističnih žensk o Času žensk.

Čas kot merilo vsega dogajanja ter doživljanja: okoli te temeljne osi so iz zornega kota spolne različnosti udeležence razvijale teme spolnosti, dela, izobrazbe, političnega udejstvovanja v zavesti, da ima čas za ženske in moške drugačne ritme. Tako dokazujejo biološki zakoni in družbena ureditev. V ustaljeno stvarnost pa dandanes silovito posega nuja po uveljavitvi ženske kot polnopravne političnega subjekta. Ker so nedavno rimsko srečanje organizirale članice KPI so seveda s tem v zvezi zelo odločno postavile dve bistveni vprašanji: povezovanje med ženskami in odnos s stranko.

Forum, prostor in čas, kjer se srečajo ženske različnih mnenj in izkušenj, (tako so ga označile organizatorke in kot tak je tudi izpadel), je označevala navidezna protislovnost. Zastavljen je bil zelo teoretsko, saj so bili posegi na posamezne teme izredno poglobljeni, da je že ustno podana sinteza trajala v povprečju pol ure. Istočasno pa je imel zelo konkreten cilj, ki ga je odgovorna za ženska vprašanja pri osrednjem vodstvu KPI Livia Turco ob zaključku Foruma tudi zelo jasno izpostavila: s povedanimi sintetiziranim v sklepno poročilo se bodo komunistke predstavile na prihodnji programski konferenci stranke.

In povedanega je bilo res veliko, tako z vidika teoretskega razmišljanja o današnji vlogi žensk ter komunistk posebej v vidu splošnega družbenega razvoja, kot tudi na ravni konkretnih predlogov za razreševanje posameznih problemov.

Menda ni bila nobena ugotovitev ali osebna trditev prvič izrečena, zelo pomenljiv in deloma presenetljiv pa je bil ton posameznih izjav. Še zlasti, ko je šlo za odnos ženske-KPI: trditve kot na primer »želimo si močno, enotno stranko, ki pa se zaveda, da sta spola dva«, »me smo na volitvah zmagale (na lanskih parlamentarnih), vi (moški člani KPI in stranka kot taka) pa ste izgubili«, »zahtevamo najprej soočanje s predlogi žensk, šele nato naj se izdela okvirni politični program stranke«, so vselej izvale odobravanje zelo številne, skoraj izključno ženske publike.

V tem duhu pa niso posegale povabiljenke, ki so seveda predvsem govorile o nui in pomenu skupnega nastopanja žensk tako v parlamentu in drugih javnih institucijah kot splošneje v vsakodnevnem dogajanju, zato da bi bile ženske po nekajletnem zatišju spet zaznavnejše v javnosti z dragocenim tvorom svojih zahtev in teženj vred. (Kot pomemben primer »vidnosti« oziroma velike odmevnosti skupnega javnega nastopa žensk so velikokrat citirale protestni sprevod po rimskih ulicah, ki so ga 26. marca organizirale članice

sindikalnih organizacij CGIL-CISL-UIL). Na prej izpostavljeno temo so bile še zlasti odločne številne parlamentarke KPI, ki pa so ob številčnejši prisotnosti žensk v italijanskem parlamentu naglašale predvsem kakovostni preskok, ki bi ga kvantitetni skok moral prinesiti.

Če vse ostane pri starem, če torej sprejemmo pojmovanje o tako imenovanem univerzalnem ustroju družbe, ki ga lahko z lahkim srcem in tehtnimi dokazi imenujemo kar za mashilistični sistem, večji priliv žensk bistva stvari ne premakne. Srž problema pa je, kot je najbolj nazorno izšlo iz poročila o ženskem predstavništvu ter prisotnosti v politiki in številnih posegih nanj, da je treba spremeniti izhodišče: kot subjekt more in mora nastopati le polnopravna osebnost, ki je lahko moškega ali ženskega spola.

Nepartijske so bile o tem problemu »zavestno in nekoliko hudobno izzivalne«, saj so večkrat zardile, da se celotna razprava ne bo premaknila z mrtve točke, dokler se tudi moški ne bodo začeli spraševati o lastni identiteti.

Načelno so teoretskim izvajanjem, ki so za »naravne zastopnike moške duše KPI« zašla v sila neprijetne in nevarne vode, pritrtili tudi neštevilni, toda zelo reprezentativni predstavniki partije. Le, da so izrazili veliko več dvomov o tem, kako naj bi izvedli izenačenje v smeri popolne enakopravnosti med moškimi in ženskimi člani KPI in splošneje družbe.

Med načeli, ki naj bi bila osvojena vsaj na teoretski ravni, čeprav praksa ponuja drugačne dokaze, je tudi teza, da morajo ženska prizadevanja v sedanji fazi ciljati visoko »nad principi emancipacije«. Več ali manj zakonsko priznana enakopravnost med ženskimi in moškimi državljani je že osvojena kot dejstvo, zato išče filozofsko razmišljanje širšega kroga žensk (in v tem je vsaj deloma v skladu s trditvami italijanskih feminističnih skupin) trenutno veliko zapletenejše poti do »popolne osvoboditve žensk« oziroma do dejanske uveljavitve žensk kot polnopravne osebnosti z določenimi in zelo pomembnimi razlikami glede na osebo, ki je bila doslej merilo vseh kvalitet in napak človeškega rodu.

Kljub torej osnovni tezi, da do bistvenih premikov ne v stranki ne v družbi ne more priti brez predhodnega izenačenja pripadnikov človeškega rodu, česar seveda ženske same ne morejo storiti (od tu bolj ali manj polemično izrečni pozivi moškim, naj začno razmišljati o lastni identiteti), so udeležence tridnevnega Foruma postavile vrsto konkretnih predlogov. Ob upoštevanju dokazane trditve, da je teorija v svojih izhodiščih radikalnejša od prakse, so se lotile posameznih aspektov današnjega položaja žensk in nakazale več možnosti, kako bi v nekaterih ključnih področjih spremenile sedanjo usmeritev pri obravnavi ter razreševanju določenih problemov.

Kot poročevalka o srečanju sem pravzaprav dolžna vsaj bežno pojasnilo o poteku Foruma

(članek o drugem dnevu namreč zaradi prostorske stiske ni bil objavljen). Po uvodnem, splošnem poročilu Livie Turco so bili drugi dan na vrsti referati na posamezne teme. Sociologinja Chiara Saraceno je obravnavala čas kot merilo različnosti ter kontekst, v katerem se neenakopravnost odigrava. O ženskem delu, plačnem in neplačnem, ter o izobraževanju so govorile Marisa Rodano (žensko delo in čas na tržišču), Perla Lusa (žensko delo in čas posvečena negi) ter Aureliana Alberici (čas izobraževanja). Skupinski referat o ritmi in poteh spolnosti ter plodnosti je podala Claudia Mancina, medtem ko je v razpravi najbolj citirano poročilo o ženskem političnem predstavništvu učinkovito sintetizirala Ersilia Salvato.

Po zelo izčrpni razpravi je bila zadnji dan na vrsti okrogla miza o ključni dilemi, če sedanji čas žensk sovпада s časom levice. Soočenje mnenj sicer ni bilo tako polemično, kot je obetal naslov teme, ker so udeleženci imeli v glavnem že vnaprej pripravljene referate. Na okrogli mizi so o zastavljenem vprašanju iz precej različnih zornih kotov (ob spolu so bili odločujoči še strokovni profil ter politične izkušnje) spregovorili predsedujoča Giglia Tedesco, »zavestno provokatorska« Mariella Gramaglia, »izvedenka za čas žensk« (o tem je napisala več knjig) Carla Ravaioli, »ocenevalka iz periferije« Adriana Cavarero, »sopotnica zadnjih let« Paola Gaiotti (prej je bila v KD) ter kot zadnji podtajnik KPI Achille Occhetto v vlogi glasnika univerzalne, se pravi moške, duše stranke.

V večdnevni razpravi je sodelovala še cela vrsta vodilnih osebnosti iz vrst komunističnih žensk, med temi je bil še zlasti odmeven nastop Marie Luise Boccie, ki je tudi odgovorna urednica revije Reti. Foruma pa so se udeležile tudi predstavnice drugih strank in sindikalnih organizacij. S tem v zvezi gre zabeležiti zanimivost, da so udeležence veliko bolj odobravale nastop predstavnice turinskih članic CGIL, ki so dejansko ustanovile novo, izključno žensko sindikalno združenje, kot pa govor odgovorne za ženska vprašanja pri osrednjem vodstvu CGIL.

Rimskega srečanja se je udeležilo in mu pazljivo sledilo več sto žensk in nekaj moških. Pred podtajnikom so na govorniški oder na izzvani zagovor, čeprav so prav njim udeležence priznale olajševalne okoliščine pripravljenosti na odkrit pogovor, stopili Antonio Bassolino, Aldo Tortorella in Alfredo Reichlin.

Verjetno je tudi to pokazatelj, da se za »ritme ženskega časa« še vedno skoraj izključno zanima neposredno prizadete. Njim je tudi naložena še nevhvaležnejša naloga, da rezultate razprave skuša vtisniti v žensko stvarnost. Saj je bilo med gesli Foruma tudi zahteva-želja, da bi »ženske upravljale vsakodnevno življenje«. In ni bilo mišljeno samo z ozirom na volitve.

BREDA PAHOR

V organizaciji znane družbe Sotheby's Warholove umetnine od jutri na dražbi

NEW YORK — Od sobote dalje bo v New Yorku naprodaj najbolj bizarna zbirka umetnin na svetu. Znana organizacija dražb Sotheby's pripravlja namreč prodajo zbirke vseh umetnin in predmetov, ki jih je v življenju nagrmadil v svoji hiši-skladišču ustanovitelj pop-arta Andy Warhol. Prvič v zgodovini bo Sotheby's odprl tudi v nedeljo, prav tako pa je prvič naprodaj tudi v knjigarnah katalog vseh predmetov na dražbi (šest knjig, ki veljajo kupca 95 dolarjev).

Ko so si izvedenci ogledali umetniško zapuščino (Andy Warhol je umrl lani za posledicami kirurške operacije), so se zgrozili; saj je umetnik v svojem življenju med svojimi vsakodnevnimi obiski v galerijah in boljših sejnih nakupil na tisoče predmetov, ki jih je nato nagrmadil v svoji hiši. Na stopnicah so bili zaboji, polni najrazličnejših stvari, dragoceno pohištvo je bilo prekrito z desetinami indijskih preprog, skatлами piškotov, pozabljene v omarah so bile slike Pabla Picassa, v žimnici Warholove postelje pa so odkrili vrsto draguljev.

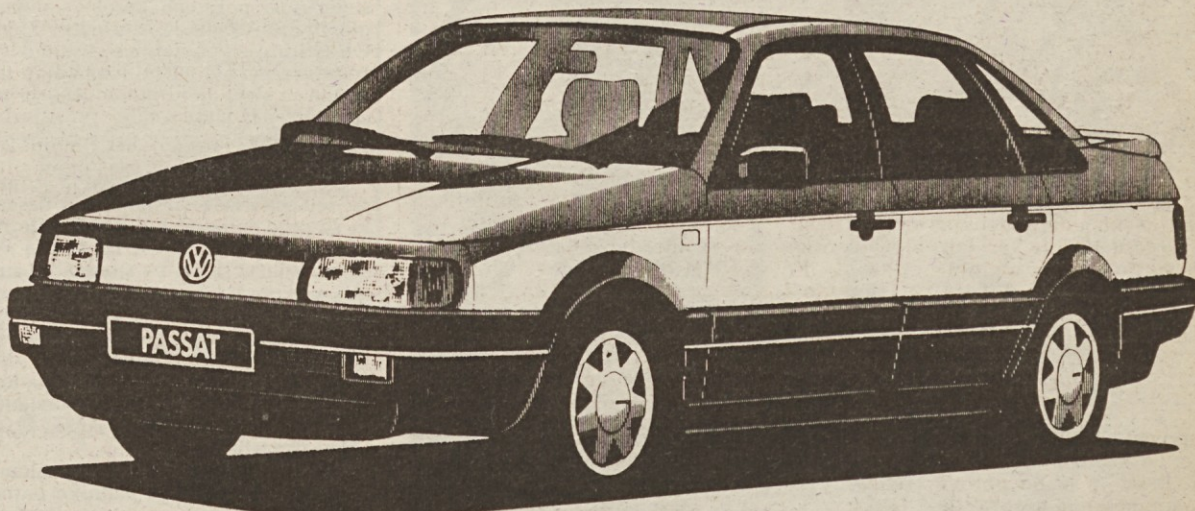
Za dražbo vse Warholove zapuščine se je odločil umetnikov prijatelj Edward Hayes, ki je bil zadolžen za izvajanje določil oporoke. Izvedenci ocenjujejo, da je zbirka vseh predmetov, ki so jih našli na domu očeta pop-arta, vredna najmanj 15 milijonov dolarjev (okoli 18 milijard lir), z dražbo pa bodo menda iztržili dvojno ali celo trojno ceno. Izkupiček bo namenjen Ustanovi za likovno umetnost, s katero je Warhol nameraval podpirati mlade

umetnike. Ustanovo bodo nadalje finansirali s prodajo ostalega umetniškove premoženja in zapuščine. Po približnem izračunu bo ustanova upravljala premoženje nad 100 milijard lir.

Sklep o prodaji Warholove zbirke na dražbi je izzval precejšnjo polemiko med umetnikovimi prijatelji. Nekateri so bili mnenja, da bi morali zbirko razstaviti v stalnem muzeju, Hayes pa je menil, da pokojnik ni zbiral predmetov in umetnin, da bi jih pozneje razstavil. »Leta in leta,« je pojasnil Hayes, »je Andy obiskoval boljše trge in umetnostne galerije ter kupoval najrazličnejše stvari: od slik do igrač, od pohištva do okulištnih tabel.« »Nisem umetnik, pač pa poslovni človek,« je rad ponavljal Warhol, ki je zaslovel, ker je spremenil v umetnino zelenjavno juho. Zato je po mnenju marsikoga v skladu z njegovo življenjsko filozofijo dražba, ki prikazuje kot predmete za zbirko žličke, ki jih je umetnik uporabljal vsak dan v svoji kuhinji.

Kaj pa bo vsega naprodaj v desetih dneh dražbe? V katalogu so med drugimi predmeti navedeni: 319 ur (od zlatih do plastičnih), 172 stolic (med temi tudi nekatere, ki veljajo okoli 15 tisoč dolarjev), 175 kovinskih šketal za piškote, kitajske preproge, 80 indijskih odej, stare fotografije, zlat nakit, slike. Sorazmerno malo pa je umetnikovih del. To pa prijatelji pojasnjujejo z dejstvom, da je Warhol večkrat barantal svoje slike s predmeti, ki so mu bili všeč. In tudi v barantanju je bil, kot kaže, genij, saj je vselej zasluzil.

Novi Passat. Prav ste storili, da ste počakali.

OBIŠČITE NAŠ STORITVENI CENTER , KI VAM NUDI:

prvi vpis, prepise lastništva, financiranje, zavarovanje, vpis spremembe bivališča, spremembe namembnosti, vpis in izbris hipoteke, kolavdacije, revizije, podaljšanje veljavnosti voznškega dovoljenja z zdravniškim pregledom v naših uradih, spremembo kategorije voznških dovoljenj: popolne storitve, ki jih DINOCONTI nudi svojim strankam

DINOCONTI

UL. FLAVIA - VOGAL UL. ROSANDRA - TEL. 281444

 CONCESSIONARI AUTO DI TRIESTE

ČLAN ZDRUŽENJA INDUSTRIJCEV

VOLKSWAGEN
lahko mu zaupate.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir, v SFRJ številka 300 - din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokoenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

22. aprila 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Umor dveh mladih karabinjerjev pri Bologni Tokrat so baje krivci le navadni kriminalci

Umberto Erriu

Cataldo Stasi

BOLOGNA — Dva mlada karabinjerja, 22-letni Cataldo Stasi in 24-letni Umberto Erriu, sta bila ubita v sredo približno ob 22.30 v kraju Castelmaggiore v neposredni bližini Bologne. Poteka dogodkov preiskovalci še niso v celoti rekonstruirali, toda kot kaže, sta bila karabinjerja ubita potem, ko sta med rednim nadzorom skušala ustaviti dve ali tri osebe v bližini nekega belega fiata uno.

Takoj, ko sta se karabinjerja približala kriminalcem, so ti začeli streljati s pištolami velikega kalibra. Eden od karabinjerjev je bil zadet v srce, drugi pa v vrat, skupno pa je Erriuja in Stasiya zadelo osem krogel. Po zločinu so se morilci po vsej verjetnosti odpeljali z belim fiatom uno v smeri Bologne.

Že ponoči je stekla obsežna preiskava, ki jo vodi namesnik bolonjskega tožilca Giovanni Spinosa. Zaslišali so več oseb in preiskali na desetine stanovanj, da bi tako morda prišli na sled storilcem. Toda trud preiskovalcev je bil zaman, saj so odkrili le nekaj manjših preprodajalcev mamil in nekaj kriminalcev, ki so bili na begu pred pravico, vendar nihče od njih ni bil vpleten v umor dveh karabinjerjev.

Preiskovalci za zdaj molčijo o možnih storilcih. Nihče sicer ne izključuje možnosti, da je šlo za teroristično dejanje, toda večina se bolj nagiba k misli, da so bili morilci verjetno roparji, ki so pripravljali napad na cestninsko postajo na avtocesti. S tem v zvezi velja povedati, da so v preteklih mesecih na področju Bologne zabeležili že dva poskusa ropov v supermarketih in pri tem so zlikovci ubili dva zaprišena stražnika, devet oseb pa ranili.

Po napadu so preiskovalci preiskali kraj zločina

(AP)

Dve leti po černobilski jedrski katastrofi Zahodna Evropa premalo storila za varnost

BRUSELJ — V kratkem bo minilo dve leti, odkar se je v Černobilu zgodila ena najhujših jedrskih katastrof v zgodovini človeštva, v Zahodni Evropi pa so v tem času zelo malo naredili, da bi zmanjšali možnost podobnih nesreč v prihodnje. To je glavna ugotovitev iz poročila, ki ga je v Bruslju, kjer ima sedež, objavil Evropski urad potrošniških združenj.

Poročilo vplivnega potrošniškega lobija Evropske skupnosti, riše položaj na tem področju v zelo temnih barvah in med drugim navaja, da je vsaj petnajst jedrskih elektrarn v Evropi še vedno brez nujne zunanje zaščite. Že to zgovorno pove, kakšna je možnost, da bi v Zahodni Evropi prišlo do jedrske katastrofe, podatki, ki jih navaja poročilo Evropskega urada potrošniških združenj pa pravijo tudi, da je do konca stoletja pričakovati še tri jedrske nesreče, medtem ko obstaja tudi 70-odstotna možnost, da bi se ob sedanjem stanju stvari vsakih 5-4 leta zgodila nova katastrofa. Izračune so pripravili ugledni strokovnjaki, tako zagotavljajo v Evropskem uradu, in sicer na podlagi podatkov o pogostosti večjih ali manjših jedrskih nesreč v preteklih letih.

»Dve leti po Černobilu Evropa še čaka in omahuje«, pravi nadalje poročilo, ki navaja 17 različnih ukrepov, za katere so v uradu ocenili, da bi bili nujni, če naj se Evropejci počutijo bolj varne pred izbruhom novih jedrskih katastrof. V okviru Evropske skupnosti bi morali, takšno je mnenje Evropskega urada potrošniških združenj, ustanoviti posebno telo, ki bi imelo neodvisen status in potrebne pristojnosti, za nadzor jedrskih reaktorjev, pa tudi za uvedbo varnostnih standardov, za katere Zahodna Evropa še ni sprejela skupnih norm. Čeprav so se v Bruslju konec lanskega leta končno dogovorili - po večkratnem »popravnem izpitu« - glede stopenj radioaktivnosti, ki bi jih za živila tolerirali v primeru prihodnjih jedrskih katastrof, je še vedno odprto vprašanje radioaktivnosti v hrani za dojenčke. Tu bi namreč bili potrebni novi znanstveni dokazi, a teh v skupnosti za zdaj še niso zagotovili.

Ministrski svet ES je decembra lani sprejel tudi pomemben sklep v zvezi z obvezno izmenjavo informacij v primeru kakršnekoli nevarnosti pred izbruhom jedrske katastrofe. Vendar so v Evropskem uradu v zvezi s tem mnenja, da ne gre tu za nikakr-

šno novost, ki bi bila naravnana na »počernobilske« potrebe, in da predvideva redno izmenjavo informacij med državama že ustanovitveni dokument Evroatoma (eden izmed treh delov ES). V Bruslju pa do zdaj še niso sprejeli nobenih ukrepov, ki bi zagotavljali nadzor nad tem, koliko se varnostni ukrepi upoštevajo v posameznih jedrskih elektrarnah, kakšne zaščitne ukrepe bi bilo treba sprejeti za prebivalce v neposredni bližini reaktorjev, ki so lahko nevarnejši od drugih in kakšen naj bi bil nadzor nad shranjevanjem jedrskih odpadkov.

Evropski potrošniki, zbrani v združenja predlagajo torej, tako je razbrati iz najnovejšega poročila Evropskega urada, da bi v Zahodni Evropi uvedli še strožje zahteve, ko gre za radioaktivnost v hrani ali pa za zapiranje starejših elektrarn, kot tudi v zvezi z reaktorji, ki niso obdani z ustrezno zaščitno plastjo betona. Evakuacijske cone okrog jedrskih elektrarn naj bi razširili na 30 kilometrov, namesto sedanjih dveh, informacije, še zlasti tiste, ki govorijo o nevarnosti radiacije, pa naj bi postale dostopne širši javnosti.

MIRJAM ACIMOV-OBLOK

Letalska nesreča terjala dve žrtvi

VERGIATE (VARESE) — Dve turistični letali sta se včeraj med letom nad letališčem v Vergiateju usodno oplazili in sta strmoglavili. V nesreči sta izgubili življenje obe osebi, ki sta se vozili na letalu cesna 150, in sicer 40-letni pilot Alberto Cattalan ter 25-letni Giacomo Nisoli. Njuno letalo je strmoglavilo na bližnje polje, oba potnika sta bila na mestu mrtva.

Več sreče sta imela 57-letni pilot Silvano Galli in 57-letni bivši nizozemski vojaški pilot Rudolf Herman Friderich, ki sta letela na letalu SIAI 260 TP. To je namreč padlo na streho večjega poslopja v Vergiateju, ki stoji v bližini neke osnovne šole. Srečnima ponesrečencema je nudil prvo pomoč prav sluga osnovne šole, ki je med drugim tudi obvestil gasilce in rdeči križ. Ranjenca so nato prepeljali v bližnjo bolnišnico, njuno zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče. Sodstvo iz Vareseja in civilno vodstvo letališča Malpensa sta uvedli preiskavi.

Izraelski Židje praznovali svoj pomembni praznik v le navidezno sproščenem vzdušju Štiridesetletnica rojstva države »naroda brez zemlje«

Posnetek iz leta 1948, ko je novorojeni Izrael pričel svojo težavno zgodovinsko pot. Takrat so se Židje borili za pridobitev Jeruzalema in za svoj obstoj, vojne pa so si sledile druga za drugo. Leta 1967 so Izraelci potrojili svoje ozemlje z naskokom na Sinaj ter na Golanske planote. Jeruzalem pade v njihove roke in ga samovoljno proglasijo za glavno mesto židovske države.

JERUZALEM — »Narod brez zemlje za zemljo brez naroda« je bila - in je - sugestivna politična parola sionizma, gibanja za nacionalno združenje Židov. Ob štirideseti obletnici ustanovitve izraelske države pa je marsikomu jasno, da je sionistični mit z velikim pospeškom padel na zemljo, po kateri je toliko hrepenel in se pri tem krepko potolkel.

Ob štiridesetletnici rojstva Izraela se dejansko zelo čudno slišijo besede, ki so pred tolikimi leti pozdravile novorojeno državo. Izrael bo vodila »visoka civilizacija, ki bo slonela na strogih merilih židovske etike«, so pravili sionisti in jo je prav tako novorojenemu narodu razlagal prvi predsednik Chaim Weizmann. Zgodovina raztepenega naroda pa je morala žal zabeležiti predvsem niz hudih spodrslijav, med katerimi izstopa propad ideje »alja« (priseljavanja).

Misel »prihodnje leto v Jeruzalemu« je tisočletja vodila pripadnike naroda brez zemlje skozi neverjetne življenjske preizkušnje (nacizem je bila le ena izmed tolikih etep, ki so jo morali prehoditi Židje), 15. maja 1948 - po židovskem koledarju 21. aprila - pa je bilo njihovega iskanja konec. Rojstvo Izraela naj bi dokončno zadostilo najbolj gorečim željam naroda, ki je do takrat lahko živel le v getih in ga je razdejala diaspora.

Tako so se lahko pričeli Židje zbirati na zemlji, ki pa so jo že drugi imeli za svojo. Za narod, ki je končno dobil svoje ozemlje, državne meje, potni list, je moral neki drug narod zbrati svoje imetje in postati begunec na lastnih tleh. Težave med Palestinci in izraelskimi Židi segajo daleč v preteklost. Neuspešna politika priseljavanja (v Izraelu se je zbral le poldrugi milijon približno devetih milijonov Židov, kar

jih je po svetu) in nadpovprečen demografski prirastek Palestinecev hudo skrbila »Izraelce«. Država, za katero je Ben Gurion trdil, da bo postala »luč vseh držav«, je tako ubrala pot samobrambe strogo militarističnega značaja. Izrael je udaril, da bi si zagotovil obstoj.

To dela še danes, pa čeprav se prav na tem zgočem vprašanju kruši narodnostna solidarnost. Vsi Židje se ne strinjajo z lastnim političnim vodstvom, ki se občasno poslužuje tajnih agentov Mosada (glej umor Abu Džihada), ki strelja na »šababe« (mlade Palestinece, ki lučajo kamenje), ki pretepa prebivalce na zasedenih ozem-

ljih Gaze in Cisjordanije. Tudi na tem področju se je v letih razvođenelo prvotno sionistično prepričanje, da bi lahko Arabci in Židje živeli v miru, vodil pa naj bi ju duh vzajemnega sodelovanja.

Palestinci so spremljali izraelski državni praznik, slikovite ognjemete, impozantno vojaško parado - Izrael gleda na svojo vojsko kot na punčico lastnega očesa - , slavnostne govore s pritajenim sovraštvom. Izraelska roka jim je zaprla usta, črka »v«, ki jo sestavljajo s kazalcem in sredincem, pa pomeni »tu smo in ne bomo odšli, ne bomo popustili«. Za izraelsko državo še ni napočil dan pravega državnega praznika.

Včerašnja vojaška parada v Tel Avivu

(Telefoto AP)